

ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน
สหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
ชัชญาจ เกิดศิลป์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน
สหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

๒๒ ก.ย. ๒๕๕๗

บทคัดย่อ
ของ
ชัยนาจ เกิดศิลป์

ท ๒๕๑๘๒๖

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม ๒๕๕๗

ชัยนาท เกิดศิลป์. (2547), *ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร. ปรินท์อานิพนธ์ วท.ม.*

(การจัดการนันทนาการ).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารมณีน นาวากาญจน์ ,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบูรณ์ อ่อนมั่ง

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำนวน 300 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ต้องการไปเที่ยวโบราณสถาน สถานที่ประกอบกิจการทางศาสนา ทะเล ล่องแก่ง งานสงกรานต์ งานลอยกระทง รับประทานอาหารที่ร้านอาหาร ภัตตาคาร และร้องเพลงเหมือนกัน
2. อายุมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยอายุน้อยกว่า 30 ปี ต้องการไปเที่ยวภูเขา น้ำตก

THE NEED FOR TOURING RECREATIONAL ACTIVITIES OF PERSONNEL
IN SAHAVIPAVADEE SCHOOLS CLUSTER , OFFICE OF THE BASIC EDUCATION
COMMISSION , MINISTRY OF EDUCATION , BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT
BY
CHAINAT KERDSIN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the master of Science
degree in Recreation Management at Srinakharinwirot University

May 2004

Chainat Kerdsin. (2004). The Need for Touring Recreational Activities of Personnel in Sahavipavadee Schools Cluster, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, Bangkok Metropolis. Master Thesis, M.Sc. (Recreation Management). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Assist. Prof. Dr. Arom Nawagam, Assist. Prof. Dr. Paiboon Onmung.

The purpose of this study was to study the level of the need for touring recreational activities of personnel in Sahavipavadee Schools cluster office of the basic education commission, ministry of education, Bangkok Metropolis. According to the sex, age, status and income variables. The subjects were a number of 300 personnel in Sahavipavadee Schools cluster obtained by means of stratified random sampling. The tool used in the collection of data was a questionnaire created by the using the SPSS finished program to determine the percentage, the norm and the standard deviation.

As the research results, it was found :

1. The need for touring recreational activities of personnel in Sahavipavadee Schools cluster, office of the basic education commission, ministry of education, bangkok metropolis : they needed to go to visit ancient remains, places of religious wership, seas, to go Whitewater rafting, to visit Songkran festival celebrations, Loykrathong festival celebrations, dining at restaurants and singing songs, all alike.

2. The age had an involvement in the need for touring activities, in which an age younger than 30 years needed to go touring mountains and waterfalls.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน
สหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

ของ
นายชัยนาจ เกิดศิลป์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณ์ ทะวานนท์)

วันที่ ๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารมณ นาวากาญจน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เขียรระนัย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวดี ฟิ่งโพธิ์ทอง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารมณีนาวากาญจน์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แผน เจียรนัย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวัต ฝั่งโพธิ์ทอง กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสันตนาการ คณาจารย์คณะพลศึกษา และ อาจารย์พิเศษทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา กราบขอบพระคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒที่อนุญาตให้ศึกษาในระดับมหาบัณฑิต

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง ครูอาจารย์ โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ สาขาวิชาการจัดการนันทนาการทุกคน ที่เป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์มาโดยตลอด

คุณประโยชน์จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้ คุณพ่อ คุณแม่ และครู อาจารย์ ซึ่งมีพระคุณยิ่ง ในฐานะเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ชยันจ เกิดศิลป์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความหมายของความต้องการ.....	6
กิจกรรมนันทนาการ.....	7
ความหมายของนันทนาการ.....	7
ความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ.....	9
กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว.....	11
ความหมายของการท่องเที่ยว.....	11
วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว.....	12
องค์ประกอบของการท่องเที่ยว.....	13
ความสำคัญของการท่องเที่ยว.....	14
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	16
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยว.....	17
ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้บริการการท่องเที่ยว.....	19
ประเภทต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว.....	21
ปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	25
ระบบการท่องเที่ยว.....	27
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	28
กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว.....	33
ประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
ลักษณะของเครื่องมือ.....	54
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	80
ขอบเขตของการวิจัย.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	87

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน	54
2	แสดงข้อมูลทั่วไปของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี	59
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี.....	60
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตวิภาวดี.....	61
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและกิจกรรมเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตวิภาวดี.....	62
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามเพศ.....	63
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามเพศ.....	64
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต วิภาวดี จำแนกตามเพศ.....	66
9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต วิภาวดี จำแนกตามอายุ.....	68
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามอายุ.....	69
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต วิภาวดี จำแนกตามอายุ.....	71

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามสถานภาพ.....72
13	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตวิภาวดีที่มีอายุต่างกัน จำแนกตามสถานภาพ.....73
14	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต วิภาวดี จำแนกตามสถานภาพ..... 75
15	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามรายได้..... 76
16	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวทางศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมของบุคลากร กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีวดี จำแนกตามรายได้..... 77
17	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต วิภาวดี จำแนกตามรายได้..... 78

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประชากรที่จะมีคุณภาพได้ต้องมีการศึกษา ดังนั้นครูจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการพัฒนาประชากรของชาติ ประเทศชาติจะเจริญได้ก็โดยอาศัยประชากรที่มีคุณภาพเพราะครูอาจารย์เป็นบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน (พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 : 12)

สังคมไทยในปัจจุบันมีวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามยุคสมัยของข้อมูลข่าวสารและโลกาภิวัตน์ ทุกคนต้องขวนขวายริบเร่งและเป็นสังคมผู้บริโภค มุ่งเน้นการหารายได้หรือวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีกว่า อย่างไรก็ตามคนไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเมื่อเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตั้งแต่กลางปี พ.ศ.2540 ส่งผลกระทบทำให้สังคมปั่นป่วน สร้างปัญหาด้านจิตใจและสุขภาพจิต เกิดความเครียดทางสังคมที่ส่งผลทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อเศรษฐกิจการสร้างงานลดลงทำให้เกิดภาวะการว่างงานมากเกิดเวลาว่างมากขึ้นพร้อมกับความเครียดของบุคคลเพิ่มเป็นทวีคูณ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาครูอาจารย์ พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏได้กล่าวว่า ครูต้องการการสนับสนุนเร่งด่วนใน 3 เรื่อง คือ (1) ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาการทำงานตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กับ 1 กิจกรรมผู้เรียน เพราะครูยังมีตบตะดานไม่รู้ว่าจะพัฒนาตนเองตามรูปแบบดังกล่าวได้อย่างไร เนื่องจากเอกสารที่กรมวิชาการหรือกรมต้นสังกัดส่งมาให้เห็นนั้นดูแล้วไม่เข้าใจ และไม่รู้จักไปหาข้อมูลหรือเอกสารเพิ่มเติมได้จากที่ไหน (2) ครูอยากทราบทักษะเทคนิคและวิธีในการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (3) ครูอยากเห็นเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยเฉพาะอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ อีกทั้งอยากรู้จักวิทยากรที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ต่างๆ เหล่านั้น เวลานี้ครูเป็นทุกข์มาก เพราะไม่รู้จะปรับปรุงพัฒนาตนเองตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดได้อย่างไร โดยเฉพาะเรื่องใบประกอบวิชาชีพครู รวมทั้งการเตรียมการเพื่อรับการประเมินภายนอก ซึ่งทำให้ครูเกิดความสับสน อึดอัด กังวล และเป็นทุกข์มาก (ราชภัฏห่วงครูเครียดไม่รู้วิธีพัฒนาตนเอง. 28 มกราคม 2546 : 10)

ครูอาจารย์ของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียน นอกจากนี้ยังมีหน้าที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนอีกด้วย เช่น กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด ชุมนุมทางวิชาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา กิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด กิจกรรมการอ่าน กิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน กิจกรรมการร้องเพลง กิจกรรมเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการอาชีพ

กิจกรรมเกี่ยวกับสังคม กิจกรรมเกี่ยวกับความสนใจ การจัดนิทรรศการ การอภิปราย การเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย การได้วาที การประกวดคำขวัญ การแสดงดนตรี กิจกรรม การท่องเที่ยว การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะจัดให้มีขึ้นในช่วงเวลาต่างๆ เช่น วันอาสาฬหบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันลอยกระทง วันภาษาไทย วันสุนทรภู่ วันงดสูบบุหรี่โลก วันต่อต้านยาเสพติดโลก วันสิ่งแวดล้อม วันครอบครัว วันเด็ก วันแม่ วันพ่อ วันกีฬา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลนักเรียนมิให้ประพฤติตน ไม่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ในการปฏิบัติงานของครูดังกล่าวจึงมีปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินงานได้แก่ ชั่วโมงการสอนมากขึ้นเนื่องจากบุคลากรมีน้อยเพราะเกษียณ ประกอบกับมี นักเรียนมากขึ้น และยังคงต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้นภายในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมความมั่นใจ จัดนิทรรศการช่วยสำรวจ ความถนัด ให้อุบัติการทำงานร่วมกัน ให้นักเรียนฝึกฝนความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีปัญหา เรื่องสื่ออุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ งบประมาณจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึง ครูอาจารย์ในกลุ่มต้อง ทรากตรำในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และดูแลควบคุมความประพฤติ นักเรียนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษามิให้ประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพนักเรียน ตลอดทั้งปี กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีจึงจัดกิจกรรมครูสัมพันธ์ขึ้น เช่น การประชุมครู ทำแผนการสอน การอบรมครูทำสื่อการสอน การประชุมสัมมนาครูอาจารย์ทำแผนป้องกันแก้ไข ปัญหาการเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพนักเรียนร่วมกัน โดยจัดดำเนินการในช่วง ปิดภาคการศึกษาเดือนเมษายน หรือเดือนตุลาคมของทุกปี โดยผลัดเปลี่ยนให้สถานศึกษาใน กลุ่มเป็นเลขานุการ จัดประชุมอบรมสัมมนาในและนอกสถานศึกษาเพื่อพักผ่อนคลายเครียด ของครูอาจารย์ และยังเป็นการพัฒนาศึกษาเรียนรู้หาประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับตนเอง เป็นการ เพิ่มพูนความรู้เพื่อใช้ในการสั่งสอนศิษย์ต่อไป (รายงานการประชุมครูกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต วิภาวดี ประจำปี 2545)

การที่ครูอาจารย์ของกลุ่มสหวิทยาเขตวิภาวดี ได้เดินทางจากที่พักอาศัยเพื่อไปเข้าร่วม ประชุมสัมมนา ณ สถานที่อีกแห่งหนึ่งถือว่าการท่องเที่ยวแล้ว (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2540 : 3) เพราะการท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อ หาความสุขสนุกสนาน เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการศึกษา เพื่อการศาสนา ตลอดถึงการเยี่ยม ญาติมิตร โดยที่ไม่มีรายได้เกิดขึ้นจากการเดินทางในครั้งนั้น

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (จุฑามาศ ศิริวรรณ. 2545 : 24) ได้กล่าวถึง เป้าหมายการเป็นเมืองหลวงทางการท่องเที่ยวของเอเชียว่า ต้องการให้นักท่องเที่ยวตระหนักว่า ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของสินค้าที่มีคุณภาพสูง เพราะการ ท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการอย่างหนึ่ง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2545 : 24) กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจ และนิยม เลือกในช่วงเวลาว่างหรือเวลาอิสระมากที่สุดประเภทหนึ่ง เพราะเป็นกิจกรรมสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิตที่มีรูปแบบที่น่าสนใจหรือเรียกว่ามีสิ่งดึงดูดความสนใจ (Attractions) ที่มีรูปแบบหลากหลาย ดังนั้นการที่ครูอาจารย์กลุ่มสหวิทยาเขตวิภาวดีสามารถเลือกที่จะเดินทางไปร่วมประชุมสัมมนา ณ สถานที่ต่างๆ ตามความสนใจในแต่ละปี และได้ท่องเที่ยวศึกษาดูงานในคราวเดียวกัน จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี

ความสำคัญของการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้ทราบความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี และเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำนวน 721 คน (ฝ่ายธุรการสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2546)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้เป็นบุคลากรสังกัดกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำนวน 300 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 สถานภาพ
 - 1.4 รายได้

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการ หมายถึง ความรู้สึกเฉพาะตัวของบุคคลที่มีลักษณะเป็นความหวังให้ได้มาซึ่งสิ่งยังขาดในการดำรงชีวิตประจำวันซึ่งในที่นี้หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

2. กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียด แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 การท่องเที่ยวธรรมชาติ หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ได้แก่ การเที่ยวชม ภูเขา ป่า น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน แม่น้ำ ทะเลสาบน้ำจืด ทะเล การปีนหน้าผา ล่องแก่ง ดำน้ำชมปะการัง ซึมซา พายเรือ เรือเร็ว สกีน้ำ

2.2 การท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการศึกษาด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การเยี่ยมชมแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ การแสดงทางวัฒนธรรม เช่น ดนตรี การร้อง การฟ้อน การรำ การเต้นภาคต่างๆ การแสดงพื้นบ้าน ศิลปะงานปั้น วาดภาพ แกะสลัก จักสาน สถาปัตยกรรม วัด การท่องเที่ยวในแหล่งชุมชน เช่น งานประเพณีลอยกระทง สงกรานต์ แห่เทียนเข้าพรรษา แห่บั้งไฟ

2.3 การท่องเที่ยวบันเทิงและกิจกรรมเกมกีฬา หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทบันเทิงและกีฬา ได้แก่ กีฬาทางบก กีฬาทางน้ำ ท่องเที่ยวแหล่งบริการและบันเทิง เรียงรมย์ เช่น โรงภาพยนตร์ ร้านอาหารที่มีดนตรี งานวัด สวนสนุกกลางแจ้ง

3. บุคลากร หมายถึง ครู อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี

4. สหวิทยาเขตวิภาวดี หมายถึง กลุ่มโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

4.1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง

4.2 โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา

4.3 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

4.4 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)

4.5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน

5. เพศ หมายถึง บุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ซึ่งแบ่งเป็นดังนี้

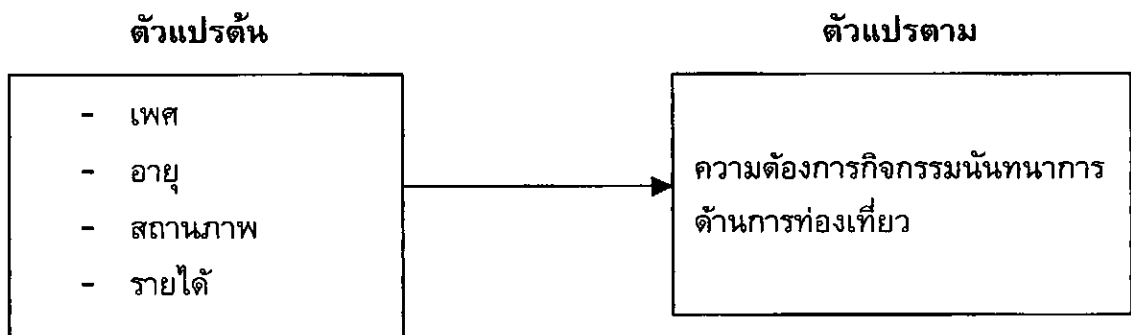
5.1 ชาย

5.2 หญิง

6. อายุ หมายถึง ช่วงอายุของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ได้แก่
- 6.1 น้อยกว่า 30 ปี
 - 6.2 31-40 ปี
 - 6.3 41-50 ปี
 - 6.4 มากกว่า 51 ปี
7. สถานภาพ หมายถึง สถานภาพของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ได้แก่
- 7.1 โสด
 - 7.2 สมรส
8. รายได้ หมายถึง รายได้ของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ได้แก่
- 8.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท
 - 8.2 10,000-30,000 บาท
 - 8.3 มากกว่า 30,000 บาท

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาและความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ มนุษย์รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างจะมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยเฉพาะกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว และผู้วิจัยมีแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากร
กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง
ศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ประจำปี 2546 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. ความหมายของความต้องการ
2. กิจกรรมนันทนาการ
 - 2.1 ความหมายของนันทนาการ
 - 2.2 กิจกรรมนันทนาการ
 - 2.3 กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว
3. กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

ความหมายของความต้องการ

นักการศึกษาและนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของความต้องการไว้ดังนี้

แมกนีล (Mcneal : 1977) ได้ให้ความหมายของความต้องการ (Need) หมายถึง สภาพ
การณ์ที่มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมหรือเจตนาคติของผู้เรียนในสถานะที่ยอมรับกับ
สถานะที่ได้จากการสังเกต

คอฟแมนและอิงลิช (Kaufman and English : 1979) ได้ให้ความหมายของ
ความต้องการ (Need) หมายถึงช่องว่าง (Gap) ระหว่างผลผลิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับผลผลิตที่เรา
ต้องการ โดยนำช่องว่างที่ได้รับมาจัดลำดับความสำคัญแล้วเลือกเอาสิ่งสำคัญที่สุดเป็นความ
ต้องการที่จะกระทำก่อน

สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam and other : 1985) ได้ให้คำนิยามว่า "Need" คือ
บางสิ่งบางอย่างที่จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือเกิดประโยชน์หากได้รับการตอบสนอง
ภายใต้เหตุผลความจำเป็นที่ชัดเจน

โนลล์ (Knowled อ้างอิงจาก รัตนา พุ่มไพศาล : 2528) อธิบายความต้องการทาง
การศึกษาว่าเป็นความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถในปัจจุบันกับระดับความสามารถ

ที่สูงกว่าในอันที่จะกระทำการใดๆ ให้ประสบผลตามที่ตัวเองส่วนหนึ่งองค์กรส่วนหนึ่งเป็นผู้กำหนด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือช่องว่างระหว่างแรงบันดาลใจกับความเป็นจริงของคนหนึ่ง ความสามารถในที่นี้รวมความถึงความรู้ทักษะ ทัศนคติ และการเปิดรับผลสำเร็จ ผู้ใดก็ตามที่สามารถบอกได้ว่าความสามารถจริงๆ และความสามารถในขณะนั้นมีอยู่แค่ไหนอย่างชัดเจนแล้ว ผู้นั้นมีความสามารถจะรู้ความต้องการทางการศึกษาคืออะไร และถ้าเขารู้แน่ชัดว่าความต้องการทางการศึกษาคืออะไรแล้ว ผู้นั้นก็จะมีแรงเท่าที่อยากจะเรียนมากขึ้น และถ้าความต้องการของผู้นั้นสอดคล้องกับความต้องการขององค์การ สังคม ที่มีต่อเขาแล้ว ก็ยิ่งจะเป็นเครื่องสนับสนุนให้การศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

เจษฎา แซ่มประเสริฐ (2534) ให้ความหมายของคำว่าความต้องการ หมายถึง การรวบรวมวิธีการหาปัญหา หรือสิ่งที่ยุ่งขาด หรือที่ทำงานไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ จากสภาพที่ควรจะเป็น

สุพัตร์ พันลย์ (2535) กล่าวว่า ความต้องการ คือ เงื่อนไขระหว่างสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (Actual coalitions) กับสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่ต้องการ (Desired coalitions) เป็นสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือดำเนินการแก้ไข

จากความหมายของความต้องการ ผู้วิจัยได้ศึกษาและให้ความหมายความต้องการ หมายถึง ความรู้สึกเฉพาะตัวของบุคคลที่มีลักษณะเป็นความหวังให้ได้มาซึ่งสิ่งยังขาดในการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งในที่นี้หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมนั้นหนทางการดำเนินการท่องเที่ยว

กิจกรรมนันทนาการ

ความหมายของนันทนาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายนันทนาการ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2519 : 21) นันทนาการ หมายถึง เรื่องของกิจกรรมที่กระทำในเวลาว่าง โดยใช้ความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับ และได้รับความพึงพอใจและเพลิดเพลินใจจากกิจกรรมนั้นเป็นหลักสำคัญ นอกจากนี้

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2534 : 277) นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่ร่วมกันเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและผ่อนคลายความตึงเครียด และ

สมบัติ กาญจนกิจ (2535 : 14) นั้นหนนาการ หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ในช่วงเวลาว่าง โดยที่ผู้เข้าร่วมด้วยความสมัครใจเพื่อก่อให้เกิดความพึงพอใจ ความสุขใจ และแรงความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งเพื่อให้บุคคลได้คุณค่าทางสังคม พัฒนาทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้อง

พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์ (2544: 22) นั้นหนนาการเป็นวิถีชีวิตแห่งความสุขและเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของเรา ผลที่ได้รับจากนั้นหนนาการคือพลังแห่งความสุข ซึ่งจะเป็นปฏิปักษ์กับความเครียด ความทุกข์ ความกังวล หรือความเศร้าหมองทุกประการ แต่ความสามารถทางนั้นหนนาการต้องมีการปลูกฝัง สร้าง และสะสมจึงจะเกิดขึ้นได้จากกระบวนการกิจกรรม

นั้นหนนาการตามแนวคิดของผู้วิจัยหมายถึงกิจกรรมที่สร้างสรรค์ใดๆ ที่ทำในเวลาว่างด้วยความสมัครใจส่งผลให้ผู้ทำกิจกรรมนั้นมีความสุขสนุกสนานผ่อนคลายความตึงเครียด

ประเภทของกิจกรรมนั้นหนนาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเภทของกิจกรรมนั้นหนนาการ ซึ่งมีผู้แบ่งประเภทกิจกรรมนั้นหนนาการไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

บัทเลอร์ (Butler. 1959 : 237-241) ได้แบ่งกิจกรรมนั้นหนนาการออกเป็น 10 ประเภท ได้แก่

1. เกมและกีฬา
2. กิจกรรมทางสังคม
3. ดนตรี
4. ศิลปะและหัตถกรรม
5. ละคร
6. เต้นรำ
7. กิจกรรมทางธรรมชาติและกิจกรรมกลางแจ้ง
8. กิจกรรมทางภาษา วรรณกรรม และที่เกี่ยวข้อง
9. สะสม (ของเก่า) (Collecting)
10. กิจกรรมบริการ

นอกจากนี้จรีนทร์ ธานีรัตน์ (2528 : 155-173) ได้แบ่งกิจกรรมนั้นหนนาการออกเป็น 11 ประเภท ได้แก่

1. นั้นหนนาการประเภทการฝีมือและศิลปะหัตถกรรม
2. นั้นหนนาการประเภทเกม กีฬา กรีฑา
3. นั้นหนนาการประเภทดนตรีและร้องเพลง
4. นั้นหนนาการประเภทละครภาพยนตร์
5. นั้นหนนาการในทางงานอดิเรก

6. นันทนาการประเภทกิจกรรมทางสังคม
 7. นันทนาการประเภทเดินร่ำ
 8. นันทนาการประเภทนอกสถานที่ (นอกเมือง)
 9. นันทนาการประเภทการอ่าน พูด เขียน และวรรณกรรม
 10. นันทนาการประเภทกิจกรรมพิเศษ
 11. นันทนาการประเภทอาสาสมัคร และ
- สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 80-95) ได้แบ่งกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 15 ประเภท

ได้แก่

1. กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน
2. กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม
3. นันทนาการเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ
4. นันทนาการละคร
5. นันทนาการงานอดิเรก
6. นันทนาการดนตรีและร้องเพลง
7. นันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง
8. นันทนาการทางสังคม
9. นันทนาการพิเศษ
10. นันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน)
11. นันทนาการบริการอาสาสมัคร
12. นันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา
13. นันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์
14. นันทนาการประเภทจิตใจ และความสุขสงบ
15. นันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ

การแบ่งประเภทกิจกรรมนันทนาการของแต่ละคนขึ้นอยู่กับแนวคิด ทฤษฎี

ประสบการณ์การเรียนรู้ต่างกัน จึงทำให้มุมมองในการแบ่งประเภทกิจกรรมนันทนาการของแต่ละคนต่างกัน

ความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ

นันทนาการเป็นปัจจัยที่สำคัญและจำเป็นอย่างหนึ่งของชีวิตโดยเฉพาะในสภาพสังคมปัจจุบันที่ก้าวสู่ความเป็นนิคส์ ซึ่งตามปกติบุคคลจะใช้เวลาการทำงานหรือศึกษาเล่าเรียน 8-10 ชั่วโมง ใช้เวลาปฏิบัติหน้าที่ภารกิจประจำวัน เวลารับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ และช่วงเวลาว่างอิสระ ดังนั้น คนเราจึงมีเวลาว่างประมาณ 2-4 ชั่วโมง กิจกรรมนันทนาการจึงมีบทบาทสำคัญที่ช่วยพัฒนาทางด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรม

นันทนาการ เนื่องมาจากแรงจูงใจหรือพฤติกรรมของคน ซึ่งสมบัติ กาญจนกิจ (2535 : 15-17) ได้สรุปไว้ว่าพฤติกรรมของคนที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการได้แก่

1. พฤติกรรมพื้นฐานทางสังคม (Social behaviors)

กิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มการสร้างมนุษยสัมพันธ์ของบุคคล เช่น กิจกรรมการเดินร่ำ งานปาร์ตี้ การเยี่ยมญาติ และเพื่อนฝูง ฯลฯ

2. พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับผูกพัน (Associative behaviors)

กิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมผู้ที่มีส่วนร่วมหรือสมาชิกให้มีความผูกพันใจร่วมกัน เช่น กลุ่มผู้สะสมแสตมป์ กลุ่มสะสมอัญมณี กลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมชาติ

3. พฤติกรรมแข่งขัน (Competitive behaviors)

กิจกรรมนันทนาการที่ช่วยเสริมสภาพการณ์แข่งขัน การประกวดหรือทดสอบความสามารถ กิจกรรมท้าทายใฝ่สัมฤทธิ์ของมนุษย์ เช่น เกมกีฬา การประกวดความสามารถศิลปะ หัตถกรรม

4. พฤติกรรมเสี่ยงอันตรายทำลายความสามารถ (Risk - taking behaviors)

กิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมความสามารถหรือพิสูจน์ความสามารถเพื่อความเป็นเลิศ เช่น การแข่งขันรถ แข่งเรือ กระโดดร่ม เครื่องร่อน กีฬาไต่เขา ผจญภัยกับธรรมชาติที่ไม่ได้พัฒนา

5. พฤติกรรมบุกเบิกค้นหา (Exploratory behaviors)

กิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมการบุกเบิก ค้นคว้า ได้แก่ การท่องเที่ยว พักแรม การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ การเดินป่า การไต่เขา การผจญภัยใต้น้ำ การผจญภัยในวัฒนธรรมใหม่ เป็นต้น

6. พฤติกรรมทดแทนหรือสร้างเสริม (Vicarious behaviors)

กิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมการอ่าน พุด เขียน ในวรรณกรรม ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึก และประสบการณ์ที่ทดแทน รวมทั้งรายการโทรทัศน์ การแสดงละคร นาฏศิลป์ และ ศิลปกรรม เป็นต้น

7. สิ่งกระตุ้นทางประสาทสัมผัส (Sensory stimulation)

กิจกรรมนันทนาการทางสังคม และนันทนาการพิเศษต่างๆ ส่วนใหญ่จะส่งเสริมกิจกรรมสังสรรค์ สนุกสนาน การแสดงคอนเสิร์ตช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัสอารมณ์ และรวมทั้งแสง เสียง

8. การแสดงออกทางร่างกาย (Physical expression)

กิจกรรมประเภทเกมกีฬา การเดินร่ำ กิจกรรมเข้าจังหวะ ถือว่าเป็นกิจกรรมแสดงออกทางกาย

กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง (Outdoor recreation) รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง (Leisure time) ที่มีการเดินทาง (Travel) เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายถึงที่พักอาศัย ไปยังอีกที่หนึ่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยแรงกระตุ้น (Motivation) จากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านการปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ (Mcintosh : 1972)

ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) และนักท่องเที่ยว (Tourist)

ประเทศไทยของเรา มีการใช้คำที่มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยในระยะแรกๆ ใช้คำว่า “ไปเที่ยว” หมายถึง การเดินทางไปในที่ต่างๆ เพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน คำว่า “ท่องเที่ยว” เริ่มมีใช้กันมากขึ้นในปี พ.ศ. 2479 และในปี พ.ศ. 2480 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความหมายของคำว่า “ท่องเที่ยว” ว่ามีความหมายเชิงเที่ยวเตร่ เหลลวไหล ต่อมาในปี พ.ศ. 2492 เสด็จในกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ จึงได้ประทานคำว่า “ทัศนจาร” ขึ้นมาใช้ ทำให้ความหมายของคำว่า “ท่องเที่ยว” เริ่มมีความหมายกว้างมากขึ้น (กองพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม. 2541 : 2)

ในสมัยก่อน การท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นยังไม่ชัดเจนมากนัก จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง การท่องเที่ยวเริ่มมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากมีผู้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าในสมัยนั้น การคมนาคม ถนนหนทางจะยังไม่สะดวกก็ตาม บางครั้งไม่มีที่พักแรม ต้องไปขออาศัยบ้านของชาวบ้าน ศาลาวัด เป็นที่พักแรม แต่คนก็ยังเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นได้ว่า คนเดินทาง (Travel) หลายแบบหลายวิธี และด้วยเหตุผลต่างๆ กัน ดังนั้นเพื่อให้การเดินทางมีความหมายมากขึ้น และเป็นในลักษณะของการเดินทางท่องเที่ยว จึงได้กำหนดเงื่อนไขสากล 3 ประการ คือ

1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 3)

ในพจนานุกรม Webster's third new international dictionary ให้ความหมายคำว่า Tourism ไว้ดังนี้ (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2540 : 3)

1. การท่องเที่ยว
2. การเดินทางเพื่อความสราญใจ
3. การบริหารงานธุรกิจเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

ฉะนั้นในการเดินทางท่องเที่ยว นั้น ผู้เดินทางอาจจะมีเหตุผลในการเดินทางนั้นแตกต่างกันไป เช่นเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เดินทางเพื่อรักษาสุขภาพ เดินทางเพื่อเยี่ยม

ญาติ เดินทางเพื่อการศึกษา เป็นต้น ซึ่งการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว นั้น เป็นการผ่อนคลาย ความเครียดที่อาจเกิดขึ้นจากการงานหรือเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน พร้อมๆ กับการได้รับรู้ สัมผัสกับสิ่งแปลกใหม่ที่แตกต่างไปจากการดำเนินชีวิตอันเป็นปกติของเรา ทำให้เกิดความ เพลิดเพลิน เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นการก่อให้เกิดความรู้ และการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความเข้าใจของคนทั้งโลกเข้าด้วยกัน อันจะนำไปสู่สันติสุขในการอยู่ร่วมกันทั้งปัจจุบันและอนาคต (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2540 : 8)

การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อ หาความสนุกสนาน เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการศึกษา เพื่อการศาสนา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนถึงการเยี่ยมญาติมิตร โดยที่ไม่มีรายได้เกิดขึ้นจากการเดินทางใน ครั้งนั้น

วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว

มีผู้ศึกษาวัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว สุดาพร ชูดิษฐานนท์ (2542 : 39) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่

1. เดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์
2. เดินทางเพื่อมาร่วมการประชุมสัมมนา
3. เดินทางเพื่อศึกษาหาความรู้
4. เดินทางเพื่อการศึกษา
5. เดินทางเพื่อการติดต่อธุรกิจ
6. เดินทางเพื่อการเยี่ยมญาติพี่น้อง
7. เดินทางเพื่อการประกอบศาสนกิจ
8. เดินทางเพื่อทัศนศึกษา
9. เดินทางเพื่อสุขภาพหรือพักผ่อน

สำหรับ นักท่องเที่ยว องค์การการท่องเที่ยวโลกของสหประชาชาติ (World Tourism Organization หรือ WTO) ได้เสนอคำนิยามไว้โดยใช้คำว่า “ผู้มาเยือน” (Visitors) โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (จุฑามาศ ไชยสร. 2536 : 18-19 : อ้างอิงจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย : 4-8)

1. นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (Tourist) ได้แก่ ผู้มาเยือนชั่วคราว โดยพำนักอยู่ในประเทศ ที่มาเยือนเป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และการเดินทางนั้น มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1.1 เพื่อใช้เวลาว่างไปในการพักผ่อน การบันเทิง สุขภาพ ศาสนา การศึกษา และการกีฬา

1.2 เพื่อกิจกรรมทางธุรกิจ การเยี่ยมญาติ การปฏิบัติภารกิจต่างๆ และการประชุม สัมมนา

2. นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (Excursionists) หรือโดยทั่วไปใช้คำว่า “นักท่องเที่ยว” ได้แก่ ผู้มาเยือนเป็นการชั่วคราว โดยใช้เวลาอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมถึง ผู้โดยสารที่มากับเรือเดินสมุทรด้วย

จากคำจำกัดความที่กำหนดโดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (WTO) ดังกล่าว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้คำนิยามของ “นักท่องเที่ยว” ไว้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ หมายถึง ชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ในประเทศไทยครั้งหนึ่งๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่เกิน 90 วัน โดยเดินทางเข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์อะไรก็ตามที่ไม่ใช่มาทำงานทำหรือหารายได้ในประเทศไทย

2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ หมายถึง บุคคลที่เดินทางออกจากท้องถิ่นที่ตนพำนักอยู่จากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทค้างแรม และประเภทเข้าไป-เย็นกลับ นักท่องเที่ยวเหล่านี้จะประกอบด้วยคนไทย (Thai national) คนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทย (Thailand Residence) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (International tourists) ที่เข้ามาเยือนประเทศไทย แล้วเดินทางท่องเที่ยวอยู่ในประเทศไทย

3. นักท่องเที่ยวคนไทย หมายถึง กลุ่มคนไทยที่เดินทางออกนอกประเทศไทย และพำนักอยู่ต่างประเทศไม่เกิน 90 วัน โดยมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวประเภทที่ 1 วรรณา วงศ์วานิช (2539 : 6-7) กล่าวว่า สำหรับ “นักท่องเที่ยว” นั้น นักวิชาการทางด้าน การท่องเที่ยวได้จัดประเภทของนักท่องเที่ยวไว้ตามลักษณะของการท่องเที่ยว ดังนี้

1. นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางจากที่พักอาศัยของตน แล้วกลับมาเกินกว่า 24 ชั่วโมง และได้พักแรมที่ใดที่หนึ่งชั่วคาบเวลาหนึ่ง บางประเทศเรียกว่า Night visitor

2. นักท่องเที่ยว (Excursionist) หมายถึง นักท่องเที่ยวแบบเข้าไปเย็นกลับ หรือกลับมาถึงบ้านภายใน 24 ชั่วโมง โดยไม่พักแรม ณ ที่ใด บางประเทศเรียกว่า Day visitor

3. นักท่องเที่ยว (Visitor) มีความหมายอย่างเดียวกับ Tourist แต่เป็นคำที่ประเทศหนึ่งใช้เรียกนักท่องเที่ยวจากประเทศอื่นที่เข้ามาในประเทศไทยของตน และบางที่เรียกว่า Foreign visitor นอกจากนี้ในประเทศที่ใช้คำว่า Visitor แทน Tourists หรือ Domestic tourist ซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศหนึ่งแล้วท่องเที่ยวไปแต่เฉพาะภายในประเทศของตน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

โรเบิร์ต เอ็ม แมคอินทอส และ ชาร์เลส อาร์ กอยเนอร์ (Robert M. McIntosh and Charles R. Goildner : 1986) กล่าวว่า การท่องเที่ยวมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. นักท่องเที่ยว ซึ่งต้องใช้จ่ายในการเดินทางอย่างน้อยที่สุดเป็นค่าอาหาร

ถ้าพักค้างคืนก็จะใช้จ่ายเป็นค่าที่พัก ค่าของที่ระลึก และการบริการอื่นๆ ด้วย ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ จะหมุนเวียนกระจายไปในธุรกิจบริการต่างๆ ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ก่อให้เกิด การสร้างงาน และกระจายรายได้สู่ระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่น

2. ธุรกิจซึ่งทำหน้าที่จัดหาสินค้า และบริการต่างๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก แก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ที่พักแรม ร้านอาหารและภัตตาคาร บริการ นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ร้านค้า ของที่ระลึกและการขายสินค้าพื้นเมือง ฯลฯ

3. รัฐบาลของประเทศหรือท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของบ้าน ซึ่งทำหน้าที่จัดให้มี โครงการพื้นฐาน (Infrastructure) เช่น ถนน สะพาน สถานีรถไฟ รถโดยสาร ฯลฯ เป็นการ ลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยและเพื่อความสะดวกสบายของคนในท้องถิ่น

3.1 อำนวยความสะดวก ในเรื่องระเบียบพิธีการเข้าเมือง การขนส่งระหว่าง ท่าอากาศยานกับที่พักหรือสถานีขนส่ง และบริการข่าวสารด้านที่พัก

3.2 การสร้างภาพลักษณ์ (Image) ของประเทศ การโฆษณาเผยแพร่ และ ประชาสัมพันธ์ประเทศให้เป็นที่รู้จักและสนใจของนักท่องเที่ยวภายในประเทศและจาก ต่างประเทศ

3.3 การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในทุก แหล่งท่องเที่ยว

4. ตัวเจ้าของบ้านหรือประชาชนในประเทศนั้นๆ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการ ต้อนรับและดึงดูดใจนักท่องเที่ยวหรือแขกผู้มาเยือนท้องถิ่นนั้นซ้ำอีกหรืออาจชักชวนผู้ที่ไม่เคย มาเยือนให้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวโดย

4.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในธุรกิจบริการ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งจะมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยว ต้องมีความรู้ และทักษะในงานอาชีพของตน สามารถให้ บริการได้อย่างมีคุณภาพ

4.2 ประชาชนทั่วไปจะต้อง

4.2.1 แสดงความเป็นมิตร มีไมตรีจิต เช่น ยิ้ม ทักทาย พุดคุยด้วย ใช้น้ำดีม ให้ใช้ห้องสุขา

4.2.2 ให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาหรือเดือดร้อน เช่น บอกเส้นทางให้ ช่วยเหลือเมื่อประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วยกระทันหัน หรือประสบภัยจากโจร ูร้าย

4.2.3 ช่วยกันอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นของตนให้คงความงามและมีคุณค่าเป็นทรัพยากรของชาติสืบไป

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

สรณี แสงมิตร (2523 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นช่องทางยกระดับ มาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น ไซ้แต่ในด้านการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศเท่านั้น ยังทำให้

บทบาทของเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นปัจจัยของการมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย และทำให้มีอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งการซื้อบริการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศถือได้ว่าเป็นการส่งสินค้าออก เพราะเป็นการซื้อด้วยเงินตราต่างประเทศ และช่วยให้เกิดงานอาชีพอีกหลายแขนง เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ทางด้านสังคม การท่องเที่ยวเป็นการพักผ่อน คลายความตึงเครียด พร้อมๆ กับการได้รับความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ผิดแผกแตกต่างออกไป (หน่วยศึกษานิเทศก์. 2533 : 20)

ม.ล.ดุษฎี ชุมสาย (ม.ป.ป. : 67-69) ยังได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นอุปสรรคทางการศึกษา และเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตอีกด้วย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2541 : 3-4) ได้ให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวไว้ 3 ประเด็น คือ

1. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่

1.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ เข้าประเทศ เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากสินค้าออกอื่นๆ นอกจากนี้ รายรับสุทธิในรูปของเงินตราต่างประเทศ จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยให้ดุลชำระเงินของประเทศเกินดุลอีกด้วย

1.2 รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทบวิถึคุณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีกว่า 3 เท่าตัว

1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวในชนบท การพัฒนาความเจริญก็จะไปถึงภูมิภาคนั้นๆ ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในท้องถิ่น เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านค้า สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีผู้ลงทุนในหลายๆ รูปแบบ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพอย่างกว้างขวาง เป็นการสร้างรายได้สู่ประชาชนอย่างแท้จริง

1.4 การท่องเที่ยว มีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศ โดยเฉพาะของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอัตราที่สูง ในรูปของการผลิตสินค้าพื้นเมืองและสินค้าที่ระลึก ตลอดจนบริการในท้องถิ่นนั้นๆ

1.5 การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตขายได้ตลอดเวลา สุดแล้วแต่ความเหมาะสม และความสามารถของผู้ขาย

1.6 การท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิต เป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจัดว่าเป็นแหล่งจ้างงานที่ใหญ่ที่สุด เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหลายๆ อาชีพ เป็นต้นว่า อาชีพเกี่ยวกับการขนส่ง อาชีพให้บริการด้านที่พัก อาชีพจัดบริการสิ่งดึงดูดการท่องเที่ยว อาชีพผลิตของที่ระลึก และอาชีพเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

เป็นการลดการว่างงานลง ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลได้รับรายได้ในรูปของภาษีอากรประเภทต่างๆ

2. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคม ได้แก่

2.1 การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน

2.2 การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนา สร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมให้เกิดแก่ท้องถิ่น ทำให้มีการก่อสร้างสิ่งใหม่ๆ มีการลงทุนทางด้านการผลิต เพื่อรองรับการบริการแก่ผู้มาเยือนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการมีงานทำ จึงทำให้อยู่ดีกินดีมีความสุขโดยทั่วกัน

2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึกและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ก่อให้เกิดความรู้สึกรักหวงแหน และรักแผ่นดินที่อยู่อาศัยของตน

2.4 การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการล้นไหลและเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำหรือเสี่ยงโชคในเมืองของประชาชนในชนบท

2.5 การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตและประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ในรูปของสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกไว้สำหรับขายผู้มาเยือน เป็นการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น

3. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อการเมือง ได้แก่

3.1 การเดินทางท่องเที่ยวก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความมั่นคง ปลอดภัย เพราะการที่นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางไปเยือนที่ใด ที่นั้นจะต้องมีความปลอดภัยเพียงพอ

3.2 การท่องเที่ยวเป็นวิถีทางที่มนุษย์ต่างสังคมจะได้พบปะ รู้จักทำความเข้าใจกัน การเดินทางไปมาหาสู่กันภายในประเทศทำให้ได้รู้จัก คู่ขนาน รัฐบาล ฝั่งพหุอาศัยกัน เป็นการสร้างความรักความสามัคคี สมานฉันท์ของคนในชาติ ในทำนองเดียวกันการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เสริมสร้างความเข้าใจอันดี นำไปสู่ความเป็นเพื่อนร่วมโลกที่จะช่วยสร้างสรรค์สัมพันธ์ไมตรี และความสงบสันติสุขในโลก

การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อประเทศในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นต่อบุคคล สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และประเทศ ซึ่งการท่องเที่ยวจะเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศพัฒนาก้าวหน้าต่อไป

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

สุดาพร ชูตินทรานนท์ (2542 : 41) กล่าวว่า โดยทั่วไปถ้าพูดถึงคำว่า

“อุตสาหกรรม” เราจะนึกถึงการนำวัตถุดิบป้อนเข้าไปในกระบวนการผลิตแล้วจะได้ผลผลิตที่ต้องการออกมา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourist industry) เป็นผลรวมที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างนักท่องเที่ยวกับเอกชนผู้ประกอบการต่าง ๆ กับรัฐบาลเจ้าของประเทศ และกับทรัพยากรในท้องถิ่น ซึ่งจะอธิบายในเชิงอุตสาหกรรม
 หนึ่ง ในกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากที่ภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนจะต้องทำงานประสานกัน ให้ความร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายร่วมมือคือเพื่อผลประโยชน์ของชาติ (Public interest) เช่น

1. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เช่น สนามบิน ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ฯลฯ
2. ออกหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการลงทุน ในธุรกิจบริการของเอกชน
3. ร่วมกันพัฒนาทักษะของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทุกระดับให้มีคุณภาพ
4. ร่วมกันส่งเสริมการขาย และโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อชักชวนและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ เกิดความต้องการซื้อสินค้าและบริการ
5. ร่วมมือกันพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข้อเสนอแนะหรือข้อเรียกร้อง (Voice) เพื่อปรับปรุงบริการของภาครัฐและเอกชนได้ ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการต่าง ๆ รวมทั้งผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้รับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ และธุรกิจเอกชนเกิดความพึงพอใจ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยว

เหตุผลของการเดินทางท่องเที่ยวของแต่ละบุคคล มีความแตกต่างกันในหลายๆ ประการ ดังที่ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2531 : 88-90) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย

1. เงิน หรือค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่ผู้เดินทางท่องเที่ยวจะต้องคิดทันทีเพราะการเดินทางท่องเที่ยวไม่ว่าจะใกล้หรือไกลจำเป็นต้องมีเงิน หรืองบประมาณ เพื่อใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ เช่น ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าบริการสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวก และการใช้จ่ายซื้อของ เป็นต้น
2. เวลา เป็นสิ่งที่มีความหมายสำคัญสำหรับผู้เดินทางท่องเที่ยว เพราะแต่ละบุคคลย่อมอยู่ในสถานภาพทางการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน บางคนอาจใช้เวลาวันหยุดสุดสัปดาห์เพื่อการท่องเที่ยว แต่บางคนอาจจะต้องรอถึงปิดภาคเรียน หรือบางคนอาจใช้เวลาหลังช่วงชีวิตทำงานเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. ความตั้งใจที่จะไป ปัจจัยข้อนี้เกิดจากเหตุผล และความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวอย่างแท้จริง การมีเงิน และมีเวลา คงไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวได้ถ้าไม่ตั้งใจที่จะไป นักท่องเที่ยวแต่ละคนมีความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวอาจถูกกระตุ้นได้จากสิ่งต่างๆ เช่น ความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยว การเก็บรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยว การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้เห็นคุณค่าของการท่องเที่ยว ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ เสถียรภาพทางการเมือง ฤดูกาล สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และภาพพจน์ทางการท่องเที่ยว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ความตั้งใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงได้อยู่ตลอดเวลา

การที่ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ ได้กล่าวถึงความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวว่ามีสิ่งต่างๆ เป็นตัวกระตุ้น ซึ่งมีหลายประการด้วยกัน จากการศึกษาของแมคอินทอช และเกลด์เนอร์ พบว่าตัวกระตุ้น (Motivator) ให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเกิดขึ้นมี 4 ประการ คือ

1. ตัวกระตุ้นทางกายภาพ (Physical motivators) เป็นตัวกระตุ้นเพื่อผ่อนคลายทางกายภาพหรือเพื่อร่างกาย เช่น การไปพักผ่อนร่างกาย กิจกรรมทางกีฬา การไปตากอากาศ ชายทะเล การบำบัดรักษาตามคำแนะนำของแพทย์เพื่อการรักษาสุขภาพ เป็นต้น

2. ตัวกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Culture motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดการเดินทางเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะของดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ เป็นต้น

3. ตัวกระตุ้นทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดความต้องการ เพื่อเยี่ยมญาติ เพื่อน เพื่อพบปะกับคนแปลกหน้าใหม่ ๆ หรือคนที่มีความคิดใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงจากงานประจำที่จำเจ เป็นต้น

4. ตัวกระตุ้นทางด้านฐานะและชื่อเสียง (Status and prestige motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ต้องการยกฐานะของตนให้สูงขึ้น เพื่อเกียรติยศและชื่อเสียง เป็นการเดินทางประกอบธุรกิจ在不同ประเทศ การไปประชุม การศึกษา ฯลฯ เพื่อให้เป็นคนที่มีเกียรติยศและความสำเร็จในการทำงานของตน (ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2531 : 88-90)

สอดคล้องกับวิชัย เทียนน้อย (2528 : 3-5) ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวไว้ว่ามีสาเหตุมาจาก

1. ความเคร่งเครียดในการทำงาน จากการทำงานที่เคร่งเครียดในการทำงานตลอดเวลา จะต้องใช้กำลังกายหรือกำลังความคิดอย่างมาก ด้วยเหตุนี้เองร่างกายจึงจำเป็นต้องพักผ่อน เพื่อให้การทำงานในช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพ การหยุดงานในวันสุดสัปดาห์ การปิดภาคเรียน หรือการหยุดพักร้อนของข้าราชการและคนงานทั่วไปจึงเป็นเรื่องสำคัญ การใช้เวลาว่างในช่วงระยะเวลาดังกล่าว กิจกรรมการพักผ่อนของประชากรเหล่านี้ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวจะใกล้หรือไกลขึ้นอยู่กับระยะเวลาและศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล

2. รายได้ของประชากรดีขึ้น จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้คนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานและประดิษฐ์คิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งจะทำให้ประชากรมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีเวลาว่างเหลือพอที่จะนำมาเพื่อการพักผ่อน การที่ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของประชากรดีขึ้น จะส่งผลให้ประชากรมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนและหาความรู้ให้แก่ตนเอง

3. ความสะดวกทางด้านคมนาคม การคมนาคมนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมทำให้เกิดกิจการท่องเที่ยวปรากฏขึ้น ในสภาพปัจจุบันการไปมาติดต่อระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวกระทำได้สะดวกและรวดเร็ว มีการตัดถนน หรือเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ จากการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ใช้เวลาและค่าใช้จ่ายไม่มากนัก จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชากรอยากไปใช้บริการ และคนส่วนมากมีโอกาที่จะกระทำได้

4. มีเวลาว่าง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี จึงทำให้เครื่องมือเครื่องใช้ที่นำมาใช้ในการผลิตมีประสิทธิภาพ มีการนำเอาเครื่องมือและเครื่องจักรชนิดต่าง ๆ มาใช้ทำงานทดแทน จึงทำให้การผลิตสินค้ากระทำได้อย่างรวดเร็ว อันเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้คนมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น และมีเวลาว่างพอที่จะนำไปใช้แสวงหาความสุขทางด้านการท่องเที่ยวและอื่นๆ ได้ตามโอกาสและสภาพทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวย

5. จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จากการที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้สภาพชุมชนในเมืองเกิดสภาพความแออัด สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเกิดมลภาวะ สถานที่ท่องเที่ยวภายในเมืองมีจำกัด และสถานที่ท่องเที่ยวตามชนบทได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างมากมาย เพื่อสนองต่อความต้องการของจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีความต้องการสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเมืองจะหาโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวที่ชนบทและจะมีประชากรในชนบทบางส่วนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมือง ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมมากมาย เป็นที่ตื่นตาตื่นใจของชาวชนบท ดังนั้นจึงพอจะชี้ให้เห็นได้ว่า การที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการสถานที่ท่องเที่ยว และการเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างถิ่น หรือต่างแดนจึงเพิ่มมากขึ้นด้วย

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้บริการการท่องเที่ยว

นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้บริการการท่องเที่ยว ดังนี้

ยุพดี เสดตพรรณ (2539 : 226) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้บริการทางการท่องเที่ยวไว้ว่า เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศสูงกว่าสินค้าออกชนิดอื่นๆ ดังนั้นหากจะให้บริการที่ลูกค้าพึงพอใจ ต้องคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม ประเพณี และวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยือน
2. การคมนาคม ทั้งจากต่างประเทศ และในประเทศจะต้องสะดวก ปลอดภัย รวดเร็วทุกทาง มีความทันสมัย มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก มีสายการบินมาลงหลายสาย
3. พืชการเข้าเมืองและบริการข่าวสาร จัดระเบียบวิธีการเข้าเมืองให้สะดวก มีบริการให้ข่าวสาร บริการจองห้องพัก บริการขนส่งผู้ที่พัก เป็นต้น
4. ที่พัก มีโรงแรม มีที่พักระดับต่างๆ ให้เลือก มีอัตราค่าที่พักเหมาะสม กับคุณภาพ สะอาด และมีบริการตามมาตรฐานสากล
5. ร้านอาหาร มีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิด ทั้งที่เป็นอาหารสากล และอาหารในท้องถิ่น ถูกสุขลักษณะ มีบริการที่สุภาพ มีการกำหนดราคาอาหารไว้ให้แน่นอน
6. บริการนำเที่ยว มีบริการจัดนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีมัคคุเทศก์ ที่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความซาบซึ้งต่อความงามของธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม ของประเทศ มีอัครยาชัยไมตรี มีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว
7. สินค้าของที่ระลึก มีการควบคุมคุณภาพ กำหนดราคา การส่งเสริมการใช้ วัสดุพื้นบ้าน การออกแบบสินค้าให้มีเอกลักษณ์ รวมทั้งการบรรจุหีบห่อที่สวยงาม ดึงดูดใจ และมีความแข็งแรง
8. ความปลอดภัย ต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว เช่น มีตำรวจท่องเที่ยว การให้ความปลอดภัยในการจราจร มีสายการบินที่มีประวัติอุบัติเหตุทางการบินน้อยที่สุดมาลง
9. ความสงบเรียบร้อยของประเทศ โดยไม่มีการสู้รบกันทางการเมือง การปราบปรามที่รุนแรงในการชุมนุมทางการเมือง จะทำให้นักท่องเที่ยวงดการเดินทางมาเยือน
10. ความเป็นมิตรไมตรีของเจ้าของท้องถิ่น เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทาย ด้วยอัครยาชัยไมตรี การแสดงความเอื้ออาทรเล็กๆ น้อย ๆ เป็นต้น
11. การโฆษณาเผยแพร่ เพื่อเสนอแหล่งท่องเที่ยวให้ชาวต่างประเทศได้รู้จัก และอยากมาเที่ยว ช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้น

สอดคล้องกับประเสริฐ วิทยารัฐ (2535 : 220) ที่กล่าวถึงสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เกิด การเดินทางท่องเที่ยวว่ามีปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่

1. บรรยากาศด้านกายภาพ
 - 1.1 มีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก
 - 1.2 มีความสะดวก สบาย ปลอดภัย
 - 1.3 มีสิ่งดึงดูดใจ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
 - 1.4 มีสิ่งหายาก เช่น วัดวาอาราม พระบรมมหาราชวัง ความกว้างใหญ่ของ อาคาร สถานที่ วิถีชีวิตที่หาดูได้ยาก

2. บรรยากาศด้านจิตใจ

- 2.1 ความมีมิตรไมตรี
- 2.2 การต้อนรับขับสู้ มีความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ
- 2.3 ความรู้สึกปลอดภัย
- 2.4 ค่าครองชีพไม่สูงเกินไป
- 2.5 ความไม่เข้มงวดต่อนักท่องเที่ยว

3. บรรยากาศด้านอื่นๆ

- 3.1 การแนะนำประชาสัมพันธ์ที่ดี
- 3.2 สินค้าที่ระลึกมีคุณภาพ
- 3.3 สินค้าปลอดภาษี ที่มีราคาพอสมควร
- 3.4 การบันเทิงที่นักท่องเที่ยวสนใจ

การที่มนุษย์ต้องประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิต การพักผ่อนหย่อนใจ ตามสถานที่ท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นสำหรับชีวิตมากขึ้นตามลำดับ ประกอบกับประเทศไทย มีวันหยุดตามเทศกาลต่างๆ ตลอดทั้งปี โอกาสเดินทางจึงมีมากขึ้น สามารถเลือกประเภทและรูปแบบของการท่องเที่ยวได้มากขึ้นจากเดิม นอกจากนี้พฤติกรรม การซื้อบริการการท่องเที่ยวของผู้ที่คาดว่าจะแก่นักท่องเที่ยวในอนาคตนั้น จะขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ต้องการจะท่องเที่ยว ได้รับหรือสามารถหาได้ทันทีเพื่อการตัดสินใจ (ไว จามรมาน และคณะ : 2536 : 28)

ประเภทต่างๆ ของการท่องเที่ยว

วรรณ วรชวานิช (2539 : 17-18) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ ภายในประเทศ การท่องเที่ยวในลักษณะนี้จะต้องมีสิ่งจูงใจหลายอย่าง เช่น ความสวยงามของภูมิประเทศ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความปลอดภัย การโฆษณา หรือมีสิ่งจูงใจ โดยเฉพาะของสถานที่นั้น เช่น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หรือศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เป็นต้น
2. การท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ต่างไปจากประเทศของตน และต้องผ่านขบวนการระหว่างประเทศหลายอย่าง เช่น สุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ใช้ภาษาต่างประเทศ และอาจจะต้องมีมัคคุเทศก์เป็นผู้นำ การท่องเที่ยวต่างประเทศนี้ ขนาดของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประเทศที่มีขนาดใหญ่จะมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีโอกาสที่จะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งอื่นๆ หลายอย่างกว่าประเทศที่มีขนาดเล็ก แต่บางครั้งการเดินทางไกลๆ ก็อาจจะเป็นอุปสรรคหรือทำให้นักท่องเที่ยวหมดความสนใจ หรือมีความสนใจน้อยลงก็ได้

นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการไปเที่ยวอีกด้วย ตัวอย่างเช่น การไปท่องเที่ยวในระหว่างวันหยุดอาจจะเป็นการไปตากอากาศ ชมสภาพบ้านเมือง หรือไปดูชีวิตความเป็นอยู่ในชนบท รวมถึงการไปเยี่ยมเยียนเพื่อนฝูง เป็นต้น จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว อาจแบ่งลักษณะของการท่องเที่ยวออกได้เป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อชมทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่าง ๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อเปลี่ยนสถานที่พักอาศัย ฯลฯ การท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ธรรมเนียม ฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดความสนใจของสถานที่แต่ละแห่ง
2. การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน เป็นการใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อนร่างกายและสมอง อาจรวมถึงการพักผ่อนหลังการเจ็บป่วย โดยจะใช้เวลาพักผ่อนให้นานที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ สถานที่ไปพักจะเลือกที่สงบ สะดวกสบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ชายทะเล หรือบนภูเขา ที่ห่างไกลจากความอึกทึกครึกโครม
3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มักมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาวีดิทัศน์ ความเป็นอยู่ ทั้งในแง่มนุษยวิทยา และสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน ศิลปะ หรือการแสดงต่าง ๆ
4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวประเภทนี้มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรกเป็นการไปชมการแข่งขันกีฬาที่ตนสนใจ ประการที่สองเป็นการท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย การท่องเที่ยวประเภทนี้สถานที่ที่จะไปเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ชายทะเล ภูเขา หรือการดูปลาเพื่อตกปลา ดกปลา หรือส่องสัตว์ เป็นต้น
5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ การประชุม และสัมมนา ซึ่งผู้ไปเพื่อธุรกิจหรือสัมมนามักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบนี้ สิ่งที่เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวคือ ต้องมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัยหรือโรงแรม และระบบการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ปัจจุบันนี้การท่องเที่ยวลักษณะนี้มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ
6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาคือ การที่บุคคลไปต่างประเทศเพื่อการศึกษา ดูงาน หรือวิจัย หรือการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัย และจะอยู่ในประเทศนั้น เป็นเวลานานนับเดือน การท่องเที่ยวประเภทนี้รวมถึงการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย จัดได้ว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศอีกอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้ว ยังเป็นผลดีแก่นักท่องเที่ยวโดยทั่วไปด้วย กิจกรรมทางการท่องเที่ยวต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง (วรรณ วรษ์วานิช, 2539 : 19-23) คือ

1. นักท่องเที่ยว ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องประกอบด้วยลักษณะของนักท่องเที่ยว การกระจายของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว และทัศนคติของนักท่องเที่ยว
2. สินค้าท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยว สินค้าท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีลักษณะพิเศษ กล่าวคือเป็นสินค้าที่รวบรวมเอาสินค้าและบริการหลายประเภททั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมไว้ด้วยกัน เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี อัญมณีไมตรี และสาธารณูปโภค สินค้าเหล่านี้มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งสินค้าทางการท่องเที่ยวจะต้องเป็นสิ่งซึ่งนักท่องเที่ยวซื้อ (ไปเที่ยว) และเกิดความประทับใจ (Attraction) เพราะมีสิ่งที่มีคุณค่าด้านต่างๆ หลากอย่าง เช่น คุณค่าทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศนั้นๆ ทิวทัศน์ หรือทัศนียภาพ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ความประทับใจจากลมฟ้าอากาศ เป็นต้น
3. การคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยว นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ และธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ เช่น รูปแบบของการคมนาคมขนส่ง การคมนาคมขนส่งสู่แหล่งท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว แบบแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว บริเวณหรือสถานที่ให้บริการแก่ผู้โดยสาร หรืออุปกรณ์อำนวยความสะดวก รูปแบบ หรือปัญหาการจราจร เป็นต้น
4. ข้อมูลข่าวสารและการบริการ ข้อมูลข่าวสารเป็นเอกสารเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศมากขึ้น เช่น หนังสือแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ แผนที่ เอกสารแนะนำ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว การส่งเสริมและให้ความรู้ใหม่ๆ การอบรม การนำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง การจัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง
5. ความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในด้านการเข้าเมือง ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงมากที่สุด เพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจตั้งแต่ก้าวแรกที่เดินทางเข้าสู่ประเทศ โดยให้ความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 - 5.1 ระเบียบพิธีการเข้าออกเมือง เช่น การทำวีซ่า และศุลกากร
 - 5.2 การขนส่งกระเป๋าของผู้โดยสาร
 - 5.3 บริการการขนส่งระหว่างท่าอากาศยาน หรือสถานีขนส่งกับที่พัก
 - 5.4 การอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารที่สถานีขนส่ง และท่าอากาศยาน
6. องค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้ธุรกิจการท่องเที่ยว สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี และก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจได้แก่

- 6.1 การไฟฟ้า มีเพียงพอและใช้การได้ดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บริการ รวมทั้งความปลอดภัย
- 6.2 การประปา สะอาดถูกหลักอนามัย และมีปริมาณเพียงพอแก่การบริการ
- 6.3 การสื่อสาร โทรเลข โทรศัพท์ สะดวก รวดเร็ว และมีปริมาณของหน่วยบริการเพียงพอ
- 6.4 ความสามารถในการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล
- 6.5 สถานพยาบาลและโรงพยาบาลที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และคำรักษาพยาบาลอยู่ในอัตราที่ยุติธรรม

7. การสนับสนุนอื่นๆ เป็นการเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น การเงินการธนาคาร ระเบียบต่างๆ สถานที่ศึกษา แหล่งค้นคว้าด้านต่างๆ ความร่วมมือระหว่างประเทศ ตลอดจนความสุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตต่อกัน

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกอื่นๆ (วรรณ วรชวานิช . 2539 : 19-23) ได้แก่

1. สภาวะเศรษฐกิจและการเมืองของโลก ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกำหนดกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยว สภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำจะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวอ่อนตัวลง โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวระยะไกลเช่นเดียวกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองในบางประเทศ อาจก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความไม่มั่นคง เป็นผลให้การเดินทางออกนอกประเทศชะลอตัวลงในช่วงระยะสั้น ในทางตรงกันข้ามการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและสภาพความมั่นคงทางการเมืองจะเป็นตัวกระตุ้นกระแสการเดินทางให้ขยายตัวอย่างกว้างขวาง

2. ความนิยมในการท่องเที่ยว การที่ครอบครัวมีรายได้สูงขึ้นครอบครัวมีขนาดเล็ก ในขณะที่รายจ่ายในการท่องเที่ยวลดต่ำลง จากการที่ธุรกิจท่องเที่ยวได้ปรับรูปแบบของการบริการให้มีค่าใช้จ่ายเบ็ดเสร็จอย่างประหยัดทำให้ผู้รักการท่องเที่ยวสามารถจัดรายได้เพื่อการท่องเที่ยวได้ดีขึ้น ความนิยมในการใช้เวลาว่างพักผ่อนด้วยการเดินทางท่องเที่ยวจะไม่มีวันตกต่ำลง ตราบเท่าที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังสามารถจูงใจให้ผู้คนใช้จ่ายเงินเหลือใช้เพื่อการเดินทางท่องเที่ยว

3. การขยายเส้นทางคมนาคม โลกยุคใหม่ที่มีการคมนาคมขนส่งจะต้องรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดระบบเครือข่ายถนนเชื่อมต่อเพื่อการเดินทางด้วยรถยนต์ที่มีการยึดหยุ่นสูงกว่าตารางการเดินทางไฟที่ค่อนข้างจำกัด ระบบการคมนาคมทางอากาศได้รับการพัฒนาทั้งในด้านของท่าอากาศยาน เครื่องบิน และเส้นทางบิน ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และประหยัด

4. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเมือง ระบบการคมนาคมขนส่งที่พัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว ทำให้โลกดูเหมือนจะเล็กลง รัฐบาลของทุกประเทศต่างให้ความสนใจขอความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว และการ

แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นผลให้เกิดการแข่งขันกันในแง่ของการส่งเสริมการตลาด และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ประกอบกันเป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 10-11)

ปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยว

เนื่องจากพื้นโลกมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่แตกต่างกัน จึงก่อให้เกิดลักษณะของภูมิทัศน์ทางธรรมชาติและลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประกอบกับโดยทั่วไปมนุษย์ต้องการจะเดินทางท่องเที่ยวไปยังบริเวณต่างๆ ที่มีสภาพแวดล้อมที่แปลกและแตกต่างไปจากถิ่นเดิมของตน ดังนั้นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนี้ (วรรณ วรชวานิช. 2539 : 29-32)

ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ ได้แก่

1. ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏอยู่ตามส่วนต่างๆ ของโลก จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การกระทำของตัวการทางธรรมชาติดังกล่าวที่มีต่อลักษณะภูมิประเทศแบบต่างๆ จึงทำให้เกิดภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมชาติที่สวยงามหรือแปลกประหลาด เป็นประโยชน์ในการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอันมาก สำหรับประเทศไทยลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่จะเกิดจากการกระทำของตัวการทางธรรมชาติสองประการคือการกระทำที่เกิดจากการไหลของน้ำ และการกระทำของกระแสลมและคลื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดทิวทัศน์ที่แปลกประหลาดและสวยงาม เช่น โตรกเขา น้ำตก และถ้ำ เป็นต้น การที่แต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันทางด้านภูมิประเทศหรือภูมิทัศน์ที่สวยงามนั้น เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของเขตการท่องเที่ยวแต่ละเขต เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการบริการ การท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมทั้งในด้านการเดินทาง ระยะเวลา และการบริการต่างๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

2. ลักษณะภูมิอากาศ ปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลออกไปไม่ว่าจะเป็นการเดินทางภายในประเทศหรือต่างประเทศ นักท่องเที่ยวจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศของบริเวณที่ตนจะไปล่วงหน้าก่อนที่จะออกเดินทาง ข้อมูลต่างๆ ที่ได้เกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศนั้น จะช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเตรียมในด้านต่างๆ ได้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนสามารถเลือกเวลาที่จะเข้าไปท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม สภาพภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกชนิด กล่าวได้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวจะมีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวแตกต่างกันตามฤดูกาล และข้อมูลเกี่ยวกับภูมิอากาศจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการท่องเที่ยวทำให้บรรลุผลตามที่ต้องการ

ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม

ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เป็นมรดกตกทอดกันมาจนปัจจุบัน รวมถึงความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม อุปนิสัยใจคอ ตลอดจนรูปแบบของการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะทาง วัฒนธรรมแตกต่างกันไป ความแตกต่างเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และส่งเสริม ให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยทางวัฒนธรรมอาจแบ่งออกได้กว้างๆ 4 ประการ คือ

1. ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ บริเวณที่เป็นแหล่งอารยธรรมมาตั้งแต่ สมัยโบราณ มักจะมีหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีปรากฏให้เห็นอยู่ ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนสถาน พระราชวัง และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นและแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต และยังคงดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน เหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลิน
2. ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรม เป็นการแสดงถึง รูปแบบการดำรงชีวิตของประชาชนในแต่ละสังคม ซึ่งจะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป เป็นสิ่งที่ยึดถือสืบทอดต่อกันมา ขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนี้ จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะประเพณีวัฒนธรรมเฉพาะอย่าง เช่น ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง ประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจจะเป็นเรื่อง ธรรมดาหรือความเคยชินของคนในท้องถิ่น แต่จะเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดและน่าสนใจของคน อื่นท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และเป็นสิ่งที่เจ้าของท้องถิ่นนั้นจะต้องรักษาไว้ด้วยความรัก และความ ภาคภูมิใจ
3. การประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น ลักษณะการประกอบ อาชีพของประชาชน มีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ การประกอบอาชีพที่นักท่องเที่ยวไม่เคยเห็นมาก่อน หรือการผลิตสินค้าที่แตกต่างไปจากบริเวณ อื่น หรือเป็นการประกอบอาชีพที่มีขึ้นเฉพาะบริเวณใดบริเวณหนึ่งเท่านั้น เช่น การผลิตผ้าของ จังหวัดเชียงใหม่ หรือการผลิตมีดอรัญญิกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะ เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าไปชมการผลิต และการประกอบอาชีพ เหล่านี้
4. การคมนาคมขนส่ง สถานที่ท่องเที่ยวจะเป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีคน เข้าไปท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมขนส่ง ที่จะนำ นักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้น ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ อาจใช้ ยานพาหนะหลายชนิด เช่น เครื่องบิน รถยนต์ เรือ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยว ที่อยู่ห่างไกล จำเป็นต้องมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่

นักท่องเที่ยว สถานที่ใดมีการเดินทางท่องเที่ยวที่สะดวก และอยู่ไม่ไกลมากนักจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการมากขึ้นตามมา

ระบบการท่องเที่ยว (Tourism system)

การท่องเที่ยวประกอบด้วยหน่วยงานหลายฝ่าย และธุรกิจหลายประเภท ซึ่งรวมกันให้บริการนักท่องเที่ยว ไลเปอร์ (จุฑามาศ จันทรัตน์. 2541 : 9 ; อ้างอิงจาก Leiper. 1979. Annals of tourism research) อธิบายว่า การท่องเที่ยวมิใช่เป็นอุตสาหกรรม แต่หากคือระบบซึ่งเริ่มต้นจากนักท่องเที่ยวมีความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว ด้วยเหตุผลและแรงกระตุ้น นักท่องเที่ยวจึงเริ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวจากตัวแทนบริษัทนำเที่ยว หน่วยงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้ข้อมูลที่เพียงพอแล้วจึงตัดสินใจเดินทางออกจากที่อยู่เดิม โดยอาศัยการคมนาคมรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมา ณ จุดหมายปลายทาง ซึ่งได้จัดเตรียมสถานที่พักรูปแบบต่างๆ ไว้รองรับนักท่องเที่ยว และ ณ จุดหมายปลายทางนั้น นักท่องเที่ยวจะเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มากมาย ส่วนที่สำคัญคือการต้อนรับจากเจ้าของบ้าน

การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่

ปัจจุบันความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีลักษณะที่เปลี่ยนไป จากเดิมที่นักท่องเที่ยวมักจะมีลักษณะเป็นแบบ Passive คือเมื่อเดินทางท่องเที่ยวก็จะไปตามเส้นทาง และรับข้อมูลจากมัคคุเทศก์ไปวันต่อวันเท่านั้น แต่นักท่องเที่ยวในศตวรรษหน้าจะกลายเป็นผู้ที่สนใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมต่างชาติ ต้องการสื่อสารกับชุมชนท้องถิ่น ต้องการข้อมูลในระดับที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสรุปแล้วคือต้องการให้มีการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะสนับสนุนงานในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะในพื้นที่อนุรักษ์ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน จึงได้มีการวางแนวทางและกำหนดกลยุทธ์ในด้านการสื่อความหมายเกี่ยวกับระบบนิเวศ และวัฒนธรรมไว้อย่างชัดเจน ซึ่งทำให้ประเทศไทยพร้อมที่จะรองรับตลาดการท่องเที่ยวในศตวรรษหน้าได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ได้มีการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวในปัจจุบันออกเป็นรูปแบบต่างๆ อีกหลายรูปแบบด้วยกัน อาทิเช่น การท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural tourism) การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural tourism) การท่องเที่ยวแบบบันเทิงและการกีฬา (Sport and entertainment tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (Business and convention tourism) โดยเน้นรูปแบบการจัดในลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism)

การท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศหรืออาจเรียกว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Eco-tourism” ซึ่งเป็นคำที่ผสมกันระหว่าง Ecology หรือนิเวศวิทยา กับคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยว นอกจากนี้ในวงการท่องเที่ยวยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆ ที่สำคัญได้แก่ “Nature tourism” หรือ “Bio-tourism” หรือ “Green tourism” แทน “Eco-tourism” ได้เช่นกัน เพื่อบ่งบอกให้เห็นว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ฅ ฎเก็ต. 2541 : 41)

ยุวดี นีรัตน์ตระกูล (2538 : 52) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็น การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจน ลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2539 : 54) กล่าวว่า เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวแบบ ยั่งยืน หมายถึงการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคง ยั่งยืน อยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิด การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

ภราเดช พยัทธิเวียร (2539 : 5) ให้ความหมายไว้ว่า คือ การเดินทางท่องเที่ยว ในพื้นที่เป็นธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น มีขอบเขตซึ่งจำกัดโดยรูปแบบและสถานที่ ตลอดจน ในเรื่องกลุ่มนักท่องเที่ยว

ดรชณี เอมพันธ์ และสุรเชษฐีย์ เศษฐมาส (2539) กล่าวว่า เป็นการท่องเที่ยว ธรรมชาติที่ให้ประโยชน์ต่อนักอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีรายได้สำหรับการดูแลรักษาพื้นที่ การสร้างงานให้ชนบทหรือท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกของคนในด้านสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2541 : 9) ให้ความหมายของการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ (Eco-tourism) คือการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มี เอกลักษณะเฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของ ท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

บู (Boo.1991) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การ ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีรายได้สำหรับการดูแล พื้นที่ การสร้างงานให้ชุมชนท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

สำนักงานการท่องเที่ยวออสเตรเลีย (The commonwealth department of tourism Australia) ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน

การ์ตเนอร์ และอาร์เซอร์ (Gardner and arthur.1994) กล่าวว่า การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มุ่งมันสนใจ ให้โอกาสศึกษาเรียนรู้ ขณะเดียวกันก็เอื้อประโยชน์ต่อท้องถิ่น พร้อมรักษาสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 : 12) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีการให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายร่วมกันรับผิดชอบต่อระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

จากความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ที่ให้ความรู้แก่ผู้เดินทาง และผู้ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น รวมถึงการมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญอยู่ 4 ประการ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542 : 14-15) คือ

1. การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ที่จะต้องไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้น
2. การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยว และผู้มาเยือน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. การสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ และแสวงหาประสบการณ์จากการท่องเที่ยวมักไม่สนใจกับความสะดวกสบายมากนัก แต่จะสนใจกับการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งระดับกว้างและระดับลึก
4. การให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม เพื่อช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม อันจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น อีกทั้งจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว

ลักษณะที่สำคัญของ Eco-tourism

1. เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่มีจุดสนใจหลักอยู่ที่สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือวัฒนธรรมที่ยังคงความดั้งเดิม และบริสุทธิ์ ห่างไกลความเจริญแบบสังคมเมือง
2. เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และสัตว์ป่า

3. เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้มีความสมดุลกับความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่

4. เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งให้คนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจให้มากที่สุด (ศรีพร สมบุญธรรม. 2536 : 29)

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

องค์ประกอบหลัก(Key elements) มี 4 ด้าน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2541 : 9) คือ

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นเป็นหลัก (Identity of authentic or endemic or unique) ทั้งนี้รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ (Eco-system) ในพื้นที่ของแหล่งนั้น จึงเป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ (Nature-based tourism)

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน (Sustainably management tourism) เพื่อให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อ (Responsibly travel) ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม (No or low impact) การจัดการที่ยั่งยืน ครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) โดยมีการให้การศึกษ (Education) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ประสบการณ์ (Eperience) ความประทับใจ (Appreciation) เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา (Enviromentally education tourism)

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนในท้องถิ่น (Involvement of local community or people participation) ที่มีส่วนร่วมเกือบตลอดกระบวนการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น (Local benefit) โดยประโยชน์ต่อท้องถิ่นที่ได้หมายความรวมถึงการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการรับผิดชอบต่อพื้นที่ เพื่อกลับมาบำรุงรักษา และจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย และในที่สุดแล้วท้องถิ่นสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพได้

นอกจากนี้ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 :17-18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 6 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยว) หมายถึง สถานที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวหรือผู้คนจากท้องถิ่นอื่นเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวหรือเยี่ยมเยือน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้วย

2. องค์ประกอบด้านธุรกิจการท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจบริการ โครงสร้างระดับสูงทางการท่องเที่ยว (Superstructure) ตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3. องค์ประกอบด้านตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง ความต้องการของ นักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยวต่าง ๆ ในลักษณะที่มี คุณประโยชน์ต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4. องค์ประกอบด้านจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้ และ สื่อความหมายด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่ายได้ตื่นตัว ตอบสนองอย่างดี

5. องค์ประกอบด้านส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หมายถึง ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม เพื่อลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น และ สร้างโอกาสด้านผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น อีกทั้งสามารถลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ของชุมชน

6. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งแวดล้อมใน แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบด้านก่อให้เกิดผลประโยชน์ และด้านก่อให้เกิดผลเสียหายจาก การท่องเที่ยว

จากองค์ประกอบดังกล่าว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรวม จึงประกอบด้วย

1. ธรรมชาติที่ให้ความสนใจแก่นักท่องเที่ยว
2. กติกา และความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน
3. การเรียนรู้
4. การมีส่วนร่วมของชุมชน (รณกร ตีรگانนท์, 2541 : 41)

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กิตติวัฒน์ รัตนดิถก ณ ภูเก็ต (2541 : 44-52) กล่าวว่า กิจกรรม

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถทำได้หลายรูปแบบในพื้นที่ธรรมชาติที่มีระบบนิเวศต่าง ๆ กัน และภายใต้แนวความคิดในการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ควรพิจารณาปัจจัยหลัก

2 ประการ คือ

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับพื้นที่และทรัพยากรนั้นหนาแน่นในพื้นที่ที่จะรองรับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism site) ทั้งนี้สภาพดั้งเดิมและคุณค่าที่มีอยู่ในตัวธรรมชาติ เป็นหัวใจของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ควรส่งเสริม นอกจากมุ่งให้ นักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลิน พึงพอใจ และใกล้ชิดกับธรรมชาติแล้ว ควรเป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้กับธรรมชาติ โดยผ่านทางโปรแกรมสื่อความหมาย ธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ โดยสามารถสรุปกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ดังนี้

กิจกรรมหลัก ได้แก่

1. กิจกรรมการเดินป่า (Hiking / Trekking)
2. กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ (Nature education)
3. กิจกรรมถ่ายรูปธรรมชาติ บันทึกเทปวี.ดี.โอ. เทปเสียงธรรมชาติ (Nature photography video taping and sound of nature audio taping)
4. กิจกรรมส่อง / ดูนก (Bird watching)
5. กิจกรรมศึกษา / เที่ยวถ้ำ (Cave exploring visiting)
6. กิจกรรมศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ (Sky interpretation)
7. กิจกรรมล่องเรือศึกษาธรรมชาติ (Boat sightseeing)
8. กิจกรรมพายเรือแคนู (Canoeing) / เรือคายัค (Kayak) / เรือใบ (Browbeating) / เรือใบ (Sailing)
9. กิจกรรมดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snorkel skin diving)
10. กิจกรรมดำน้ำลึก (Scuba diving)
11. กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทชื่นชมธรรมชาติ (Appreciative recreational Activities)
12. กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทตื่นเต้นผจญภัย (Adventurous recreational activities)

กิจกรรมเสริม ได้แก่

1. กิจกรรมชมทิวทัศน์ธรรมชาติในบรรยากาศที่สงบ (Relaxing)
2. กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (Terrain / Mountain biking)
3. กิจกรรมปีน / ไต่เขา (Rock / Mountain climbing)
4. กิจกรรมพักแรมด้วยเต็นท์ (Tent camping)
5. กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก (Hang glider)
6. กิจกรรมล่องแพยาง / แพไม้ไผ่ (White water rafting)
7. กิจกรรมพักผ่อนรับประทานอาหาร (Picnicking)
8. กิจกรรมเที่ยวน้ำตก (Waterfall visits / Exploring)
9. กิจกรรมวินด์เซิร์ฟ (Windsurfing)

ประเภทของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco - tourist)

นักการศึกษาและนักวิชาการ ได้ศึกษาประเภทของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนี้ ศรีพร สมบุญธรรม (2536 : 30) ได้จำแนก Eco-tourist โดยแบ่งตามระดับความสนใจในธรรมชาติไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักธรรมชาติวิทยา (Naturalists) ซึ่งมีจุดประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพืช สัตว์ สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศหนึ่งๆ

2. กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ (Nature tourists) หรือที่เรียกว่า “นักนิยมไพร” จะมีจุดสนใจหลักที่ความงามของธรรมชาติ และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนท้องถิ่น

3. กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้นและแปลกใหม่ (Mainstream nature tourists) ในสภาพธรรมชาติที่ห่างไกลความเจริญ และความลำบากในการเข้าถึง

4. กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่ต้องการชื่นชมธรรมชาติ (Casual tourists) เพื่อเป็นการเสริมความหลากหลายให้กับประสบการณ์ในการท่องเที่ยวของตน

โดยสรุป “Ecotourism” หรือ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่มุ่งเน้น (ณรงค์เดช นวลมีชื่อ. 2540 : 58)

1. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เรียนรู้ ชื่นชมธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม อย่างเป็นระบบ

2. การอนุรักษ์ และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศเป็นสำคัญ

3. การบูรณาการ ระหว่างผลทางเศรษฐกิจกับการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเกิดสมดุล

4. ให้เกิดการเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

นักการศึกษา สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 42-45) กล่าวว่า การท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่างหรือเวลาอิสระมากที่สุด เพราะเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีรูปแบบที่น่าสนใจหรือเรียกว่าสิ่งดึงดูดความสนใจ (Attractions) ที่มีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งสรุปได้ 12 ประเภท ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น (The built environment) คือสิ่งดึงดูดความสนใจที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นจากแรงบันดาลใจทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 สิ่งประดิษฐ์ทางอุตสาหกรรม (Industrial archeology) ซึ่งถือเป็นจุดเด่นสำหรับนักท่องเที่ยวทัศนศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ เขื่อนเก็บน้ำ อู่ต่อเรือ โรงงานผลิตน้ำตาล นิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น

1.2 สิ่งดึงดูดความสนใจทางประวัติศาสตร์ (Historical attractions) ได้แก่ พระบรมมหาราชวัง พระราชวังจักรพรรดิราชวงหมิง อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย กรุงวอชิงตัน ดีซี เป็นต้น

1.3 พิพิธภัณฑ์สถาน (Museums) เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้ความเข้าใจทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตแก่ประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์รวมและเฉพาะที่แตกต่างกัน เช่น พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีทางศิลปวัฒนธรรม ทางอุตสาหกรรม ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

1.4 วัฒนธรรมพื้นบ้าน (Folk way customs) เป็นวิถีชีวิตและระเบียบประเพณีของท้องถิ่นที่มีเสน่ห์และมีรูปแบบเอกลักษณ์เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เทศกาลสงกรานต์ การแต่งกายของภาคต่างๆ ของไทย

1.5 สิ่งดึงดูดใจทางการเมือง (Political attraction) เมืองหลวงหรือนครเก่าแก่ที่มีความสำคัญ บทบาททางการเมืองก็เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงสถานที่สำคัญทางการเมือง เช่น กรุงวอชิงตัน ดีซี ทำเนียบขาว กรุงมอสโก พระราชวังแควซายส์ นครปักกิ่ง เป็นต้น

1.6 สิ่งดึงดูดใจทางศาสนา (Religion attraction) ศาสนาเป็นที่พึ่งและที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของมวลมนุษยโลก คือ สถานที่สำคัญทางศาสนา จึงได้มีการก่อสร้างสถานที่ด้วยงานศิลปะสถาปัตยกรรมที่สวยงามเป็นที่สนใจและดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงวาติกัน โบสถ์ วัดวาอาราม กรุงเยรูซาเลม นครเมกกะ โบสถ์นอร์ดัม เป็นต้น

1.7 สถาปัตยกรรม (Architecture) สิ่งก่อสร้างที่เป็นที่พักอาศัยหรืองานศิลปะ งานสถาปัตยกรรม เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น ตึกสูงระฟ้าของนครหลวงต่างๆ นครซานฟรานซิสโก นิวยอร์ก ฮองกง สิงคโปร์ สถาปัตยกรรมตามยุคสมัยของแต่ละประเทศ เช่น สถาปัตยกรรมไทยโรมันร่วมสมัยอโกซิก เรนเนสซองส์ เป็นต้น

1.8 ศูนย์กลางการค้า (Shopping center) การซื้อสินค้าที่นิยมของที่ระลึก สินค้าพื้นเมืองก็เป็นจุดดึงดูดความสนใจมากแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันได้รับความนิยมค่อนข้างสูง ทำให้ตลาดท่องเที่ยวต่างๆ ได้สร้างศูนย์การค้าที่มีความทันสมัย มีสินค้าที่หลากหลายไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น กรุงเทพมหานคร ฮองกง สิงคโปร์ ปารีส นิวยอร์ก ซิดนีย์ เป็นต้น

2. กิจกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural activities) ประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดการแสดงออกทางวัฒนธรรมและอารยธรรมทางมวลมนุษยกลุ่มต่างๆ แบ่งออกเป็นงานเทศกาลศิลปะ หัตถกรรม ดนตรี ประเพณี และชีวิตพื้นบ้าน

2.1 เทศกาล (Festivals) นักท่องเที่ยวสนใจเทศกาลต่างๆ เพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น เล่นเกม เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง แห่บั้งไฟ ปีใหม่ งานฉลองมาร์ติกราส์ ในกรุงนิวยอร์ก เทศกาลออกโตเบอร์เฟสในมิวนิค เทศกาลคริสต์มาสของชาวคริสต์ เทศกาลไหว้พระจันทร์ของชาวจีน เป็นต้น

2.2 ศิลปะ (Arts) นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมศิลปะ เช่น ภาพวาด รูปปั้น แกะสลัก ภาพเขียน สถาปัตยกรรม หรือแหล่งผลิตทางศิลปหัตถกรรม โดยจัดเป็นเทศกาลศิลปหัตถกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจ เช่น ในยุโรป สหรัฐอเมริกา และประเทศไทย เช่น เทศกาลศิลปะเอดินเบอเวอะในสกอตแลนด์ เทศกาลดนตรีในนครเวียนนา สัปดาห์แห่งศิลปหัตถกรรมศิลปะปารีส เป็นต้น

2.3 งานหัตถกรรม (Handicrafts) เช่น งานหัตถกรรมของชาวเขา ชาวเกาะ เครื่องปั้นดินเผาของชาวอินเดียนแดง .งานแกะสลัก เครื่องเฟอร์นิเจอร์ เครื่องเงิน เครื่องหนัง เครื่องประดับ อัญมณี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ประเทศไทยมีชื่อเสียงไปทั่วโลก เพราะมีช่างทางหัตถกรรมที่มีความละเอียดอ่อน วิจิตรพิสดาร ดังนั้นงานทางด้านหัตถกรรมจึงเป็นกิจกรรมวัฒนธรรมที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่สำคัญประเภทหนึ่ง

2.4 ดนตรีและการเต้นรำ (Music and dance) ดนตรีและการเต้นรำ เป็นจุดดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวไม่แพ้กิจกรรมวัฒนธรรมประเภทอื่นๆ เช่น การฟ้อนรำ และรำวงของไทย การเต้นแบบโพลีเซียของฮาวาย การเต้นบัลเลต์ โอเปร่า การเต้นรำ นานาชาติของชาวเกาหลี ญี่ปุ่น และชาวยุโรป เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวนานาชาติ เป็นต้น

2.5 ประเพณีและชีวิตพื้นบ้าน (Native life and customs) นักท่องเที่ยวต่างชาติและในประเทศ มีความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับวิถีชีวิตและการแต่งกายของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น หรืออาจเรียกว่าประเพณีและชีวิตชาวบ้าน ตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานครในอดีตเคยมีคูคลองมากมาย การคมนาคมก็ต้องสัญจรโดยทางน้ำ นักท่องเที่ยวจึงสนใจชีวิตชาวบ้านริมคลอง หรือสนใจวิถีชีวิต การแต่งกายของชาวเขา ชาวเล ชาวเกาะ ในต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน นักท่องเที่ยวมีความสนใจชีวิตพื้นบ้านตามชนบท หรือชนกลุ่มน้อยที่มารวมกันในสหรัฐอเมริกา ก่อตัวเป็น China town Little Tokyo Korea town และ Solwang ของชาวัดด์ซ์ เป็นต้น

2.6 ภาษา (Language) นักท่องเที่ยวมีความสนใจจุดหมายปลายทางว่าประเทศนั้นสามารถสื่อสารความเข้าใจกันได้ดีหรือไม่ ดังนั้นภาษากลาง เช่น ภาษาอังกฤษ จีน สเปน และญี่ปุ่น จึงมีบทบาทสำคัญและเป็นตัวแปรในการเลือกจุดหมายปลายทางด้วย นอกจากนี้เรื่องความมั่นคงและปลอดภัย ปัจจุบันสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้จัดโปรแกรมพิเศษหรือเปิดภาคฤดูร้อนไปศึกษาด้านภาษา ศิลปะ และวัฒนธรรมในประเทศต่างๆ เช่นกัน จึงเป็นการเปิดโอกาสการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และประสบการณ์ชีวิต

3. สิ่งดึงดูดความสนใจทางศาสนา (Religion attraction) ปัจจุบันนักท่องเที่ยวจำนวนมาก นับเป็น 10-100 ล้านคนเดินทางไปยังสถานที่สำคัญทางศาสนาในแต่ละปีมีจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะต้องการมีโอกาสชม สัมผัส กับสถานที่ที่สำคัญที่เป็นจุดเริ่มต้นการเผยแพร่ทางศาสนาหรือเป็นต้นกำเนิดของศาสนาต่างๆ เช่น เมืองเมกกะเป็นศูนย์กลางศาสนาอิสลาม

เมืองเยรูซาเลมของศาสนายิว และศาสนาคริสต์ กรุงวาติกันที่สำคัญของคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก หรือไปอินเดียนและเนปาลเพื่อไปสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนา เช่นเดียวกับมาประเทศไทยเพราะเป็นประเทศที่ยังมีความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนามากกว่าที่อื่นใดทั่วโลกในปัจจุบัน นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังได้เลือกที่จะใช้เวลาว่างขณะท่องเที่ยว ณ ประเทศจุดหมายปลายทาง เยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางศาสนา เช่น วัด โบสถ์ อาราม หรือมอสก์ (สุเหร่า) เพื่อการศึกษาเรียนรู้ เปรียบเทียบกับสิ่งที่ตนเองชอบและศรัทธาอีกด้วย

4. สิ่งดึงดูดความสนใจทางการเมือง (Political attraction) การเมือง การปกครองเป็นสิ่งสำคัญ และทำให้มนุษย์มีความคิด วิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวจำนวนมากมีความสนใจเป็นพิเศษที่อยากจะรู้ถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของประชากรที่มีระบบการปกครองที่แตกต่างจากตน ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา มีการปกครองสามระบบการปกครองได้แก่ โลกเสรีประชาธิปไตย คอมมิวนิสต์ และสังคมนิยม ซึ่งก็เป็นไปได้ด้วยความลำบาก ครั้นกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์แตกสลายลงไป ผู้คนในประเทศกลุ่มเสรีประชาธิปไตยต่างก็นิยมสนใจที่จะไปท่องเที่ยวในยุโรป ตะวันตก รัสเซีย และรวมถึงสาธารณรัฐประชาชนจีน ในกรณีที่ประเทศฮ่องกง ซึ่งตกไปอยู่ในความปกครองของอังกฤษมากกว่า 150 ปี และในวันที่ 30 มิถุนายน 2540 มีการโอนอำนาจการปกครองคืนให้จีน จึงเกิดเป็นความสนใจของคนทั่วโลก และก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างมหาศาล ในทำนองเดียวกันประเทศที่มีความไม่มั่นคงปลอดภัยทางการเมือง จะเป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความลังเลใจหรือหลีกเลี่ยงไม่ไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา เช่น พม่า กัมพูชา เป็นต้น

5. สิ่งดึงดูดความสนใจทางวิทยาศาสตร์ (Science attraction) เมืองที่มีชื่อเสียงในด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านนี้ก็จะเรียกร้องความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุดทีเดียว เช่น ยูซีแอลเอมหาวิทยาลัยในแคลิฟอร์เนีย หรือแทจอนเมืองวิทยาศาสตร์ในเกาหลี M.I.T. Silicone valley เป็นต้น

6. ธรรมชาติทางกายภาพ (Physical nature) เช่น อุทยานแห่งชาติแกรนด์แคนยอน เบลโลว์สโตน อุทยานแห่งชาติ หรือ Dinosaur nationpark ในมลรัฐโคโลราโด หรือเมืองโรโตกัวที่มีทัศนียภาพพิเศษ มีน้ำพุร้อน โคลนร้อน ทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของนิวซีแลนด์ เช่นเดียวกับหาดหินดำในอุทยานแห่งชาติตระกูลเตา และแพะเมืองผีจังหวัดแพร่ที่มีการกัดเซาะหินและดิน ทำให้เป็นแคนยอนสำหรับนักท่องเที่ยวได้

7. ภูมิอากาศ (Climate) ภูมิอากาศ มีส่วนช่วยในการตัดสินใจให้เกิดการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่นฤดูร้อนเป็นการสร้างบรรยากาศให้คนท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ผู้อยู่ในโซนอากาศหนาวจะท่องเที่ยวไปยังประเทศที่มีอุณหภูมิอบอุ่น หรือเขตเมดิเตอร์เรเนียน หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

8. ทัศนียภาพ (Scenery) ทัศนียภาพที่งดงามตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นก็มีส่วนช่วยตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่นนักท่องเที่ยวเลือกประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ออสเตรเรีย และนิวซีแลนด์ เพราะอยากชมทัศนียภาพที่ประทับใจ เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวต่างชาติชอบสวรรค์อันดามัน ภูเก็ต กระบี่ สมุย เพราะทัศนียภาพทางทะเลที่งดงาม ในขณะที่นักท่องเที่ยวไทยชอบทัศนศึกษาภูเขากระดิง ภูเขาเรือ และภูหลวงของจังหวัดเลย เพราะได้เพลิดเพลินกับทัศนียภาพเมือง ทะเล ภูเขา ที่งดงามตระการตา

9. ชีวิตสัตว์ป่า (Wild life) ถ้าเอ่ยถึงประเทศกลุ่มทวีปแอฟริกาหลายๆ ประเทศ จะทำให้นักถึงจินตภาพชีวิตสัตว์ป่า (Wild life) ซาฟารีปาร์ค เพราะบรรยากาศของสัตว์ป่าที่ยังมีวิถีชีวิตที่ดูร้ายจำนวนมากกว่าที่ได้เห็นที่อื่นก็จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

10. นันทนาการกลางแจ้งและกีฬา (Outdoor recreation and sport) กีฬา และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ชอบผจญภัยหรือใกล้ชิดธรรมชาติ หรือเลือกกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถของตนเอง โดยอาศัยธรรมชาติแวดล้อม ตัวอย่างเช่น ประเทศนิวซีแลนด์ และออสเตรเรียจะมีกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งให้เลือกพักผ่อนตากอากาศและเล่นเกมกีฬาที่ทำทายเป็นจำนวนมาก

11. บันเทิง มหรสพ (Entertainment) เมืองลาสเวกัส แอตแลนติกซิตี หรือมิวนิคในยุโรป ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวว่ามีแหล่งบันเทิงที่มีความหลากหลาย เหมาะที่จะไปท่องเที่ยวพักผ่อน

12. สุขภาพ อาบน้ำแร่ (Health and spa) มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่ชอบเดินทางเพื่อรักษาสุขภาพ และเดินทางไปอาบน้ำแร่ หรือเพื่อการรักษา บำบัด ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน

ประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว (Values of outdoor recreation)

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดของประโยชน์นันทนาการด้านการท่องเที่ยว คือ สมบัติกาญจนกิจ (2544. 48 : 49) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว มีประโยชน์ดังนี้

1. พัฒนาคูณค่าทางร่างกาย (Physical values) เช่น การออกกำลังกาย การพัฒนาระบบแอโรบิค กล้ามเนื้อหัวใจ ปอด ทางเดินหายใจ

2. พัฒนาคูณค่าทางจิตใจ (Mental values) ทำให้มีความมั่นใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น เข้าใจธรรมชาติ

3. พัฒนาคูณค่าทางอารมณ์ (Emotional values) อารมณ์หรือทัศนคติเกี่ยวกับตน ผู้อื่น และสังคม ตระหนักในความรับผิดชอบ การสงวนรักษา และใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด พัฒนาจิตสำนึกและความเข้าใจสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ พัฒนาการเข้าใจและความซาบซึ้ง

ในบรรพบุรุษ ที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตนอกเมืองและทักษะเพื่อความอยู่รอด ส่งเสริมสุขภาพกาย และสุขภาพจิต พัฒนาความเป็นพลเมืองดีเกี่ยวกับจิตสำนึกที่ดีในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม พัฒนาแหล่งทรัพยากรและการปรับตัวของเอกัตตบุคคล

ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

นักการศึกษา สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 49) ได้รวบรวมประโยชน์จากการเข้าร่วม กิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. ทางด้านสังคม ได้แก่

1.1 ครอบครัวยังมีความพึงพอใจทางเพศสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับบุคคลอื่น สนับสนุน ทางด้านเศรษฐกิจ

1.2 ศาสนา พิธีการ จิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์

1.3 สถาบันทางการเมืองสร้างสันติภาพในบ้านเมือง เป็นการขยายอาณาเขต การปกครอง มีเป้าหมายร่วมกันในสังคม เป็นการรวมกลุ่มทางสังคม

1.4 ระบบทางเศรษฐกิจหมุนเวียน ส่งเสริมการจ้างงาน อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ใช้เวลาว่างทำของที่ระลึกจำหน่าย ทำให้มีรายได้ เศรษฐกิจของชุมชนและของชาติดีขึ้น

2. ทางด้านจิตใจ ได้แก่

2.1 ได้ความรู้ ความเข้าใจ และสัมพันธ์ภาพของธรรมชาติได้ดีขึ้น

2.2 หนีความกดดันจากสิ่งกายภาพต่าง ๆ

2.3 หนีปัญหาจากสังคม ได้พักผ่อนสมอง คลายความเครียด

2.4 สร้างความสำเร็จ ทำท่าย ทำให้เกิดความสำเร็จ

2.5 มีอิสรภาพ ความเป็นเอกภาพ ความเป็นเจ้าของ

2.6 ได้รับความคุณค่าทางจิตใจของตนเอง ทำให้ตนเองมีค่า

2.7 เป็นการสั่งสมประสบการณ์

2.8 ได้รับความตื่นเต้น เสี่ยงอันตราย

2.9 ได้รู้จักคนอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น

2.10 รู้จักดูแลรักษาอุปกรณ์

2.11 ได้รับสมรรถภาพทางกาย ได้ออกกำลังกาย

2.12 ได้อยู่กับกลุ่มนันทนาการกลางแจ้ง และร่วมนันทนาการด้วยกัน

2.13 ได้เรียนรู้ บุกเบิกเพิ่มขึ้น

2.14 ได้สร้างสัมพันธ์ภาพ ครอบครัวยิ่งเพิ่มขึ้น

2.15 มีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น

2.16 สร้างความปลอดภัย

2.17 พักผ่อนร่างกาย ได้คลายความเครียดจากงานประจำเมื่อได้เดินทางท่องเที่ยว และทัศนศึกษา

กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี

ลักษณะทั่วไป

กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี เป็นโรงเรียนประเภทมัธยมศึกษาของรัฐ จัดการเรียนการสอนแบบสหศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบ

สหวิทยาเขตวิภาวดี เป็นกลุ่มโรงเรียนของรัฐระดับมัธยมศึกษาประกอบด้วยโรงเรียน ดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียน สীগัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน ที่มีแนวความคิดในการ บริหารงานแบบบูรณาการทั้งครูอาจารย์ นักเรียน กิจกรรม ร่วมคิด วางแผน และปฏิบัติร่วมกัน

บุคลากร

กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี มีจำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่ครูอาจารย์และผู้บริหาร สถานศึกษา ดังนี้

1. โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง	จำนวน	150	คน
2. โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา	จำนวน	153	คน
3. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	จำนวน	188	คน
4. โรงเรียนสীগัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)	จำนวน	117	คน
5. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	จำนวน	113	คน

ภารกิจหน้าที่

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารจัดการให้บุคลากรของตนทั้งครูอาจารย์ นักเรียน คนงาน ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน และให้ความร่วมมือกับสมาชิกกลุ่มโรงเรียน ในการแก้ปัญหานักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสม

2. ครูอาจารย์มีหน้าที่สอนหนังสือและร่วมจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ มากมายให้ กับนักเรียน คิดและวางแผนในการทำงานร่วมกันทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนและสมาชิก กลุ่มโรงเรียน เช่น อบรมการทำสื่อการเรียนการสอนร่วมกัน โครงการครูอาจารย์สัมพันธ์ ที่ออกตรวจนักเรียนนอกโรงเรียนมิให้ประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพร่วมกัน การแข่งขันกีฬา ของครูอาจารย์ในกลุ่ม

3. จัดกิจกรรมร่วมกันทั้งกลุ่มโรงเรียน มีครูอาจารย์ และนักเรียนเข้าร่วม เช่น โครงการ จัดทำสื่อการเรียนการสอน โครงการตรวจร่วมครูอาจารย์นอกโรงเรียนของตนเพื่อป้องกันแก้ไข มิให้นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพ โครงการจัดนิทรรศการ วิชาการ การแข่งขัน ทักษะภาษาอังกฤษ การแข่งขันวิทยาศาสตร์ การแข่งขันตอบปัญหาต่างๆ ไป

การแข่งขันทักษะการเกษตร การแข่งขันพิมพ์ดีด การแข่งขันคอมพิวเตอร์ การแข่งขันกีฬา การประกวดมารยาทไทย เป็นต้น

นโยบายการนำบุคลากรในโรงเรียนไปทัศนศึกษา

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับครูอาจารย์ได้หาประสบการณ์เพิ่มเติม โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เพื่อจักได้นำความรู้และประสบการณ์ใหม่ แลก มาเล่าให้นักเรียนฟัง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรและประเทศชาติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ได้มี นักการศึกษาและนักวิชาการ ได้ทำการศึกษาและวิจัยในเรื่องนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัย ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

เบิร์ต (Byrd. 1963 : n.d.) ได้สำรวจความคิดเห็นและวิธีการปฏิบัติของจิตแพทย์ ของเมืองซานฟรานซิสโก เกี่ยวกับความเชื่อในการท่องเที่ยวและการออกกำลังกาย จะช่วยลด ความเครียดทางด้านจิตใจ พบว่า ร้อยละ 91 ของนิสิตจิตแพทย์ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นว่า การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเบา ๆ จะช่วยลดความตึงเครียดของจิตใจได้เป็นอย่างดี และวิธี การปฏิบัตินั้นได้แนะนำให้คนไข้ที่จะมาทำการรักษาเล่นกีฬาต่าง ๆ เช่น วายน้ำ กอล์ฟ เทนนิส สีสาส เต็นร่าพื้นเมืองเป็นประจำ ควบคู่ไปกับการเยียวยาไปด้วย

ควิตูเกว (Quitugue.1975 : 1244 - A) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่กระทบกระเทือน ต่อความพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนรัฐบาลในเกาะกวมโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่กระทบต่อความพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนรัฐบาล พบว่า อาจารย์ไม่พอใจในสภาพการปฏิบัติงาน ความไม่มั่นคงในอาชีพ ความเป็นอยู่ในชุมชน อัตราการทำงาน เงินเดือน ค่าตอบแทน สถานะของครู และความช่วยเหลือของรัฐ ความพอใจ ในการปฏิบัติงานของอาจารย์จะแปรเปลี่ยนไปตามอายุและประสบการณ์ในการสอน องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อาจารย์ออกจากงานได้แก่ ปัญหารายได้ไม่สอดคล้อง กับค่าครองชีพ การขาดการอุดหนุนจากรัฐบาลในด้านสวัสดิการ และสภาพการทำงานไม่ดี

ฮัดมัน (Hudman. 1975 : 25-32) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เป็นเหตุมากระตุ้นเร้าให้เกิด แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุการกระตุ้น ให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวคืออะไร ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวบุคคลมีสาเหตุมาจาก 4 ประการ คือ 1. แหล่งศิลปวัฒนธรรม ได้แก่สิ่งก่อสร้างและประดิษฐกรรมทางประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถาน เขตพื้นเมือง สถานที่ทางการเมือง สถานที่ทางการศึกษา สถานที่ทางศาสนา 2. ศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ งานเทศกาลหรืองานประเพณี ศิลปะ หัตถกรรม ภาษา ศิลปะการ

แสดงและดนตรี 3. ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ ทัศนียภาพ 4. การคมนาคม ความสะดวกสบาย และความปลอดภัยที่จัดไว้บริการ

แคบแลน (Kaplan. 1975 : 90) ได้ศึกษาการใช้เวลาว่างของชนชาติต่าง ๆ พบว่าเพศ มีส่วนกำหนดการทำกิจกรรมในยามว่าง เช่น เด็กชายชอบเล่นฟุตบอล แต่เด็กหญิงชอบเล่น เนตบอล แม้ว่าในปัจจุบันจะมีกระแสเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี ก่อให้เกิดความทัดเทียมกับบุรุษ ยิ่งขึ้น ทั้งด้านการทำงานและการทำงานต่าง ๆ แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้างแม้ในกรณี การใช้เวลาว่าง

เกียร์ริง สวอर्थ และวาร์ (Gearing Swart and Var. 1976 : 91-93) ได้ศึกษาเรื่องเกณฑ์ ในการวัดความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกณฑ์ในการวัด ความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชนในประเทศตุรกี ประกอบด้วย ผู้จัดการบริษัทท่องเที่ยว 6 คน ที่ปรึกษาด้านการท่องเที่ยว 4 คน ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาล 4 คน ผู้จัดการสายการบิน 4 คน นักวิชาการที่ทำกรวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 4 คน ผลการศึกษาพบว่า 17 ตัวแปร จัดได้เป็น 5 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มธรรมชาติ ได้แก่ ความงามตามธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศ 2. กลุ่มสังคม ได้แก่ งานประเพณี ลักษณะเด่น ของพื้นที่บ้าน งานแสดงสินค้า หรือนิทรรศการ และทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อนักท่องเที่ยว 3. กลุ่มทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ ซากโบราณ ความสำคัญทางศาสนา และลักษณะเด่นทางประวัติศาสตร์ 4. ด้านบันเทิงและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬา สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขภาพ การพักผ่อนและความสงบ สถานที่บันเทิงยามค่ำคืน ร้านขายของ 5. โครงสร้างพื้นฐาน อาหาร และที่พัก ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเพื่อนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร และที่พัก

โรบินสัน (Robinson. 1976 : 29-44) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีต่ออิทธิพล ต่อการท่องเที่ยวที่สำคัญกับประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพล ต่อการท่องเที่ยวอย่างไร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว 6 ประการ คือ 1. ลักษณะภูมิประเทศ เช่น สวยงาม แปลกตา จะเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เช่น ภูเขา หุบเขา หน้าผา แม่น้ำ ทะเล ทะเลสาบ น้ำตก และพืชพรรณธรรมชาติ 2. ลักษณะ ภูมิอากาศ บริเวณที่มีอากาศดีจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ลักษณะของอากาศที่อบอุ่น ของชายฝั่งอังกฤษ สเปน และอิตาลี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 3. ปัจจัยทางด้าน ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญและมีชื่อเสียงจะสามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวได้มาก เช่น หอเอนเมืองปิซาร์ 4. ความสะดวกในการเข้าถึงและการคมนาคม เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวจะมาเที่ยวมากกว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่โดดเดี่ยว เข้าถึงลำบาก การคมนาคมไม่สะดวก 5. การจัดบริการ ความสะดวก และกิจกรรม เช่น ที่พัก อาหาร กิจกรรมการแสดง กีฬา 6. ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ โรงพยาบาล การต้อนรับ นโยบายรัฐบาล ชูเปอร์มาร์เก็ต ภาษา

เกียเซอร์ (Kaiser. 1978 : 70-77) ได้ศึกษาเรื่องสาเหตุการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบสาเหตุการเดินทางท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวที่ใดก็ตามสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้คือการออกเที่ยวชมและซื้อสินค้าไปฝากครอบครัว สินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อ ได้แก่ สินค้าที่แปลกใหม่สำหรับตน สินค้าราคาถูก สินค้าปลอดภาษี

แมคอินทอช และเกลด์เนอร์ (Mcintosh and Goeldned. 1980 : 124-125) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการท่องเที่ยวคืออะไร ผลการศึกษาพบว่าการท่องเที่ยวมีความหมายได้ทั่ว ทั้งในด้านของการเป็นศาสตร์ เป็นศิลปะ และเป็นธุรกิจ ในการสร้างความพอใจให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การจัดการด้านที่พักอาศัย และความสะอาดสบายต่าง ๆ เป็นต้น ตัวกระตุ้น (Motivation) ให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวมี 4 ประการ คือ

1. ตัวกระตุ้นทางกายภาพ (Physical motivators) เป็นตัวกระตุ้นเพื่อผ่อนคลายทางกายภาพหรือเพื่อร่างกาย เช่น การไปพักผ่อนร่างกาย กิจกรรมทางกีฬา การไปตากอากาศชายทะเล การบำบัดรักษาตามคำแนะนำของแพทย์เพื่อการรักษาสุขภาพ เป็นต้น
2. ตัวกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Culture motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดการเดินทางเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ เป็นต้น
3. ตัวกระตุ้นทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดความต้องการ เพื่อเยี่ยมญาติ เพื่อน เพื่อพบปะกับคนแปลกหน้าใหม่ ๆ หรือคนที่มีความคิดใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงจากงานประจำที่จำเจ เป็นต้น
4. ตัวกระตุ้นทางด้านฐานะและชื่อเสียง (Status and prestige motivators) เป็นตัวกระตุ้นที่ต้องการยกฐานะของตนเองให้สูงขึ้น เพื่อเกียรติยศและชื่อเสียง เป็นการเดินทางประกอบธุรกิจในต่างประเทศ การไปประชุมการศึกษา ฯลฯ เพื่อให้เป็นคนที่มีเกียรติยศและความสำเร็จในการทำงานของตนเอง

เพียร์ซ (Pearce. 1982 : 8) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบวัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยวของประชาชน ผลการศึกษาพบว่าจุดประสงค์ของนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกัน บางกลุ่มต้องการชมธรรมชาติที่สวยงามแปลกตา บางกลุ่มต้องการพักผ่อนในสถานที่ที่มีอากาศดี บางกลุ่มต้องการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาทางด้านวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ตามลำดับ

ทิลแมน (สมบัติ กาญจนกิจ 2535 : 18 ; อ้างอิงจาก ทิลแมน.1984) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลาว่างของคนและชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบคนในชุมชนใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการอย่างไรบ้าง ผลการวิจัยสรุปคนและชุมชนมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลาว่าง 10 ประการ คือ

1. ต้องการสร้างประสบการณ์ใหม่
2. ต้องการเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องจากผู้อื่น
3. ต้องการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อหนีความเครียด

4. ต้องการความมั่นคงปลอดภัย
5. ต้องการเป็นเจ้าของ เป็นผู้นำกลุ่ม หรือควบคุมสถานการณ์
6. ต้องการตอบสนอง และมีปฏิริยาทางสังคม
7. ต้องการกิจกรรมทางจิตใจ เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์สุขสงบ
8. ต้องการความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิด
9. ต้องการบริการผู้อื่น และอยากจะเป็นที่ต้องการ
10. ต้องการกิจกรรมการเคลื่อนไหว และการทดสอบสมรรถภาพ

เคราส์ (Kraus. 1984) ได้ศึกษาสำรวจความคิดเห็นของคนอเมริกันเกี่ยวกับเรื่องคุณภาพชีวิตและองค์ประกอบที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนอเมริกัน สรุปได้ 12 ประการ คือ

1. การยอมรับผู้อื่นและตนเอง รวมถึงความมั่นใจในตนเอง
2. ความสัมฤทธิ์ผล กล่าวคือบุคคลควรจะเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผล
3. สุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตที่ดี
4. มีความรัก ความเข้าใจ รวมทั้งความผูกพันเกี่ยวกับชุมชน
5. มีอิสรภาพแห่งตนในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ของบุคคลและสังคม
6. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มและสังคม
7. มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต
8. มีเศรษฐกิจสะพัด รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ
9. มีกิจกรรมที่ทำหาย กิจกรรมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์
10. มีสถานภาพทางชุมชน มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับในชุมชน
11. มีความคิดสร้างสรรค์
12. นำกลุ่มและควบคุมสถานการณ์ได้ตลอดจนมีผู้ได้บังคับบัญชา

จี มาเกนส์ และชอย (Gee Makens and Choy. 1989 : 9-16) ได้ศึกษาเรื่องประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว พบว่าการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีความเพลิดเพลินสนุกสนาน โดยที่นักเดินทางนั้นคือนักท่องเที่ยวที่ตนเอง วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวของบุคคลทั่วไป 7 ประการ คือ

1. เพื่อการเยี่ยมเยียนเพื่อน ญาติ
2. เพื่อการประชุมสัมมนา และการพบปะสังสรรค์
3. เพื่องานธุรกิจการค้า
4. เพื่อการนันทนาการกลางแจ้ง เช่น การล่าสัตว์ การเล่นเรือ แคมป์ปิ้ง
5. เพื่อความบันเทิง เช่น การเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ การชมภาพยนตร์ การชมการแข่งขันกีฬา
6. เพื่อเหตุผลส่วนบุคคล เช่น เพื่อครอบครัว เพื่อสุขภาพ งานพิธีต่าง ๆ เช่น งานศพ งานแต่งงาน
7. เพื่อกรณีอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจาก 6 ข้อที่กล่าวมาแล้ว

แม็คโดเวล (Mcdowell. 1995 : 4353) ได้ศึกษาเรื่องความปรารถนาและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่าง เปรียบเทียบระหว่างเด็กวัยรุ่นทั้งสองกลุ่มมีความปรารถนาสูงที่จะใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมที่เด็กได้เข้าร่วมในเวลาว่างได้แก่ การฟังดนตรี ดูภาพยนตร์ จับกลุ่มสนทนา วายน้ำ พุดโทรศัพท์ ชมกีฬา นอกจากนั้นยังพบว่าปัญหาอุปสรรคที่ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามที่ตนปรารถนาได้ก็คือความจำกัดทาง

ด้านเวลาและโอกาส เด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองมีความปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นปกติ

คัลป์ (Culp. 1998 : 356) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นสาวกับนันทนาการกลางแจ้ง กรณีศึกษาเรื่องความรู้สึกและผลกระทบจากโปรแกรมนันทนาการ ผลการศึกษาพบว่า ในกลุ่มเด็กวัยรุ่น กิจกรรมนันทนาการให้ผลต่อความเป็นครอบครัว และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แต่ไม่ส่งเสริมความรู้สึกทางด้านการเป็นผู้นำมากเท่ากับวัยรุ่นกลางคน

นอร์ด (Nord. 1998 : 69) ได้ทำการศึกษาถึงผลของการจัดการนันทนาการประเภทชมธรรมชาติ จากกลุ่มตัวอย่าง 600 คน ที่รัฐเพนซิลวาเนีย ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาทางด้านอารมณ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการตอบสนองต่อปฏิกิริยาทางด้านลบลดลง

สจวร์ท (Stewart. 1999 : 269-289) ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมนันทนาการกลางแจ้ง โดยได้ใช้แบบสอบถามกับผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 84 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการผ่อนคลายทางด้านอารมณ์ที่พึงเครียด

ดอร์ดาห์ (Dawdah. 2000 : 85) ได้ศึกษากลุ่มเยาวชนเกี่ยวกับเซาว์นอารมณ์ โดยทดลองกับเยาวชน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการกับกลุ่มไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ มีคะแนนเซาว์นอารมณ์ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

มัวร์ไวส์ และคณะ (อุมพร ตรังคสมบัติ. 2544 : 159 ; อ้างอิงจาก Maureen Weiss, et al.n.d.) แห่งมหาวิทยาลัยโอเรกอน (Oregon University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทำการศึกษาศึกษากีฬาช่วยพัฒนาสังคมและจิตใจเด็ก ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่เล่นกีฬาเก่งจะมีแรงจูงใจสูง และมีความวิตกกังวลน้อยกว่าเด็กที่เล่นกีฬาไม่เก่ง สำหรับเด็กที่มีประสบการณ์ที่ดีในการเล่นกีฬาจะมีความนับถือตนเองสูง และมีแรงจูงใจที่จะทำอะไรให้สำเร็จได้มากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า การเล่นกีฬาจะเป็นผลดีต่อการเรียน กล่าวคือ วัยรุ่นที่เล่นกีฬาจะมีคะแนนที่สูงกว่า และมีพฤติกรรมที่ดีกว่าวัยรุ่นที่ไม่เล่นกีฬา

โกเชียงเหลียง และมอร์แกน (Goh Choeng and Morgan. n.d. : 538-539) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเศรษฐกิจกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชน พบว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจคือก่อให้เกิดการจ้างงานที่อยู่ในรูปของการใช้เงินบริโภคสินค้าต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ซึ่งทำให้เกิดการจ้างงานเพื่อประกอบธุรกิจต่าง ๆ ขึ้นมาด้วย การจ้างงานจะแฝงอยู่ในอาชีพต่าง ๆ เช่น การโรงแรม มัคคุเทศก์ บริษัทนำเที่ยว การขนส่งและการบริการ ร้านขายของที่ระลึก ตลอดจนด้านการกีฬาและบันเทิง โดยที่การจ้างงานอาจเกิดขึ้นเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวเท่านั้นก็ได้ แต่ไม่ได้มีความหมายว่าแรงงานด้านอุตสาหกรรมที่มีอยู่เป็นจำนวนมากจะมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมด แต่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับแรงงานประเภทฝีมือ โดยเฉพาะการเตรียมบุคลากรด้านการบริการและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ผลของการ

ด้านเวลาและโอกาส เด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองมีความปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นปกติ

คัลป์ (Culp. 1998 : 356) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นสาวกับนันทนาการกลางแจ้ง กรณีศึกษาเรื่องความรู้สึกและผลกระทบจากโปรแกรมนันทนาการ ผลการศึกษาพบว่า ในกลุ่มเด็กวัยรุ่น กิจกรรมนันทนาการให้ผลต่อความเป็นครอบครัว และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แต่ไม่ส่งเสริมความรู้สึกทางด้านการเป็นผู้นำมากเท่ากับวัยรุ่นกลางคน

นอร์ด (Nord. 1998 : 69) ได้ทำการศึกษาถึงผลของการจัดการนันทนาการประเภทชมธรรมชาติ จากกลุ่มตัวอย่าง 600 คน ที่รัฐเพนซิลวาเนีย ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาทางด้านอารมณ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการตอบสนองต่อปฏิกริยาทางด้านลบลดลง

สจวร์ท (Stewart. 1999 : 269-289) ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมนันทนาการกลางแจ้ง โดยได้ใช้แบบสอบถามกับผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 84 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการผ่อนคลายทางด้านอารมณ์ที่ตึงเครียด

ดอร์ดาห์ (Dawdah. 2000 : 85) ได้ศึกษากลุ่มเยาวชนเกี่ยวกับเซวาร์นอารมณ์ โดยการทดลองกับเยาวชน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการกับกลุ่มไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ มีคะแนนเซวาร์นอารมณ์ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

มัวร์ไวส์ และคณะ (อุมพร ตรังคสมบัติ. 2544 : 159 ; อ้างอิงจาก Maureen Weiss, et al.n.d.) แห่งมหาวิทยาลัยโอเรกอน (Oregon University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทำการศึกษากีฬาช่วยพัฒนาสังคมและจิตใจเด็ก ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่เล่นกีฬาเก่งจะมีแรงจูงใจสูง และมีความวิตกกังวลน้อยกว่าเด็กที่เล่นกีฬาไม่เก่ง สำหรับเด็กที่มีประสบการณ์ที่ดีในการเล่นกีฬาจะมีความนับถือตนเองสูง และมีแรงจูงใจที่จะทำอะไรให้สำเร็จได้มากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า การเล่นกีฬาจะเป็นผลดีต่อการเรียน กล่าวคือ วัยรุ่นที่เล่นกีฬาจะมีคะแนนที่สูงกว่า และมีพฤติกรรมที่ดีกว่าวัยรุ่นที่ไม่เล่นกีฬา

โกเชียงเหลียง และมอร์แกน (Goh Choeng and Morgan. n.d. : 538-539) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเศรษฐกิจกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประชาชน พบว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจคือก่อให้เกิดการจ้างงานที่อยู่ในรูปของการใช้เงินบริโภคสินค้าต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ซึ่งทำให้เกิดการจ้างงานเพื่อประกอบธุรกิจต่าง ๆ ขึ้นมาด้วย การจ้างงานจะแฝงอยู่ในอาชีพต่าง ๆ เช่น การโรงแรม มัคคุเทศก์ บริษัทนำเที่ยว การขนส่งและการบริการ ร้านขายของที่ระลึก ตลอดจนด้านการกีฬาและบันเทิง โดยที่การจ้างงานอาจเกิดขึ้นเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวเท่านั้นก็ได้ แต่ไม่ได้มีความหมายว่าแรงงานด้านอุตสาหกรรมที่มีอยู่เป็นจำนวนมากจะมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมด แต่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับแรงงานประเภทฝีมือ โดยเฉพาะการเตรียมบุคลากรด้านการบริการและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ผลของการ

ท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจยังแฝงอยู่ในรูปแบบของสินค้าที่นำเงินตราเข้าประเทศที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน (Invisible export) การท่องเที่ยวจะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายชาวต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเงินเพื่อเป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร การกีฬา และบันเทิง ตลอดจนซื้อของที่ระลึกต่าง ๆ การท่องเที่ยวไม่ได้เป็นอาชีพที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนหรือมีความสำคัญโดยตรงต่อดุลการค้าของประเทศ แต่มีความสำคัญของการท่องเที่ยวในทางเศรษฐกิจจะอยู่ในรูปของรายได้ที่ช่วยนำเงินตราเข้าสู่ประเทศผ่านทางอาชีพต่าง ๆ ซึ่งมีผลในการช่วยสังคมและพัฒนาประเทศชาติ ในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดผลเสียเศรษฐกิจของประเทศด้วยเช่นกันที่สำคัญได้แก่ การไหลออกเงินตราต่างประเทศที่นักท่องเที่ยวนำเข้ามาใช้จ่ายภายในประเทศนั่นเอง ถ้าหากว่าเงินตราต่างประเทศเหล่านั้นมีการรั่วไหลกลับออกไปต่างประเทศย่อมไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสาธารณูปโภคของประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นอันเป็นแหล่งท่องเที่ยว นั้น สาธารณูปโภคสำคัญในท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาตามการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประกอบด้วย ถนน สะพาน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ สถานพยาบาล การรักษาความปลอดภัย การสุขภาพ เป็นต้น

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการ ได้ทำการศึกษาและวิจัยในเรื่องนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ และคนอื่น ๆ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้เวลาว่างและกิจกรรมนันทนาการของประชากรกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาถึงการใช้เวลาว่างในแหล่งนันทนาการที่จัดโดยรัฐและเอกชน ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย ข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานราชการต่างๆ เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 500 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 89.20 ผลการวิจัยพบว่า ประชากรกรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายในการใช้เวลาว่างหลายประการ คือ เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดของร่างกาย เพื่อสุขภาพและความสมบูรณ์ของร่างกาย เพื่อให้จิตใจสดชื่นแจ่มใส เพื่อแสวงหาความสุขร่วมกับครอบครัว เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตามลำดับ ช่วงเวลามักเป็นเวลาหลังจาก 18.00น. และว่างมากที่สุดในวันอาทิตย์ และวันเสาร์ตามลำดับ กิจกรรมนันทนาการที่ประกอบเป็นประจำได้แก่ การดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และอ่านหนังสือ นอกจากนั้นมักชอบไปเดินชม และซื้อสินค้าตามห้างสรรพสินค้าในศูนย์การค้า ตลาดนัด โรงมหรสพ และสนามกีฬาต่างๆ แหล่งนันทนาการที่ประชากรกรุงเทพมหานครต้องการให้กรุงเทพมหานครจัดให้มากที่สุด คือ สวนสาธารณะ สนามกีฬาประเภทต่างๆ ตลาดนัด ห้องสมุด สระว่ายน้ำ สนามเด็กเล่น และสวนหย่อม ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2523 ประชากรกรุงเทพมหานคร

ไปใช้เวลาว่างในสวนดุสิตและห้องสมุดประชาชนมากตามลำดับ หน่วยงานที่ประชากรกรุงเทพมหานครสังกัดอยู่ให้ความสนใจ และให้การสนับสนุนการใช้เวลาว่างของสมาชิกอยู่ในระดับน้อย ปัญหาโดยทั่วไปเกิดจากการใช้เวลาว่าง และประชากรกรุงเทพมหานคร เห็นว่า ประสบมากที่สุด ได้แก่ การมีภารกิจประจำวันมาก ขาดอุปกรณ์ และสถานที่ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่าง นอกจากนั้น ปัญหาการเดินทางไปมาไม่สะดวก สำหรับปัญหาที่เกิดจากการใช้เวลาว่างในแหล่งนันทนาการที่จัดโดยรัฐและเอกชน เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก โรงภาพยนตร์ โรงมหรสพต่างๆ ได้แก่ ค่าบริการต่างๆ เช่น ค่าผ่านประตู ค่าบริการแต่ละอุปกรณ์แพงเกินไป นอกจากนั้นการเดินทางไปมาไม่ค่อยสะดวกอีกด้วย สรุปการสำรวจกิจกรรมนันทนาการและการท่องเที่ยวดังนี้

1. ชมรายการโทรทัศน์	69	%
2. เดินชมและซื้อของตามห้างสรรพสินค้า	33	%
3. เล่นดนตรีและกีฬา	30	%
กิจกรรมนันทนาการในช่วงวันสุดสัปดาห์ที่ชาวกรุงเทพมหานครให้ความนิยมดังต่อไปนี้		
1. ดูแลปรับปรุงบ้าน ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์	94	%
2. เยี่ยมญาติ เพื่อน	60	%
3. ท่องเที่ยวต่างจังหวัด ค่ายพักแรม	37	%
4. ชมรายการมหรสพ และสวนสาธารณะ	36	%
5. เล่นดนตรี และกีฬา	34	%
6. เดินชมและซื้อของตามห้างสรรพสินค้า	34	%
7. ไปทำบุญ	21	%
สำหรับแหล่งนันทนาการและสถานที่ท่องเที่ยวที่ชาวกรุงเทพมหานครเข้าร่วมมากที่สุด ได้แก่		
1. ศูนย์การค้า และห้างสรรพสินค้า	37	%
2. ตลาดนัด	26	%
3. โรงมหรสพ	26	%
4. สวนสาธารณะ และสนามเด็กเล่น	18	%
5. สนามกีฬา และสระว่ายน้ำ	14	%
6. วัดและโบสถ์ทางศาสนา	14	%
7. สวนสนุก	9	%

นิงพงศ์ ศรีวรรณ (2527 : 83-88) ได้ศึกษาความต้องการล่ออุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาในกลุ่มฝึกหัดครูภาคตะวันตก จากการศึกษาวิทยาลัยครู 4 แห่ง คือ เพชรบุรี นครปฐม หมู่บ้านจอมบึง และกาญจนบุรี ใน 5 สาขา คือ สาขา มนุษยศาสตร์ ศิลปะ ช่างฝีมือ วิศวกรรมศิลป์ สาขากีฬาและนันทนาการ จากการศึกษาพบว่า

นักศึกษาโดยรวมมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์ เป็นอันดับแรก เมื่อพิจารณาตัวแปรเกี่ยวกับเพศและลักษณะที่พัก ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาชายมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการมากกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาที่พักในเขตวิทยาลัยครู มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์ มากกว่านักศึกษาที่พักภายนอกวิทยาลัยครู และอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมคือเวลา

วิชัย เทียนน้อย (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวว่ามีสาเหตุมาจากอะไรกับประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามถึงสาเหตุการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความเคร่งเครียดในการทำงาน จากการทำงานที่เคร่งเครียดในการทำงานตลอดเวลาจะต้องใช้กำลังกายหรือกำลังความคิดอย่างมาก ด้วยเหตุนี้เองร่างกายจึงจำเป็นต้องพักผ่อนเพื่อให้การทำงานในช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพ การหยุดงานในวันสุดสัปดาห์ การปิดภาคเรียน หรือการหยุดพักร้อนของข้าราชการและคนงานทั่วไปจึงเป็นเรื่องสำคัญ การใช้เวลาว่างในช่วงระยะเวลาดังกล่าว กิจกรรมการพักผ่อนของประชากรเหล่านี้ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวจะใกล้หรือไกลขึ้นอยู่กับระยะเวลาและศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล

2. รายได้ของประชากรดีขึ้น จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และสภาพของสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้คนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานและประดิษฐ์คิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งจะทำให้ประชากรมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีเวลาว่างเหลือพอที่จะนำมาเพื่อการพักผ่อน การที่ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของประชากรดีขึ้น จะส่งผลให้ประชากรมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนและหาความรู้ให้แก่ตนเอง

3. ความสะดวกทางการคมนาคม การคมนาคมนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมทำให้เกิดกิจการท่องเที่ยวปรากฏขึ้น ในสภาพปัจจุบันการไปมาติดต่อระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวกระทำได้สะดวกและรวดเร็ว มีการตัดถนน หรือเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ จากการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ใช้เวลาและค่าใช้จ่ายไม่มากนัก จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชากรอยากไปใช้บริการ และคนส่วนมากมีโอกาที่จะกระทำได้

4. มีเวลาว่าง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี จึงทำให้เครื่องมือเครื่องใช้ที่นำมาใช้ในการผลิตมีประสิทธิภาพ มีการนำเอาเครื่องมือและเครื่องจักรชนิดต่าง ๆ มาใช้ทำงานทดแทน จึงทำให้การผลิตสินค้ากระทำได้อย่างรวดเร็ว อันเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้คนมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น และมีเวลาว่างพอที่จะนำไปใช้แสวงหาความสุขทางด้านการท่องเที่ยวและอื่น ๆ ได้ตามโอกาสและสภาพทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวย

5. จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จากการศึกษาที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้สภาพชุมชนในเมืองเกิดสภาพความแออัด สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเกิดมลภาวะ สถานที่ท่องเที่ยวภายในเมืองมีจำกัด และสถานที่ท่องเที่ยวตามชนบทได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างมากมาย เพื่อสนองต่อความต้องการของจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีความต้องการสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเมืองจะหาโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวที่ชนบทและจะมีประชากรในชนบทบางส่วนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมือง ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมมากมาย เป็นที่ตื่นตาตื่นใจของชาวชนบท ดังนั้นจึงพอจะชี้ให้เห็นได้ว่าการที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการสถานที่ท่องเที่ยวและการเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างถิ่น หรือต่างแดนจึงเพิ่มมากขึ้นด้วย

บุญเลิศ โยสีดา (2531 : ฅ - ง) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาความร่วมมือระดับบุคคล ระดับโรงเรียน และระดับกลุ่มโรงเรียน เกิดจากภาวะผู้นำของผู้ร่วมงาน การขาดทักษะในการทำงาน การขาดแรงจูงใจการประสานงานที่ไร้ประสิทธิภาพ และควรพัฒนาในด้านโครงการการกำหนดขอบข่ายให้ชัดเจน ทักษะคติในการทำงาน แรงจูงใจ การประสานงาน และการจัดระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ จะทำให้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษามีประสิทธิภาพขึ้นอย่างแน่นอน

सानนท์ สุขศรี (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดสงขลา มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ ปัจจัยดึงดูดต่อนักท่องเที่ยว รูปแบบการได้รับข่าวสารการท่องเที่ยว การเดินทางของนักท่องเที่ยว และประเภทของสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อ การเก็บข้อมูลทำโดยสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 500 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลา จำแนกได้ 7 กลุ่ม ตามแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย เอเชียตะวันออก และกลุ่มอื่นๆ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลามากที่สุดคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย รองลงมาคือกลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ส่วนกลุ่มอื่นมีจำนวนน้อยมาก เพื่อจำแนกตามเพศพบว่า เป็นนักท่องเที่ยวชายมากกว่าเพศหญิง และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในวัย 20-40 ปี ปัจจัยดึงดูดต่อนักท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสงขลาได้แก่ สถานเริงรมย์ สินค้า และศิลปหัตถกรรมตามลำดับ ปัจจัยดึงดูดต่อนักท่องเที่ยวจะมีอิทธิพลดึงดูดนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับกลุ่มนักท่องเที่ยว เพศ และวัยของนักท่องเที่ยว รูปแบบการได้รับข่าวสารการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 44 ได้รับข่าวสารจากการบอกเล่าของเพื่อน

นักท่องเที่ยว เพราะถือว่าเป็นข่าวสารที่ละเอียดและเชื่อถือได้ การเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลา ร้อยละ 80.40 เดินทางมาทางบก และส่วนใหญ่มาโดยรถยนต์ของบริษัทนำเที่ยว ประเภทของสินค้าที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมซื้อมากที่สุด ได้แก่ สินค้าประเภทเสื้อผ้า เครื่องหนัง สินค้าหัตถกรรม ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 56.20 นิยมซื้อเพราะราคาถูก

รังสฤษฎ์ เสรีวุฒิชัย (2534 : 2) ได้ศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของครูผู้สอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 2, 3, 4 และ 5 ผลการศึกษาพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการให้กับนักเรียนในโรงเรียน มีความต้องการครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกนันทนาการ ต้องการบรรจุวิชาการด้านกิจกรรมนันทนาการลงในหลักสูตรการเรียนการสอน และต้องการมีคู่มือ เอกสาร ตำรา สำหรับศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชานันทนาการให้กว้างขวางมากขึ้นและทันสมัยยิ่งขึ้น ต้องการให้มีการจัดอบรม สัมมนาวิชาการ นันทนาการแก่ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนในระดับมาก

จุฑามาศ ไชยศร (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคัญภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนปริมาณการท่องเที่ยวแต่ละแห่งในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 49 แห่ง นักท่องเที่ยว 165 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 227 คน และบริษัทนำเที่ยว 12 บริษัท ในช่วงเดือนตุลาคม 2535 ถึงเดือนมกราคม 2536 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยตัวแปรเรื่องความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น ถนน พาหนะ ระยะเวลาในการเดินทาง เป็นต้น ตัวแปรเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ เช่น น้ำ ไฟฟ้า สุขา เป็นต้น ตัวแปรในเรื่องสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เช่น นิเวศวิทยา การใช้ที่ดิน เป็นต้น และตัวแปรในเรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน กิจกรรมการท่องเที่ยว และคุณค่าทางธรรมชาติ เป็นต้น การวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 49 แห่ง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ 31 แห่ง ทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน 11 แห่ง และทางศิลปวัฒนธรรม 7 แห่ง ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดมีศักยภาพแตกต่างกัน โดยวัดจองค์ วัตถุประสงค์ ในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนมีค่าศักยภาพสูง และถ้าแม่ลาเกะในเขตอำเภอขุนยวมมีค่าศักยภาพต่ำสุด การจัดลำดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวพบว่าค่าศักยภาพสูงและปานกลางจะพบในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเขตตัวเมือง โดยเฉพาะเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และค่าศักยภาพต่ำ จะพบกระจายอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองมาก ในเขตอำเภอต่าง ๆ การเปรียบเทียบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเภท พบว่าแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ศาสนสถานและทางศิลปวัฒนธรรมมีค่าศักยภาพมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยวพบว่าค่าศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ

ปริมาณนักท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลักษณะเด่นทางด้านประวัติศาสตร์และศาสนสถาน แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวควรสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาจังหวัด โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คุ้มค่า ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและรักษาสภาพวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และจัดความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนา ซึ่งควรเริ่มพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ปานกลาง และต่ำไปตามลำดับ

ชลิตร์ รัตนะ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรชายอายุตั้งแต่ 30 ปีลงมา มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬา และกรีฑาสูงสุด สำหรับบุคลากรหญิงมีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไปที่สมรสแล้ว มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวทัศนศึกษาสูงสุด

บรรจบพร สุนทรรัตนกุล (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของนักท่องเที่ยว โดยศึกษากับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2543 จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 20-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานลูกจ้าง รายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว 4 ด้าน คือ บรรยากาศด้านกายภาพ บรรยากาศด้านจิตใจ บรรยากาศประกอบอื่นๆ และด้านส่วนผสมทางการตลาด ดังนี้

ด้านบรรยากาศด้านกายภาพ ประเภทที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการมากที่สุดคือแพพัก งานประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดกาญจนบุรีที่นักท่องเที่ยวสนใจคืองานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว พาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีคือรถยนต์ส่วนตัว แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุดคือน้ำตกเอราวัณ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุดคือสะพานข้ามแม่น้ำแคว

ด้านบรรยากาศด้านจิตใจ พบว่ามูลเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือความตั้งใจเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับมากคือความสะดวกสบายในการเดินทาง

ด้านบรรยากาศประกอบอื่นๆ พบว่าแหล่งข้อมูลของจังหวัดกาญจนบุรีที่นักท่องเที่ยวได้รับคือประสบการณ์จากที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว สินค้าที่ระลึกของฝากที่

นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกซื้อคือประเภทอาหาร และนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวคิดว่าราคาสินค้าของที่ระลึก/ของฝากมีความเหมาะสม ส่วนในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับมากคือเล่นน้ำตก

ด้านส่วนผสมทางการตลาด พบว่านักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นระดับมากด้านผลิตภัณฑ์คือชื่อเสียงและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว

สัมฤทธิ์ ใจดี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า 1. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับดี 2. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศต่างกัน เกรดเฉลี่ยต่างกัน ชั้นปีต่างกัน คณะที่ศึกษาต่างกัน ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการศึกษาต่างกัน มีเจตคติต่อการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการกีฬาและนันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ และศิลปวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จินดา ทับจัน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และประสบการณ์การศึกษาอบรมกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสอนให้ผู้เรียนมีวินัยและจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีระดับการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีหรือปริญญาตรี มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการสอนให้ผู้เรียนมีวินัย และจริยธรรมมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนพฤติกรรมการสอนของครูด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน (3) ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการสอน และด้านการรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 5 ปี ส่วนพฤติกรรมการสอนของครูด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน (4) ครูที่มีประสบการณ์การศึกษาอบรมต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่เคยเข้ารับการศึกษาอบรม

มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครูที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการใช้สื่อการสอนสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน ด้านการสอนให้ผู้เรียนมีวินัย และจริยธรรม และด้านการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่เคยเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญ ด้านการใช้สื่อการสอนสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน ด้านการสอนให้กับผู้เรียนมีวินัยและจริยธรรม และด้านการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนมากกว่าครูที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนพฤติกรรมการสอนของครูด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า สามารถสรุปได้ว่าความเครียดในการทำงานตลอดเวลา และการทำงานที่หนัก ซ้ำซาก จำเจ ขวัญกำลังใจ สวัสดิการ รายได้น้อยไม่พอค่าใช้จ่าย สุขภาพไม่แข็งแรง เจ็บป่วย ทำให้ทำงานไม่เต็มศักยภาพจะต้องใช้กำลังกายหรือกำลังความคิดอย่างมาก ด้วยเหตุนี้เองร่างกายจึงจำเป็นต้องมีการพักผ่อน เพื่อให้การทำงานในช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพ การหยุดงานในวันสุดสัปดาห์ การปิดภาคเรียนหรือการหยุดพักร้อนของข้าราชการและคนงานทั่วไปจึงเป็นเรื่องสำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสำรวจ เพื่อวิจัยเปรียบเทียบความต้องการกิจกรรม นันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรที่เป็น ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
 - 2.3 เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย
 - 2.4 การหาคูณภาพของเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 721 คน (ฝ่ายธุรการโรงเรียน : ประจำปี 2546)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2546 จำนวน 300 คน และมีวิธีดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970) ที่ประชากร 750 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 254 คน
2. จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนได้ 5 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. แต่ละโรงเรียนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก
โรงเรียนละ 60 คน รวม 300 คน

4. ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 95.33 ของจำนวนที่ส่งแบบ
สอบถามทั้งหมด

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง	150	60
2	โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา	153	60
3	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	188	60
4	โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)	117	60
5	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	113	60
รวม		721	300

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตามตัวแปรที่วิจัย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว แบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale) คือ
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วยกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว
3 ด้าน คือ ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม และ
ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและกิจกรรมเกมกีฬา และแบบปลายเปิด (Open ended)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว จากเอกสาร วารสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำมาปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดขอบเขตและโครงสร้างแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. สร้างแบบสอบถามสถานภาพทั่วไป ลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ แบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีทั้ง 3 ด้าน จำนวน 57 ข้อ เกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
6. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง ความถูกต้องด้านภาษา เนื้อหา แล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง (IC) แต่ละข้อคำถาม ผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ได้ข้อคำถามจำนวน 63 ข้อ แบ่งเป็น ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 57 ข้อ
7. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (ซูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 70) ได้ค่าความเชื่อมั่น .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out)

3. เมื่อได้รับหนังสือตอบรับจากผู้อำนวยการโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนดอนเมืองจาตุรจินดา โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครที่อุปถัมภ์) และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน ให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2546 – เดือนมกราคม 2547 โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วรอรับคืนด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 286 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.33

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

การให้คะแนนแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ความหมาย โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 90)

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายความว่า	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายความว่า	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายความว่า	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายความว่า	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายความว่า	ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวน้อยที่สุด

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป และดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามและตรวจให้คะแนนแต่ละข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลเป็นระดับความต้องการตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 คะแนนเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ออกมาในเชิงปริมาณ
 - 2.2 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการ (IC)
 - 2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความต้องการโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว จำแนกเป็นด้านรวม รายด้าน และรายชื่อของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ดังผลตาราง 2

ตาราง 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	49	17.10
หญิง	237	82.90
รวม	286	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	10	3.50
31-40 ปี	26	9.10
41-50 ปี	162	56.50
มากกว่า 51 ปี	88	30.90
รวม	286	100.00
สถานภาพ		
โสด	66	23.10
สมรส	220	76.90
รวม	286	100.00
รายได้/เดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	13	4.50
10,000-30,000 บาท	246	86.00
มากกว่า 30,000 บาท	27	9.50
รวม	286	100.00

จากตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 286 คน ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรเพศหญิงจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 82.90 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.60 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 76.90 มีรายได้อยู่ในช่วง 10,000 - 30,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว จำแนกเป็นด้านรวม รายด้าน และรายข้อ ของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี (N=286)

ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ			
1.1 ภูเขา	3.66	1.04	มาก
1.2 ป่า	3.39	1.13	ปานกลาง
1.3 น้ำตก	3.73	0.89	มาก
1.4 ถ้ำ	2.96	0.98	ปานกลาง
1.5 น้ำพุร้อน	3.30	0.93	ปานกลาง
1.6 แม่น้ำ	3.30	0.92	ปานกลาง
1.7 ทะเลสาบน้ำจืด	3.45	0.92	ปานกลาง
1.8 ทะเล	4.20	0.93	มาก
2. กิจกรรมผจญภัย			
2.1 ปีนหน้าผา	2.12	1.18	น้อย
2.2 ล่องแก่ง	3.17	1.46	ปานกลาง
2.3 กระดานโต้คลื่น	1.92	1.08	น้อย
2.4 พายเรือ	2.94	1.15	ปานกลาง
2.5 สกีนํ้า	1.88	0.96	น้อย
2.6 ดำน้ำ	2.38	1.38	น้อย
2.7 ชีมนํ้า	2.60	1.33	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ ทะเล ($\bar{x} = 4.20$) น้ำตก ($\bar{x} = 3.73$) และภูเขา ($\bar{x} = 3.66$) ตามลำดับ

ต้องการกิจกรรมผจญภัยในระดับปานกลาง 3 อันดับแรกคือ ล่องแก่ง ($\bar{x} = 3.17$) พายเรือ ($\bar{x} = 2.94$) และชีมนํ้า ($\bar{x} = 2.60$) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี
(N=286)

ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ชมแหล่งท่องเที่ยว			
1.1 โบราณสถาน	4.05	0.83	มาก
1.2 โบราณวัตถุ/ พิพิธภัณฑ	3.86	0.89	มาก
1.3 แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์	4.29	0.86	มาก
2. ชมการแสดงทางวัฒนธรรม ดนตรี ร้องเพลง การฟ้อน การเต้น ศิลปะของภาค			
2.1 ภาคเหนือ	4.19	0.90	มาก
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.00	0.93	มาก
2.3 ภาคกลาง	3.70	0.89	มาก
2.4 ภาคใต้	3.54	1.06	มาก
3. งานประเพณีที่ชื่นชอบ			
3.1 งานสงกรานต์	3.79	1.11	มาก
3.2 ประเพณีเข้าพรรษา	3.65	0.89	มาก
3.3 ตักบาตรดอกไม้	3.56	0.90	มาก
3.4 ลอยกระทง	3.84	0.95	มาก
3.5 ชักพระ	3.23	0.99	ปานกลาง
3.6 แห่บังไฟ	3.50	0.97	มาก
3.7 ผีตาโขน	3.13	1.06	ปานกลาง
3.8 ไทลเรือไฟ	3.50	1.15	มาก
3.9 ริ่งควาย	2.73	1.03	ปานกลาง
3.10 งานช้าง	3.18	1.06	ปานกลาง
3.11 แผ่นดินพระนารายณ์	3.20	1.10	ปานกลาง
4. สถานที่ประกอบกิจกรรม	4.07	1.01	มาก

จากตาราง 4 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม ในแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ($\bar{x} = 4.29$) โบราณสถาน ($\bar{x} = 4.05$) และโบราณวัตถุ/ พิพิธภัณฑ ($\bar{x} = 3.86$) ตามลำดับ

ต้องการชมการแสดงทางวัฒนธรรมของภาคต่าง ๆ ในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ ภาคเหนือ ($\bar{x} = 4.19$) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{x} = 4.00$) และภาคกลาง ($\bar{x} = 3.70$) ตามลำดับ

ต้องการกิจกรรมนันทนาการงานประเพณีในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ งานลอยกระทง ($\bar{x} = 3.84$) งานสงกรานต์ ($\bar{x} = 3.79$) และงานประเพณีเข้าพรรษา ($\bar{x} = 3.65$) ตามลำดับ
ต้องการท่องเที่ยวในสถานที่ประกอบกิจการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยววันหนึ่งและกิจกรรมเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี
(N=286)

ด้านการท่องเที่ยววันหนึ่งและกิจกรรมกีฬา	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. กีฬาทางบก			
1.1 ฟุตบอล	3.28	1.05	ปานกลาง
1.2 บาสเกตบอล	3.26	0.89	ปานกลาง
1.3 วอลเลย์บอล	3.44	0.98	ปานกลาง
1.4 เทนนิส	3.23	1.02	ปานกลาง
1.5 แบดมินตัน	3.39	0.95	ปานกลาง
1.6 กิจกรรมแรลลี่	3.32	1.19	ปานกลาง
1.7 จักรยาน	3.29	1.02	ปานกลาง
1.8 ซี่ม้	2.84	1.19	ปานกลาง
1.9 กอล์ฟ	2.42	1.14	น้อย
1.10 วิ่ง	3.10	1.10	ปานกลาง
1.11 กระโดดร่ม	2.39	1.17	น้อย
1.12 เครื่องร่อนขนาดเล็ก	2.22	1.10	น้อย
2. กีฬาทางน้ำ			
2.1 รำยน้ำ	3.64	1.26	มาก
2.2 กระโดดน้ำ	2.78	1.08	ปานกลาง
2.3 ดำน้ำ	2.84	1.20	ปานกลาง
2.4 แข่งพายเรือ	2.73	1.12	ปานกลาง
2.5 สกิ	2.29	1.05	น้อย
2.6 ล่องแพยาง / แพไม้ไผ่	3.47	1.29	ปานกลาง
2.7 เรือลากร่ม	2.51	1.14	ปานกลาง
3. กิจกรรมบันเทิง			
3.1 ชมภาพยนตร์	3.44	1.10	ปานกลาง
3.2 รับประทานอาหาร ร้องเพลง	3.92	1.05	มาก
3.3 สวนสนุก เช่น ดรีมเวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์	3.23	1.09	ปานกลาง
3.4 งานวัดตามประเพณี เทศกาล	3.41	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยววันทั้งและกิจกรรมกีฬาทางบกในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือวอลเลย์บอล ($\bar{x} = 3.44$) แบดมินตัน ($\bar{x} = 3.39$) และกิจกรรมแรลลี่ ($\bar{x} = 3.32$) ตามลำดับ

ต้องการท่องเที่ยวกีฬาทางน้ำในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ วายน้ำ ($\bar{x} = 3.64$) ล่องแพยาง/แพไม้ไผ่ ($\bar{x} = 3.47$) และดำน้ำ ($\bar{x} = 2.84$) ตามลำดับ

ต้องการท่องเที่ยวกิจกรรมบันเทิงในระดับมาก 3 อันดับคือ รับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารและร้องเพลง ($\bar{x} = 3.92$) ชมภาพยนตร์ ($\bar{x} = 3.44$) และชมงานวัดตามประเพณีเทศกาล ($\bar{x} = 3.41$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ

ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามเพศ

ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติ	เพศชาย = 49			เพศหญิง = 237		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ						
1.1 ภูเขา	3.84	0.96	มาก	3.62	1.06	มาก
1.2 ป่า	3.77	0.12	มาก	3.31	1.12	ปานกลาง
1.3 น้ำตก	4.00	0.73	มาก	3.67	0.91	มาก
1.4 ถ้ำ	3.26	1.07	ปานกลาง	2.89	0.94	ปานกลาง
1.5 น้ำพุร้อน	3.49	0.87	ปานกลาง	3.26	0.93	ปานกลาง
1.6 แม่น้ำ	3.26	1.07	ปานกลาง	3.31	0.89	ปานกลาง
1.7 ทะเลสาบน้ำจืด	3.45	0.96	ปานกลาง	3.45	0.91	ปานกลาง
1.8 ทะเล	4.14	1.04	มาก	4.21	0.91	มาก
2. กิจกรรมผจญภัย						
2.1 ปีนหน้าผา	2.73	1.35	ปานกลาง	1.99	1.10	น้อย
2.2 ล่องแก่ง	3.71	1.02	มาก	3.06	1.51	ปานกลาง
2.3 กระดานโต้คลื่น	2.24	1.09	น้อย	1.84	1.06	น้อย
2.4 พายเรือ	3.18	1.18	ปานกลาง	2.89	1.14	ปานกลาง
2.5 สกีน้ำ	2.35	1.03	น้อย	1.78	0.91	น้อย
2.6 ดำน้ำ	3.37	1.25	ปานกลาง	2.17	1.32	ปานกลาง
2.7 ขี่ม้า	3.00	1.19	ปานกลาง	2.52	1.34	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี เพศชายและเพศหญิง มีความต้องการท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับมาก 3 อันดับแรก คือทะเล น้ำตก และภูเขา ตามลำดับ เพศชายมีความต้องการกิจกรรมผจญภัยในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ ล่องแก่ง ($\bar{x} = 3.71$) ดำน้ำ ($\bar{x} = 3.37$) และพายเรือ ($\bar{x} = 3.18$) ตามลำดับ เพศหญิงต้องการกิจกรรมผจญภัยในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ ล่องแก่ง ($\bar{x} = 3.06$) พายเรือ ($\bar{x} = 2.89$) และขี่ม้า ($\bar{x} = 2.52$) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามเพศ

ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณี และวัฒนธรรม	เพศชาย = 49			เพศหญิง = 237		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. ชมแหล่งท่องเที่ยว						
1.1 โบราณสถาน	4.22	0.79	มาก	4.01	0.83	มาก
1.2 โบราณวัตถุ/ พิพิธภัณฑ	4.04	0.93	มาก	3.83	0.89	มาก
1.3 แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์	4.18	0.80	มาก	4.31	0.87	มาก
2. ชมการแสดงทางวัฒนธรรม ดนตรี ร้องเพลง การฟ้อน การเต้น ศิลปของภาค						
2.1 ภาคเหนือ	4.24	0.97	มาก	4.18	0.88	มาก
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.18	0.90	มาก	3.96	0.93	มาก
2.3 ภาคกลาง	3.87	1.03	มาก	3.67	0.86	มาก
2.4 ภาคใต้	3.53	1.15	มาก	3.54	1.03	มาก
3. งานประเพณีที่ชื่นชอบ						
3.1 งานสงกรานต์	3.95	1.06	มาก	3.76	1.12	มาก
3.2 ประเพณีเข้าพรรษา	3.51	0.84	มาก	3.68	0.89	มาก
3.3 ตักบาตรดอกไม้	3.34	0.92	ปานกลาง	3.60	0.89	มาก
3.4 ลอยกระทง	3.79	0.91	มาก	3.85	0.96	มาก
3.5 ชักพระ	3.20	0.93	ปานกลาง	3.23	1.01	ปานกลาง
3.6 แห่บั้งไฟ	3.67	1.00	มาก	3.46	0.96	ปานกลาง
3.7 ผีตาโขน	3.48	1.01	ปานกลาง	3.05	1.06	ปานกลาง
3.8 ไหลเรือไฟ	3.65	1.09	มาก	3.47	1.15	ปานกลาง
3.9 ริงควาย	3.12	1.09	ปานกลาง	2.64	0.99	ปานกลาง
3.10 งานช้าง	3.43	0.96	ปานกลาง	3.13	1.07	ปานกลาง
3.11 แผ่นดินพระนารายณ์	3.32	0.87	ปานกลาง	3.18	1.14	ปานกลาง
4. สถานที่ประกอบกิจการศาสนา	3.91	1.05	มาก	4.09	1.00	มาก

จากตาราง 7 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี เพศชายมีความต้องการด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม ชมแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ โบราณสถาน ($\bar{x} = 4.22$) แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ($\bar{x} = 4.18$) และโบราณวัตถุ/พิพิธภัณฑ์ ($\bar{x} = 4.04$) ตามลำดับ เพศหญิงต้องการชมแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ($\bar{x} = 4.31$) โบราณสถาน ($\bar{x} = 4.01$) และโบราณวัตถุ/พิพิธภัณฑ์ ($\bar{x} = 3.83$) ตามลำดับ เพศชายและเพศหญิงต้องการชมการแสดงทางวัฒนธรรม ดนตรี ร้องเพลง การฟ้อน การเต้น ศิลปะของภาคต่าง ๆ ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง เพศชายต้องการท่องเที่ยวงานประเพณีในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ งานสงกรานต์ ($\bar{x} = 3.95$) ลอยกระทง ($\bar{x} = 3.79$) และแห่บั้งไฟ ($\bar{x} = 3.67$) ตามลำดับ เพศหญิงมีความต้องการท่องเที่ยวงานประเพณีในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ลอยกระทง ($\bar{x} = 3.85$) งานสงกรานต์ ($\bar{x} = 3.76$) และเข้าพรรษา ($\bar{x} = 3.68$) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยววันทั้งและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนก
ตามเพศ

ด้านการท่องเที่ยววันทั้งและเกมกีฬา	เพศชาย = 49			เพศหญิง = 237		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. กีฬาทางบก						
1.1 ฟุตบอล	4.22	0.87	มาก	3.08	0.98	ปานกลาง
1.2 บาสเกตบอล	3.36	0.75	ปานกลาง	3.23	0.91	ปานกลาง
1.3 วอลเลย์บอล	3.83	0.72	มาก	3.35	1.00	ปานกลาง
1.4 เทนนิส	3.34	0.99	ปานกลาง	3.21	1.02	ปานกลาง
1.5 แบดมินตัน	3.40	0.84	ปานกลาง	3.39	0.97	ปานกลาง
1.6 กิจกรรมแรลลี่	3.30	1.06	ปานกลาง	3.32	1.21	ปานกลาง
1.7 จักรยาน	3.34	0.97	ปานกลาง	3.28	1.02	ปานกลาง
1.8 ซี่ม้า	2.84	1.23	ปานกลาง	2.83	1.18	ปานกลาง
1.9 กอล์ฟ	2.40	1.18	น้อย	2.41	1.12	น้อย
1.10 ริง	3.10	1.08	ปานกลาง	3.10	1.11	ปานกลาง
1.11 กระโดดร่ม	2.51	1.19	ปานกลาง	2.36	1.16	น้อย
1.12 เครื่องร่อนขนาดเล็ก	2.67	1.19	ปานกลาง	2.13	1.05	น้อย
2. กีฬาทางน้ำ						
2.1 ว่ายน้ำ	3.79	1.07	มาก	3.60	1.29	มาก
2.2 กระโดดน้ำ	3.06	0.96	ปานกลาง	2.72	1.10	ปานกลาง
2.3 ดำน้ำ	3.47	1.20	ปานกลาง	2.70	1.16	ปานกลาง
2.4 แข่งพายเรือ	2.85	1.08	ปานกลาง	2.71	1.12	ปานกลาง
2.5 สกีนํ้า	2.51	1.06	ปานกลาง	2.24	1.04	น้อย
2.6 ล่องแพยาง / แพไม้ไผ่	3.79	1.02	มาก	3.40	1.32	ปานกลาง
2.7 เรือลากร่ม	2.87	1.17	ปานกลาง	2.43	1.12	น้อย
3. กิจกรรมบันเทิง						
3.1 ชมภาพยนตร์	3.65	1.18	มาก	3.40	1.07	ปานกลาง
3.2 รับประทานอาหาร ร้องเพลง	3.94	0.98	มาก	3.91	1.06	มาก
3.3 สวนสนุก เช่น ดรีมเวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์	3.44	1.13	ปานกลาง	3.18	1.07	ปานกลาง
3.4 งานวัดตามประเพณี เทศกาล	3.32	1.09	ปานกลาง	3.42	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า บุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี เพศชายต้องการด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬา กีฬาทางบกในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ ฟุตบอล ($\bar{x}=4.22$) วอลเลย์บอล ($\bar{x}=3.83$) และ แบดมินตัน ($\bar{x}=3.40$) ตามลำดับ เพศหญิงต้องการกีฬาทางบกในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ แบดมินตัน ($\bar{x}=3.39$) วอลเลย์บอล ($\bar{x}=3.35$) และกิจกรรมแรลลี่ ($\bar{x}=3.32$) ตามลำดับ เพศชายต้องการกีฬาทางน้ำในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ล่องแพยาง/แพไม้ไผ่ ($\bar{x}=3.79$) วายน้ำ ($\bar{x}=3.79$) และดำน้ำ ($\bar{x}=3.47$) เพศหญิงต้องการกีฬาทางน้ำในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ วายน้ำ ($\bar{x}=3.60$) ล่องแพยาง/แพไม้ไผ่ ($\bar{x}=3.40$) และกระโดดน้ำ ($\bar{x}=2.72$)

เพศชายต้องการกิจกรรมบันเทิงในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ รับประทานอาหารร้าน อาหารภัตตาคารร้องเพลง ($\bar{x}=3.94$) ชมภาพยนตร์ ($\bar{x}=3.65$) และสวนสนุก เช่น ดรีมเวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์ ($\bar{x}=3.44$) ตามลำดับ เพศหญิงต้องการกิจกรรมบันเทิงในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ รับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารร้องเพลง ($\bar{x}=3.91$) งานวัด ตามประเพณี เทศกาล ($\bar{x}=3.42$) และชมภาพยนตร์ ($\bar{x}=3.40$) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยวของประชากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามอายุ

ด้านการท่องเที่ยว ธรรมชาติ	น้อยกว่า 30 ปี = 10			31- 40 ปี = 26			41- 50 ปี = 162			มากกว่า 51 ปี = 88		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. แหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติ												
1.1 ภูเขา	4.20	1.22	มาก	3.50	1.47	มาก	3.61	1.01	มาก	3.72	0.90	มาก
1.2 ป่า	3.90	1.10	มาก	3.11	1.14	ปานกลาง	3.40	1.15	ปานกลาง	3.39	1.10	ปานกลาง
1.3 น้ำตก	3.90	0.99	มาก	3.53	1.27	มาก	3.72	0.87	มาก	3.77	0.76	มาก
1.4 ต้า	3.20	1.31	ปานกลาง	2.84	1.04	ปานกลาง	2.98	0.99	ปานกลาง	2.90	0.89	ปานกลาง
1.5 น้ำพุร้อน	3.20	0.91	ปานกลาง	3.11	1.07	ปานกลาง	3.30	0.92	ปานกลาง	3.35	0.91	ปานกลาง
1.6 แม่น้ำ	3.10	0.56	ปานกลาง	3.15	1.08	ปานกลาง	3.32	0.94	ปานกลาง	3.34	0.86	ปานกลาง
1.7 ทะเลสาบน้ำจืด	3.20	0.78	ปานกลาง	3.38	1.06	ปานกลาง	3.43	0.89	ปานกลาง	3.53	0.94	มาก
1.8 ทะเล	3.80	1.22	มาก	4.28	0.82	มาก	4.17	0.99	มาก	4.27	0.79	มาก
2. กิจกรรมผจญภัย												
2.1 ปีนหน้าผา	3.20	1.31	ปานกลาง	2.46	1.42	น้อย	2.13	1.16	น้อย	1.86	1.01	น้อย
2.2 ส่องแก่ง	4.40	0.84	มาก	3.19	1.62	ปานกลาง	3.29	1.40	ปานกลาง	2.08	1.46	น้อย
2.3 กระดานโต้คลื่น	2.80	0.78	ปานกลาง	2.15	1.31	น้อย	2.00	1.13	น้อย	1.59	0.79	น้อย
2.4 พายเรือ	3.50	0.70	มาก	2.76	1.33	ปานกลาง	2.96	1.11	ปานกลาง	2.88	1.20	ปานกลาง
2.5 สกีน้ำ	2.80	0.78	ปานกลาง	1.92	1.09	น้อย	1.91	0.96	น้อย	1.70	0.85	น้อย
2.6 ดำน้ำ	3.90	0.99	มาก	2.73	1.31	ปานกลาง	2.46	1.38	น้อย	1.94	1.25	น้อย
2.7 ขี่ม้า	3.50	1.43	มาก	2.65	1.41	ปานกลาง	2.75	1.29	ปานกลาง	2.20	1.25	น้อย

จากตาราง 9 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี
ต้องการไปท่องเที่ยวในระดับมากคือภูเขา ($\bar{x}=4.20$) ส่วนอายุ 31 ปีขึ้นไปต้องการไปท่องเที่ยว
ในระดับมากคือทะเล ($\bar{x}=3.80$) ส่วนกิจกรรมผจญภัยอายุน้อยกว่า 50 ปีต้องการไปท่องเที่ยว
ในระดับมากคือส่องแก่ง ส่วนอายุมากกว่า 51 ปี ต้องการไปท่องเที่ยวในระดับปานกลางคือ
พายเรือ ($\bar{x}=2.88$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต
วิภาวดี จำแนกตามอายุ

ด้านการท่องเที่ยวศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม	น้อยกว่า 30 ปี			31-40 ปี			41-50 ปี			มากกว่า 51 ปี		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ
1. ชมแหล่งท่องเที่ยว												
1.1 โบราณสถาน	4.60	0.69	มากที่สุด	4.03	0.99	มาก	3.96	0.83	มาก	4.13	0.74	มาก
1.2 โบราณวัตถุ/ พิพิธภัณฑ์	4.30	0.82	มาก	3.92	1.01	มาก	3.80	0.86	มาก	3.89	0.92	มาก
1.3 แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์	4.50	0.70	มากที่สุด	4.30	1.01	มาก	4.23	0.84	มาก	4.35	0.85	มาก
2. ชมการแสดงทางวัฒนธรรม ดนตรี ร้องเพลง การพ็อน การเต้น ศิลปะของภาค												
2.1 ภาคเหนือ	4.10	0.99	มาก	4.19	1.02	มาก	4.11	0.96	มาก	4.32	0.72	มาก
2.2 ภาคตะวันออก ออกเฉียงเหนือ	4.00	0.81	มาก	3.61	0.94	มาก	3.96	0.98	มาก	4.18	0.81	มาก
2.3 ภาคกลาง	3.30	0.48	ปานกลาง	3.65	0.84	มาก	3.73	0.91	มาก	3.70	0.91	มาก
2.4 ภาคใต้	3.40	0.69	ปานกลาง	3.76	1.06	มาก	3.50	1.09	มาก	3.53	1.01	มาก
3. งานประเพณีที่ ชื่นชอบ												
3.1 งานสงกรานต์	4.00	1.49	มาก	3.92	0.97	มาก	3.77	1.11	มาก	3.77	1.11	มาก
3.2 ประเพณี เข้าพรรษา	3.50	1.17	มาก	3.73	0.91	มาก	3.61	0.88	มาก	3.72	0.85	มาก
3.3 ดักบาตรดอกไม้	3.30	0.94	ปานกลาง	3.50	0.90	มาก	3.55	0.93	มาก	3.61	0.85	มาก
3.4 ลอยกระทง	3.60	1.17	มาก	3.96	0.95	มาก	3.77	0.97	มาก	3.96	0.87	มาก
3.5 ชักพระ	3.20	1.03	ปานกลาง	3.26	0.91	ปานกลาง	3.24	1.02	ปานกลาง	3.20	0.98	ปานกลาง
3.6 แห่บั้งไฟ	3.80	1.22	มาก	3.69	1.15	มาก	3.45	0.95	ปานกลาง	3.50	0.92	มาก
3.7 ผีตาโขน	3.20	0.91	ปานกลาง	2.73	1.25	ปานกลาง	3.16	1.08	ปานกลาง	3.15	0.95	ปานกลาง
3.8 ไหลเรือไฟ	3.60	1.26	มาก	3.42	1.10	ปานกลาง	3.45	1.17	ปานกลาง	3.61	1.09	มาก
3.9 รุ่งควาย	3.30	1.05	ปานกลาง	2.84	1.15	ปานกลาง	2.69	1.04	ปานกลาง	2.70	0.96	ปานกลาง
3.10 งานช้าง	3.40	1.07	ปานกลาง	3.15	0.92	ปานกลาง	3.11	1.05	ปานกลาง	3.28	1.11	ปานกลาง
3.11 แผ่นดิน พระนารายณ์	3.40	1.07	ปานกลาง	3.19	1.13	ปานกลาง	3.21	1.04	ปานกลาง	3.15	1.21	ปานกลาง
4. สถานที่ประกอบ กิจศาสนา	4.00	0.94	มาก	3.92	1.01	มาก	4.11	1.01	มาก	4.02	1.02	มาก

จากตาราง 10 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีที่อายุน้อยกว่า 30 ปี ต้องการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุดคือโบราณสถาน ($\bar{x} = 4.60$) อายุ 31 ปีขึ้นไปต้องการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุดคือแหล่งประวัติศาสตร์ ทุกกลุ่มอายุต้องการชมการแสดงศิลปะประเพณี และวัฒนธรรมในระดับมากที่สุดคือภาคเหนือ อายุน้อยกว่า 30 ปี ต้องการท่องเที่ยวงานประเพณีในระดับมากที่สุดคืองานสงกรานต์ ($\bar{x} = 4.00$) อายุ 41-50 ปี ต้องการท่องเที่ยวงานประเพณีในระดับมากที่สุดคืองานสงกรานต์ ($\bar{x} = 3.77$) และลอยกระทง ($\bar{x} = 3.77$) อายุ 31-40 ปี และมากกว่า 51 ปี ต้องการท่องเที่ยวงานประเพณีในระดับมากที่สุดคืองานลอยกระทง ($\bar{x} = 3.40$) และทุกกลุ่มอายุ ต้องการท่องเที่ยวสถานที่ประกอบกิจการศาสนาในระดับมากที่สุด

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยววันทั้งและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีจำแนก
ตามอายุ

ด้านการท่องเที่ยว บันเทิง และเกมกีฬา	น้อยกว่า 30 ปี			31-40 ปี			41-50 ปี			มากกว่า 51 ปี		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ
1. กีฬาทางบก												
1.1 ฟุตบอล	3.90	0.87	มาก	3.11	1.21	ปานกลาง	3.27	1.01	ปานกลาง	3.27	1.09	ปานกลาง
1.2 บาสเกตบอล	4.00	0.82	มาก	3.19	1.20	ปานกลาง	3.23	0.83	ปานกลาง	3.22	0.88	ปานกลาง
1.3 วอลเลย์บอล	4.00	0.67	มาก	3.15	1.12	ปานกลาง	3.48	0.93	ปานกลาง	3.37	1.03	ปานกลาง
1.4 เทนนิส	3.30	0.67	ปานกลาง	2.61	1.13	ปานกลาง	3.26	0.99	ปานกลาง	3.35	1.01	ปานกลาง
1.5 แบดมินตัน	3.50	0.71	มาก	2.92	1.23	ปานกลาง	3.49	0.95	ปานกลาง	3.34	0.84	ปานกลาง
1.6 กิจกรรม แรลลี่	3.30	0.95	ปานกลาง	3.11	1.33	ปานกลาง	3.37	1.21	ปานกลาง	3.28	1.14	ปานกลาง
1.7 จักรยาน	4.00	0.82	มาก	3.00	1.29	ปานกลาง	3.37	1.00	ปานกลาง	3.15	0.90	ปานกลาง
1.8 ซี่ม้า	3.60	1.35	มาก	2.61	1.35	ปานกลาง	2.97	1.18	ปานกลาง	2.56	1.08	ปานกลาง
1.9 กอล์ฟ	1.90	0.88	น้อย	2.38	1.26	น้อย	2.56	1.15	ปานกลาง	2.21	1.05	น้อย
1.10 ริ่ง	2.90	0.99	ปานกลาง	2.73	1.31	ปานกลาง	3.16	1.07	ปานกลาง	3.11	1.11	ปานกลาง
1.11 กระโดดร่ม	3.00	1.25	ปานกลาง	2.46	1.10	น้อย	2.48	1.19	น้อย	2.13	1.09	น้อย
1.12 เครื่องร่อน	2.50	1.27	ปานกลาง	1.96	0.91	น้อย	2.35	1.11	น้อย	2.03	1.07	น้อย
ขนาดเล็ก												
2. กีฬาทางน้ำ												
2.1 ข่ายน้ำ	4.40	0.84	มาก	3.84	1.22	มาก	3.52	1.29	มาก	3.69	1.23	มาก
2.2 กระโดดน้ำ	3.20	0.63	ปานกลาง	2.42	1.13	น้อย	2.77	1.07	ปานกลาง	2.84	1.12	ปานกลาง
2.3 ดำน้ำ	4.40	0.96	มาก	2.76	1.14	ปานกลาง	2.80	1.20	ปานกลาง	2.73	1.12	ปานกลาง
2.4 แข่งพายเรือ	3.20	1.13	ปานกลาง	2.30	0.92	น้อย	2.77	1.10	ปานกลาง	2.72	1.17	ปานกลาง
2.5 สกีนํ้า	3.10	0.87	ปานกลาง	2.11	0.99	น้อย	2.30	1.04	น้อย	2.20	1.07	น้อย
2.6 ล่องแพยาง / แพไม้ไผ่	4.40	0.69	มาก	3.23	1.55	ปานกลาง	3.49	1.22	ปานกลาง	3.39	1.33	ปานกลาง
2.7 เรือลากว่	2.40	1.26	น้อย	2.30	1.04	น้อย	2.55	1.13	ปานกลาง	2.48	1.16	น้อย
3. กิจกรรมบันเทิง												
3.1 ชมภาพยนตร์	3.30	1.05	ปานกลาง	3.92	0.97	มาก	3.44	1.10	ปานกลาง	3.31	1.10	ปานกลาง
3.2 รับประทาน อาหาร ร้องเพลง	3.50	1.43	มาก	4.03	1.03	มาก	3.95	1.05	มาก	3.86	1.00	มาก
3.3 สวนสนุก เช่น ดริมเวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์	2.40	1.17	น้อย	3.38	1.13	ปานกลาง	3.27	1.06	ปานกลาง	3.19	1.07	ปานกลาง
3.4 งานวัดตาม ประเพณี เทศกาล	3.40	1.17	ปานกลาง	3.69	1.01	มาก	3.35	1.03	ปานกลาง	3.40	1.18	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีต้องการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยววันทั้งและเกมกีฬา กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีต้องการกีฬาทางบกในระดับมาก 3 อันดับคือบาสเกตบอล ($\bar{x}=4.00$) วอลเลย์บอล ($\bar{x}=4.00$) และจักรยาน ($\bar{x}=4.00$) อายุ 31-40 ปีต้องการในระดับปานกลางคือบาสเกตบอล ($\bar{x}=3.19$) อายุ 41-50 ปีต้องการในระดับปานกลางคือแบดมินตัน ($\bar{x}=3.49$) และอายุมากกว่า 51 ปีต้องการในระดับปานกลางคือวอลเลย์บอล ($\bar{x}=3.37$)

ทุกกลุ่มอายุต้องการกีฬาทางน้ำในระดับมากคือว่ายน้ำ ($\bar{x}=4.40$) และล่องแพยาง/แพไม้ไผ่ ($\bar{x}=4.40$) อายุน้อยกว่า 30 ปีต้องการดำน้ำ ($\bar{x}=4.40$) ด้วย และกิจกรรมบันเทิงทุกกลุ่มอายุต้องการในระดับมากคือรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารและร้องเพลง ($\bar{x}=4.03$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีจำแนกตามสถานภาพ

ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติ	โสด = 66			สมรส = 220		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ						
1.1 ภูเขา	3.77	1.09	มาก	3.62	1.02	มาก
1.2 ป่า	3.68	1.02	มาก	3.30	1.15	ปานกลาง
1.3 น้ำตก	3.81	0.76	มาก	3.70	0.92	มาก
1.4 ถ้ำ	3.27	0.88	ปานกลาง	2.86	0.98	ปานกลาง
1.5 น้ำพุร้อน	3.25	0.81	ปานกลาง	3.31	0.96	ปานกลาง
1.6 แม่น้ำ	3.35	0.73	ปานกลาง	3.29	0.97	ปานกลาง
1.7 ทะเลสาบน้ำจืด	3.56	0.87	มาก	3.42	0.94	ปานกลาง
1.8 ทะเล	4.18	0.86	มาก	4.20	0.96	มาก
2. กิจกรรมผจญภัย						
2.1 ปีนหน้าผา	2.25	1.19	น้อย	2.08	1.17	น้อย
2.2 ล่องแก่ง	3.48	1.36	ปานกลาง	3.08	1.47	ปานกลาง
2.3 กระดานโต้คลื่น	2.16	1.10	น้อย	1.84	1.06	น้อย
2.4 พายเรือ	3.27	1.01	ปานกลาง	2.84	1.17	ปานกลาง
2.5 สกีน้ำ	2.07	0.99	น้อย	1.82	0.94	น้อย
2.6 ดำน้ำ	2.60	1.37	ปานกลาง	2.31	1.37	น้อย
2.7 ซี่ม้า	2.74	1.30	ปานกลาง	2.56	1.33	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ที่มีสถานภาพโสดและสมรสต้องการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับมากคือทะเล ($\bar{x} = 4.20$)

ส่วนบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ที่มีสถานภาพโสดและสมรสต้องการกิจกรรมผจญภัยในระดับปานกลางคือล่องแก่ง ($\bar{x} = 3.48$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามสถานภาพ

ด้านการท่องเที่ยว ศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรม	โสด = 66			สมรส = 220		
	\bar{X}	S.D	ระดับความต้องการ	\bar{X}	S.D	ระดับความต้องการ
1. ชมแหล่งท่องเที่ยว						
1.1 โบราณสถาน	4.10	0.80	มาก	4.02	0.83	มาก
1.2 โบราณวัตถุ/ พิพิธภัณฑ	3.83	0.83	มาก	3.87	0.91	มาก
1.3 แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์	4.30	0.84	มาก	4.28	0.86	มาก
2. ชมการแสดงทางวัฒนธรรม ดนตรี ร้องเพลง การฟ้อน การเต้น ศิลปะของภาค						
2.1 ภาคเหนือ	4.10	0.97	มาก	4.21	0.87	มาก
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.98	0.86	มาก	4.00	0.95	มาก
2.3 ภาคกลาง	3.63	0.77	มาก	3.72	0.93	มาก
2.4 ภาคใต้	3.69	0.93	มาก	3.48	1.09	ปานกลาง
3. งานประเพณีที่ชื่นชอบ						
3.1 งานสงกรานต์	3.72	1.00	มาก	3.81	1.14	มาก
3.2 ประเพณีเข้าพรรษา	3.66	0.83	มาก	3.65	0.90	มาก
3.3 ตักบาตรดอกไม	3.45	0.81	ปานกลาง	3.59	0.92	มาก
3.4 ลอยกระทง	3.81	0.89	มาก	3.85	0.97	มาก
3.5 ชักพระ	3.21	0.95	ปานกลาง	3.23	1.01	ปานกลาง
3.6 แห่บั้งไฟ	3.57	0.96	มาก	3.47	0.97	ปานกลาง
3.7 ผีตาโขน	3.21	1.01	ปานกลาง	3.10	1.07	ปานกลาง
3.8 ไหลเรือไฟ	3.50	1.15	มาก	3.50	1.14	มาก
3.9 ร่วงควาย	2.80	0.89	ปานกลาง	2.70	1.06	ปานกลาง
3.10 งานช้าง	3.28	1.03	ปานกลาง	3.15	1.06	ปานกลาง
3.11 แผ่นดินพระนารายณ์	3.16	1.06	ปานกลาง	3.21	1.11	ปานกลาง
4. สถานที่ประกอบกิจกรรม	4.03	0.91	มาก	4.07	1.04	มาก

จากตาราง 13 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ที่มีสถานภาพโสดและสมรสต้องการท่องเที่ยวในระดับมากคือแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ($\bar{x} = 4.30$) ต้องการชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมในระดับมากคือภาคเหนือ ($\bar{x} = 4.21$) และต้องการท่องเที่ยวงานประเพณีในระดับมาก 3 อันดับคือลอยกระทง ($\bar{x} = 3.85$) สงกรานต์ ($\bar{x} = 3.81$) และประเพณีเข้าพรรษา ($\bar{x} = 3.66$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนก
ตามสถานภาพ

ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬา	โสด = 66			สมรส = 220		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. กีฬาทางบก						
1.1 ฟุตบอล	3.42	0.94	ปานกลาง	3.24	1.08	ปานกลาง
1.2 บาสเกตบอล	3.46	0.88	ปานกลาง	3.19	0.88	ปานกลาง
1.3 วอลเลย์บอล	3.57	0.86	มาก	3.40	1.01	ปานกลาง
1.4 เทนนิส	3.22	0.90	ปานกลาง	3.23	1.05	ปานกลาง
1.5 แบดมินตัน	3.34	0.85	ปานกลาง	3.40	0.98	ปานกลาง
1.6 กิจกรรมแรลลี่	3.37	1.18	ปานกลาง	3.30	1.19	ปานกลาง
1.7 จักรยาน	3.36	0.92	ปานกลาง	3.27	1.04	ปานกลาง
1.8 ซี่ม้า	2.92	1.15	ปานกลาง	2.81	1.20	ปานกลาง
1.9 กอล์ฟ	2.37	1.03	น้อย	2.42	1.14	น้อย
1.10 วิ่ง	3.27	1.12	ปานกลาง	3.05	1.12	ปานกลาง
1.11 กระโดดร่ม	2.53	1.13	ปานกลาง	2.35	1.17	น้อย
1.12 เครื่องร่อนขนาดเล็ก	2.37	1.07	น้อย	2.17	1.10	น้อย
2. กีฬาทางน้ำ						
2.1 ว่ายน้ำ	3.65	1.20	มาก	3.63	1.28	มาก
2.2 กระโดดน้ำ	2.84	0.94	ปานกลาง	2.75	1.12	ปานกลาง
2.3 ดำน้ำ	3.10	1.25	ปานกลาง	2.75	1.17	ปานกลาง
2.4 แข่งพายเรือ	2.71	0.92	ปานกลาง	2.73	1.17	ปานกลาง
2.5 สกี	2.30	0.97	น้อย	2.28	1.07	น้อย
2.6 ล่องแพยาง / แพไม้ไผ่	3.63	1.17	มาก	3.42	1.32	ปานกลาง
2.7 เรือลากร่วม	2.50	1.07	ปานกลาง	2.50	1.16	ปานกลาง
3. กิจกรรมบันเทิง						
3.1 ชมภาพยนตร์	3.53	1.09	มาก	3.41	1.10	ปานกลาง
3.2 รับประทานอาหาร ร้องเพลง	3.77	1.06	มาก	3.95	1.04	มาก
3.3 สวนสนุก เช่น ดริมเวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์	3.12	0.98	ปานกลาง	3.25	1.11	ปานกลาง
3.4 งานวัดตามประเพณี เทศกาล	3.42	1.00	ปานกลาง	3.40	1.10	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ต้องการด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬา สถานภาพโสดต้องการกีฬาทางบกในระดับมากคือวอลเลย์บอล ($\bar{x} = 3.57$) สถานภาพสมรสต้องการในระดับมากคือวอลเลย์บอล ($\bar{x} = 3.57$) กีฬาทางน้ำทั้งโสดและสมรสต้องการในระดับมากคือว่ายน้ำ ($\bar{x} = 3.65$) และส่องแพยาง/ไม้ไฟ ($\bar{x} = 3.63$) และกิจกรรมบันเทิงทั้งโสดและสมรสต้องการในระดับมากคือการรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารและร้องเพลง ($\bar{x} = 3.95$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามรายได้

ด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติ	ต่ำกว่า 10,000 บาท = 13			10,000-30,000 บาท = 246			มากกว่า 30,000 บาท = 27		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ									
1.1 ภูเขา	4.15	0.14	มาก	3.62	1.06	มาก	3.74	0.76	มาก
1.2 ป่า	4.07	0.95	มาก	3.34	1.12	ปานกลาง	3.44	1.31	ปานกลาง
1.3 น้ำตก	4.07	0.95	มาก	3.73	0.87	มาก	3.52	0.97	มาก
1.4 ถ้ำ	3.38	1.26	ปานกลาง	2.94	0.96	ปานกลาง	2.85	0.86	ปานกลาง
1.5 น้ำพุร้อน	3.46	0.96	ปานกลาง	3.30	0.95	ปานกลาง	3.18	0.62	ปานกลาง
1.6 แม่น้ำ	3.30	0.48	ปานกลาง	3.33	0.92	ปานกลาง	3.03	1.01	ปานกลาง
1.7 ทะเลสาบน้ำจืด	3.31	0.75	ปานกลาง	3.47	0.93	ปานกลาง	3.33	0.92	ปานกลาง
1.8 ทะเล	3.69	1.18	มาก	4.22	0.91	มาก	4.18	0.87	มาก
2. กิจกรรมผจญภัย									
2.1 ปีนหน้าผา	2.92	1.18	ปานกลาง	2.12	1.17	น้อย	1.67	1.00	น้อย
2.2 ล่องแก่ง	4.15	0.89	มาก	3.21	1.44	ปานกลาง	2.29	1.38	น้อย
2.3 กระดานโต้คลื่น	2.69	0.85	ปานกลาง	1.91	1.09	น้อย	1.55	0.84	น้อย
2.4 พายเรือ	3.23	0.92	ปานกลาง	3.00	1.14	ปานกลาง	2.25	1.16	น้อย
2.5 สกีน้ำ	2.69	0.85	ปานกลาง	1.87	0.96	น้อย	1.51	0.70	น้อย
2.6 ดำน้ำ	3.92	0.95	มาก	2.33	1.35	น้อย	2.07	1.32	น้อย
2.7 ซี่ม้า	3.07	1.43	ปานกลาง	2.62	1.29	ปานกลาง	2.03	1.40	น้อย

จากตาราง 15 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ต้องการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต้องการท่องเที่ยวธรรมชาติในระดับมากที่สุด เกือบ ($\bar{x} = 4.15$) รายได้ 10,000 บาทขึ้นไปต้องการไปท่องเที่ยวในระดับมากที่สุดทะเล ($\bar{x} = 4.22$) และทุกกลุ่มอายุต้องการไปส่องแก่ง ($\bar{x} = 4.15$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามรายได้

ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม	ต่ำกว่า 10,000 บาท = 13			10,000-30,000 บาท = 246			มากกว่า 30,000 บาท = 27		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ชมแหล่งท่องเที่ยว									
1.1 โบราณสถาน	4.53	0.66	มากที่สุด	4.01	0.82	มาก	4.07	0.82	มาก
1.2 โบราณวัตถุ/พิพิธภัณฑ์	4.30	0.75	มาก	3.83	0.89	มาก	3.88	0.97	มาก
1.3 แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์	4.46	0.66	มาก	4.27	0.86	มาก	4.33	0.91	มาก
2. ชมการแสดงทางวัฒนธรรมดนตรี ร้องเพลง การฟ้อน การเต้น ศิลปะของภาค									
2.1 ภาคเหนือ	4.23	0.92	มาก	4.14	0.92	มาก	4.59	0.57	มากที่สุด
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.15	0.80	มาก	3.97	0.94	มาก	4.14	0.86	มาก
2.3 ภาคกลาง	3.61	0.76	มาก	3.69	0.90	มาก	3.85	0.86	มาก
2.4 ภาคใต้	3.61	0.86	มาก	3.49	1.08	ปานกลาง	3.88	0.84	มาก
3. งานประเพณีที่ชื่นชอบ									
3.1 งานสงกรานต์	4.00	1.35	มาก	3.78	1.12	มาก	3.77	0.84	มาก
3.2 ประเพณีเข้าพรรษา	3.53	1.05	มาก	3.68	0.89	มาก	3.44	0.69	ปานกลาง
3.3 ดักบาตรดอกไม้	3.38	0.96	ปานกลาง	3.56	0.91	มาก	3.55	0.80	มาก
3.4 ลอยกระทง	3.61	1.12	มาก	3.84	0.96	มาก	3.92	0.72	มาก
3.5 ชักพระ	3.30	1.03	ปานกลาง	3.21	1.00	ปานกลาง	3.33	0.96	ปานกลาง
3.6 แห่บังไฟ	3.92	1.18	มาก	3.49	0.96	ปานกลาง	3.37	0.88	ปานกลาง
3.7 ผีตาโขน	3.30	0.94	ปานกลาง	3.12	1.07	ปานกลาง	3.07	0.99	ปานกลาง
3.8 ไหลเรือไฟ	3.76	1.23	มาก	3.51	1.16	มาก	3.25	0.94	ปานกลาง
3.9 วิ่งควาย	3.38	1.04	ปานกลาง	2.69	1.02	ปานกลาง	2.70	0.99	ปานกลาง
3.10 งานช้าง	3.39	1.01	ปานกลาง	3.17	1.07	ปานกลาง	3.14	0.94	ปานกลาง
3.11 แผ่นดินพระนารายณ์	3.61	1.12	มาก	3.18	1.10	ปานกลาง	3.14	1.06	ปานกลาง
4. สถานที่ประกอบกิจการศาสนา	3.92	0.95	มาก	4.09	0.96	มาก	3.85	1.37	มาก

จากตาราง 16 พบว่าบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ต้องการด้านการท่องเที่ยว ศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรม รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต้องการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุดคือโบราณสถาน ($\bar{x} = 4.53$) และงานสงกรานต์ ($\bar{x} = 4.00$) กลุ่มรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป ต้องการท่องเที่ยวในระดับมากคือแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ($\bar{x} = 3.40$) และงานลอยกระทง ($\bar{x} = 3.92$) และทุกกลุ่มต้องการท่องเที่ยวศิลปะวัฒนธรรมในระดับมากคือภาคเหนือ ($\bar{x} = 4.59$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬาของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามรายได้

ด้านการท่องเที่ยวบันเทิง และเกมกีฬา	ต่ำกว่า 10,000 บาท = 13			10,000-30,000 บาท = 246			มากกว่า 30,000 บาท = 27		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ
1. กีฬาทางบก									
1.1 ฟุตบอล	3.76	0.83	มาก	3.28	1.02	ปานกลาง	3.03	1.31	ปานกลาง
1.2 บาสเกตบอล	3.84	0.98	มาก	3.25	0.86	ปานกลาง	2.96	0.93	ปานกลาง
1.3 วอลเลย์บอล	3.76	0.83	มาก	3.46	0.95	ปานกลาง	3.07	1.17	ปานกลาง
1.4 เทนนิส	3.15	1.06	ปานกลาง	3.25	1.01	ปานกลาง	3.07	1.07	ปานกลาง
1.5 แบดมินตัน	3.46	0.77	ปานกลาง	3.42	0.94	ปานกลาง	3.07	1.03	ปานกลาง
1.6 กิจกรรมแรลลี่	3.00	1.00	ปานกลาง	3.34	1.19	ปานกลาง	3.25	1.28	ปานกลาง
1.7 จักรยาน	3.61	0.96	มาก	3.31	1.02	ปานกลาง	2.96	0.93	ปานกลาง
1.8 ซี่ม้า	3.07	1.32	ปานกลาง	2.86	1.17	ปานกลาง	2.51	1.28	ปานกลาง
1.9 กอล์ฟ	2.00	0.91	น้อย	2.41	1.13	น้อย	2.66	1.24	ปานกลาง
1.10 รัง	2.76	1.09	ปานกลาง	3.15	1.11	ปานกลาง	2.74	1.02	ปานกลาง
1.11 กระโดดร่ม	2.69	1.25	ปานกลาง	2.40	1.16	น้อย	2.14	1.16	น้อย
1.12 เครื่องร่อนขนาดเล็ก	2.30	1.25	น้อย	2.28	1.11	น้อย	1.66	0.73	น้อย
2. กีฬาทางน้ำ									
2.1 ว่ายน้ำ	4.46	0.77	มาก	3.60	1.26	มาก	3.55	1.28	มาก
2.2 กระโดดน้ำ	3.30	0.85	ปานกลาง	2.77	1.10	ปานกลาง	2.55	0.97	ปานกลาง
2.3 ดำน้ำ	4.15	1.14	มาก	2.76	1.16	ปานกลาง	2.81	1.21	ปานกลาง
2.4 แข่งพายเรือ	2.84	0.89	ปานกลาง	2.76	1.12	ปานกลาง	2.33	1.10	น้อย
2.5 สก๊	2.92	0.86	ปานกลาง	2.27	1.04	น้อย	2.11	1.08	น้อย
2.6 ล่องแพยาง / แพไม้ไผ่	4.07	0.86	มาก	3.46	1.27	ปานกลาง	3.25	1.55	ปานกลาง
2.7 เรือลากร่ม	2.53	1.19	ปานกลาง	2.50	1.11	ปานกลาง	2.48	1.34	น้อย

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการท่องเที่ยวบันเทิง และเกมกีฬา	ต่ำกว่า 10,000 บาท = 13			10,000-30,000 บาท = 246			มากกว่า 30,000 บาท = 27		
	\bar{X}	S.D	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D	ระดับ ความ ต้องการ	\bar{X}	S.D	ระดับ ความ ต้องการ
3. กิจกรรมบันเทิง									
3.1 ชมภาพยนตร์	3.61	1.04	มาก	3.46	1.06	ปานกลาง	3.14	1.40	ปานกลาง
3.2 รับประทานอาหาร ร้องเพลง	3.61	1.32	มาก	3.97	1.03	มาก	3.55	1.05	มาก
3.3 สวนสนุก เช่น ดรีม เวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์	2.38	1.19	น้อย	3.33	1.03	ปานกลาง	2.67	1.17	ปานกลาง
3.4 งานวัดตามประเพณี เทศกาล	3.38	1.04	ปานกลาง	3.43	1.05	ปานกลาง	3.18	1.38	ปานกลาง

จากตาราง 17 พบว่าบุคลกรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ต้องการด้านการท่องเที่ยวบันเทิงและเกมกีฬา รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต้องการกีฬาทางบกในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 3.84) รายได้ระหว่าง 10,000 – 30,000 บาทต้องการกีฬาทางบกในระดับปานกลางคือวอลเลย์บอล (\bar{x} = 3.46) รายได้มากกว่า 30,000 บาทต้องการกีฬาทางบกในระดับปานกลางคือกิจกรรมแรลลี่ (\bar{x} = 3.25) ทุกกลุ่มต้องการกีฬาทางน้ำในระดับมากที่สุดว่ายน้ำ (\bar{x} = 4.46) และต้องการกิจกรรมบันเทิงในระดับมากโดยรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต้องการกิจกรรมบันเทิงในระดับมากที่สุดคือรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารและร้องเพลง (\bar{x} = 3.61) และชมภาพยนตร์ (\bar{x} = 3.61) รายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไปต้องการกิจกรรมบันเทิงในระดับมากที่สุดคือรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารและร้องเพลง (\bar{x} = 3.55)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อต้องการทราบความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี และเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นบุคลากรสังกัดกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำนวน 286 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 สถานภาพ
 - 1.4 รายได้
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว เป็น

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกกับบุคลากรสังกัดกลุ่มโรงเรียน สหวิทยาเขตวิภาวดีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน เป็นเวลา 2 เดือน ได้แบบสอบถาม กลับคืนมาจำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.33

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. คำนวณหาค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ ของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว 3 ด้าน คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวธรรมชาติ กิจกรรมการท่องเที่ยวศิลปะประเพณี และวัฒนธรรม และกิจกรรมการท่องเที่ยวบันเทิงและกิจกรรมเกมกีฬา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สรุปผลได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 286 คน ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี สมรสแล้ว ร้อยละ 76.90 มีรายได้ในช่วง 10,000 - 30,000 บาท
2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี พบว่า
 - 2.1 ด้านการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ต้องการท่องเที่ยว 3 อันดับแรก คือ ทะเล น้ำตก และภูเขา ต้องการกิจกรรมผจญภัย 3 อันดับแรกคือ ล่องแก่ง พายเรือ และขี่ม้า
 - 2.2 ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม ต้องการท่องเที่ยว 3 อันดับแรก คือ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุพิพิธภัณฑ์ ต้องการชมการแสดงทางวัฒนธรรมของภาคต่าง ๆ 3 อันดับแรกคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ต้องการท่องเที่ยวงานประเพณี 3 อันดับแรกคือ งานลอยกระทง งานสงกรานต์ และงานประเพณีเข้าพรรษา และต้องการท่องเที่ยวในสถานที่ประกอบกิจการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07

2.3 ด้านการท่องเที่ยววันทั้งและกิจกรรมกีฬา ต้องการกีฬาทางบก 3 อันดับแรก คือวอลเลย์บอล แบดมินตัน และกิจกรรมแรลลี่ ต้องการกีฬาทางน้ำ 3 อันดับแรก คือ วายน้ำ ล่องแพยาง/แพไม้ไผ่และดำน้ำ ต้องการท่องเที่ยวกิจกรรมบันเทิง 3 อันดับ คือ รับประทานอาหารภัตตาคารร้องเพลง ชมภาพยนตร์ และชมงานวัดตามประเพณีเทศกาล

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว จำแนก ตาม เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี เพศชายและเพศหญิงพบว่า

3.1.1 ด้านการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการท่องเที่ยวธรรมชาติ 3 อันดับแรก คือทะเล น้ำตก และภูเขา เพศชายต้องการกิจกรรมผจญภัย 3 อันดับแรก คือ ล่องแก่ง ดำน้ำ และพายเรือ เพศหญิงต้องการกิจกรรมผจญภัย 3 อันดับแรก คือ ล่องแก่ง พายเรือ และขี่ม้า

3.1.2 ด้านการท่องเที่ยวศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม เพศชายต้องการท่องเที่ยว 3 อันดับแรก คือ โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และโบราณวัตถุ/พิพิธภัณฑ์ เพศหญิงต้องการท่องเที่ยว ใน 3 อันดับแรก คือ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ/พิพิธภัณฑ์ เพศชายและเพศหญิงต้องการชมการแสดงทางวัฒนธรรม ดนตรี ร้องเพลง การฟ้อน การเต้น ศิลปะของภาคต่าง ๆ 3 อันดับแรก คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ฉียงเหนือ และภาคกลาง เพศชายต้องการท่องเที่ยวงานประเพณี 3 อันดับแรก คือ งานสงกรานต์ ลอยกระทง และแห่บั้งไฟ เพศหญิงต้องการท่องเที่ยวงานประเพณี 3 อันดับแรก คือ งานลอยกระทง งานสงกรานต์ และเข้าพรรษา

3.1.3 ด้านการท่องเที่ยววันทั้งและกิจกรรมกีฬา เพศชายต้องการกีฬาทางบก 3 อันดับแรก คือ ฟุตบอล วอลเลย์บอล และ แบดมินตัน เพศหญิงต้องการกีฬาทางบก 3 อันดับแรก คือ แบดมินตัน วอลเลย์บอล และ กิจกรรมแรลลี่ เพศชายต้องการกีฬาทางน้ำ 3 อันดับแรก คือล่องแพยาง / แพไม้ไผ่ วายน้ำ และดำน้ำ เพศหญิงต้องการกีฬาทางน้ำใน 3 อันดับแรกคือ วายน้ำ ล่องแพยาง / แพไม้ไผ่ และ กระโดดน้ำ เพศชายต้องการกิจกรรมบันเทิง 3 อันดับแรก คือ รับประทานอาหารภัตตาคารร้องเพลง ชมภาพยนตร์ และสวนสนุก เช่น ดรีมเวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์ เพศหญิงต้องการกิจกรรมบันเทิง 3 อันดับแรก คือ รับประทานอาหารภัตตาคารร้องเพลง งานวัดตามประเพณีเทศกาล และชมภาพยนตร์

3.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของ บุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปีต้องการไปท่องเที่ยวภูเขา อายุ 31 ปีขึ้นไปต้องการไปเที่ยวทะเล อายุต่ำกว่า 50 ปีต้องการไปล่องแก่ง อายุมากกว่า

51 ปีต้องการไปพายเรือ อายุน้อยกว่า 30 ปีต้องการไปเที่ยวโบราณสถาน อายุ 31 ปีขึ้นไป ต้องการไปเที่ยวแหล่งประวัติศาสตร์ ทุกกลุ่มอายุต้องการเที่ยวชมวัฒนธรรมภาคเหนือ อายุ น้อยกว่า 30 ปีต้องการเที่ยวงานสงกรานต์และลอยกระทง อายุ 31-40 ปีและมากกว่า 51 ปี ต้องการเที่ยวงานลอยกระทง และทุกกลุ่มอายุต้องการท่องเที่ยวสถานที่ประกอบกิจการใน ระดับมาก กีฬาทุกกลุ่มอายุต้องการวอลเลย์บอล อายุน้อยกว่า 30 ปีต้องการบาสเกตบอลและ จักรยาน อายุ 31-40 ปีต้องการบาสเกตบอล อายุ 41-50 ปีต้องการแบดมินตัน และอายุมากกว่า 51 ปีต้องการวอลเลย์บอล ทุกกลุ่มอายุต้องการว่ายน้ำและล่องแพยาง/แพไม้ไผ่ อายุน้อยกว่า 30 ปีต้องการดำน้ำ และทุกกลุ่มอายุต้องการรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารร้องเพลง

3.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของ บุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ที่มีสถานภาพโสดและสมรสต้องการท่องเที่ยวทะเล แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ล่องแก่ง เที่ยวชมวัฒนธรรมภาคเหนือ และประเพณีลอยกระทง สถานภาพโสดต้องการกีฬาทางบกคือวอลเลย์บอล สถานภาพสมรสต้องการวอลเลย์บอลและ แบดมินตัน ทั้งโสดและสมรสชอบว่ายน้ำและล่องแพยาง/แพไม้ไผ่ กิจกรรมบันเทิงทั้งโสดและ สมรสชอบรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารร้องเพลง

3.4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ต้องการไปเที่ยวภูเขา รายได้ 10,000 บาทขึ้นไปต้องการไปเที่ยวทะเล ทุกกลุ่มต้องการล่องแก่ง รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต้องการท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถานและงานสงกรานต์ รายได้ 10,000 บาทขึ้นไปต้องการท่องเที่ยวแหล่งประวัติศาสตร์และงานลอยกระทง ทุกกลุ่มต้องการ ท่องเที่ยวศิลปะวัฒนธรรมภาคเหนือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต้องการบาสเกตบอล รายได้ ระหว่าง 10,000-30,000 บาทต้องการวอลเลย์บอล รายได้มากกว่า 30,000 บาทต้องการ กิจกรรมแรลลี่ ทุกกลุ่มต้องการกีฬาว่ายน้ำ กิจกรรมบันเทิงรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทชอบ รับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารร้องเพลง ชมภาพยนตร์ และรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไปชอบรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารร้องเพลง

การจำแนกข้อมูลคำถามปลายเปิดต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ ตามความสำคัญคือนั่งเรือ รถ ชมชีวิตในชนบท ล่องเรือชมทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำ การไป ท่องเที่ยวแบบชีวิตสัมผัสชนบท (Home stay) เที่ยวชมหมู่บ้าน ดูประเพณี การแต่งกาย การเกษตร อาหารท้องถิ่น สินค้าที่ระลึก และการท่องเที่ยวเพื่อการบำบัดรักษา เช่น นวดตัว อบสมุนไพร ใอน้ำ ขัดผิว ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เพศกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า ชายและหญิงมีความต้องการไปเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ คือ ทะเล น้ำตก และภูเขา ส่วนกิจกรรมผจญภัย คือ ล่องแก่ง พายเรือ และขี่ม้า เพราะความแตกต่างระหว่างเพศมีความสนใจและต้องการกิจกรรมท่องเที่ยวแตกต่างกัน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จึงเป็นปัจจัยดึงดูดให้กลุ่มบุคลากรสหวิทยาเขตวิภาวดีไปเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว 6 ประการ ของโรบินสัน (Robinson. 1976 : 29-44) คือ 1. ลักษณะภูมิประเทศ เช่น สวยงาม แปลกตา 2. ลักษณะภูมิอากาศ 3. ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม 4. ความสะดวกในการเข้าถึงและการคมนาคม 5. การจัดบริการ ความสะดวก และกิจกรรม เช่น ที่พัก อาหาร กิจกรรมการแสดง กีฬา 6. ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ โรงพยาบาล การต้อนรับ นโยบายรัฐบาล ซุปเปอร์มาร์เก็ต ภาษา สอดคล้องกับจี มาเกนส์ และชอย (Gee Makens and Choy. 1989 : 9-16) ที่ว่ากิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวมีประโยชน์กับประชาชน ทำให้นักท่องเที่ยวมีความเพลิดเพลินสนุกสนาน โดยที่นักเดินทางนั้นคือนักท่องเที่ยวนั่นเอง วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวของบุคคลทั่วไป 7 ประการ คือ 1. เพื่อการเยี่ยมเยียนเพื่อน ญาติ 2. เพื่อการประชุม สัมมนา และการพบปะสังสรรค์ 3. เพื่องานธุรกิจการค้า 4. เพื่อการนันทนาการกลางแจ้ง เช่น การล่าสัตว์ การล่องเรือ แคมป์ปิ้ง 5. เพื่อความบันเทิง เช่น การเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ การชมภาพยนตร์ การชมการแข่งขันกีฬา 6. เพื่อเหตุผลส่วนบุคคล เช่น เพื่อครอบครัว เพื่อสุขภาพ งานพิธีต่าง ๆ เช่น งานศพ งานแต่งงาน 7. เพื่อกรณีอื่น ๆ ชายต้องการฟุตบอล หญิงต้องการแบดมินตัน สอดคล้องกับ ชลิตร์ รัตนะ (2538 : บทคัดย่อ) ที่ว่าบุคลากรมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาแตกต่างกันคือสำหรับบุคลากรหญิงที่สมรสแล้ว มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวทัศนศึกษาสูงสุด สอดคล้องกับแคปแลน (Kaplan. 1975 : 90) ได้ศึกษาการใช้เวลาว่างของชนชาติต่าง ๆ พบว่าเพศมีส่วนกำหนดการทำกิจกรรมในยามว่าง เช่น เพศชายชอบเล่นฟุตบอล เพศหญิงชอบเล่นเน็ตบอล แม้ว่าในปัจจุบันจะมีกระแสเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี ก่อให้เกิดความทัดเทียมกับบุรุษยิ่งขึ้น ทั้งด้านการทำงาน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้างแม้ในกรณีการใช้เวลาว่าง และสอดคล้องกับมัวร์ไวส์ และคณะ (อุมาพร ตรีงคสมบัติ. 2544 : 159 ; อ้างอิงจาก Maureen Weiss, et al.n.d.) แห่งมหาวิทยาลัยโอเรกอน (Oregon University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ว่าเด็กที่เล่นกีฬาเก่งจะมีแรงจูงใจสูงและมีความวิตกกังวลน้อยกว่าเด็ก

ที่เล่นกีฬาไม่เก่ง สำหรับเด็กที่มีประสบการณ์ที่ดีในการเล่นกีฬาจะมีความนับถือตนเองสูง และมีแรงจูงใจที่จะทำอะไรให้สำเร็จได้มากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่า การเล่นกีฬาจะเป็นผลดีต่อการเรียน กล่าวคือ วัยรุ่นที่เล่นกีฬาจะมีคะแนนที่สูงกว่า และมีพฤติกรรมที่ดีกว่าวัยรุ่นที่ไม่เล่นกีฬา

2. อายุกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า อายุน้อยกว่า 30 ปีต้องการไปท่องเที่ยวภูเขา เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่สมรรถภาพทางร่างกาย ทั้งหญิงและชายยังแข็งแรง ประกอบกับการไปเที่ยวภูเขาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวผจญภัยที่ทำหาย ตื่นเต้น จึงเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจตามธรรมชาติของวัย สอดคล้องกับแม็คโดเวล (Mcdowell. 1995 : 4353) ได้ศึกษาเรื่องความปรารถนาและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่าง เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมในเวลาว่างได้แก่ การฟังดนตรี ดูภาพยนตร์ จับกลุ่มสนทนา วាយน้ำ พุดโทรศัพท์ ชมกีฬา นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาอุปสรรคที่ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามที่ตนปรารถนาได้ก็คือความจำกัดทางด้านเวลาและโอกาส เด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองมีความปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าเด็กวัยรุ่นปกติ

3. สถานภาพกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพโสดและสมรสต้องการท่องเที่ยวทะเล ล่องแก่ง เที่ยวชมวัฒนธรรมภาคเหนือ และประเพณีลอยกระทง ชอบว่ายน้ำและล่องแพยาง/แพไม้ไผ่ กิจกรรมบันเทิงทั้งโสดและสมรสชอบรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารร้องเพลง กิจกรรมและการบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ล้วนเป็นการชักจูงนักท่องเที่ยว ดังที่ วรรณ วรชวานิช (2539 : 17) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อชมวิทิวทัศน์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเบิร์ด (Byrd. 1963 : n.d.) ได้สำรวจความคิดเห็นและวิธีการปฏิบัติของจิตแพทย์ของเมืองซานฟรานซิสโก เกี่ยวกับความเชื่อในการท่องเที่ยวและการออกกำลังกาย จะช่วยลดความเครียดทางด้านจิตใจ พบว่า ร้อยละ 91 ของนิสิตจิตแพทย์ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นว่าการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเบา ๆ จะช่วยลดความตึงเครียดของจิตใจได้เป็นอย่างดี และวิธีการปฏิบัตินั้นได้แนะนำให้คนไข้ที่จะมาทำการรักษาเล่นกีฬาต่าง ๆ เช่น วายน้ำ กอล์ฟ เทนนิส สีสาค เดินร่าพื้นเมืองเป็นประจำ ควบคู่ไปกับการเยียวยาไปด้วย

4. รายได้กับความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต้องการไปเที่ยวภูเขา รายได้ 10,000 บาทขึ้นไปต้องการไปเที่ยวทะเล รายได้มากกว่า 30,000 บาทต้องการกิจกรรมแรลลี่ ทุกกลุ่มต้องการท่องเที่ยวศิลปะ วัฒนธรรมภาคเหนือ วายน้ำ กิจกรรมบันเทิงชอบรับประทานอาหารร้านอาหารภัตตาคารและร้องเพลง จะเห็นว่ารายได้แตกต่างกันทำให้บุคลลากรมีความสนใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ดังควิตูเกว (Quitugue.1975 : 1244 - A) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่กระทบกระเทือนต่อความพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนรัฐบาลในเกาะกวมโดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่กระทบต่อความพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนรัฐบาล พบว่า อาจารย์ไม่พอใจในสภาพการปฏิบัติงาน ความไม่มั่นคงในอาชีพ ความเป็นอยู่ในชุมชน อัตราการทำงาน เงินเดือน ค่าตอบแทน สถานะของครู และความช่วยเหลือของรัฐ ความพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์จะแปรเปลี่ยนไปตามอายุและประสบการณ์ในการสอน องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อาจารย์ออกจากงานได้แก่ ปัญหารายได้ไม่สมดุลย์กับค่าครองชีพ การขาดการอุดหนุนจากรัฐบาลในด้านสวัสดิการ และสภาพการงานไม่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการท่องเที่ยวเพื่อทัศนศึกษา กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดีเสนอให้ผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ไปท่องเที่ยวเพื่อทัศนศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด
2. ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการศึกษานอกสถานที่ของครู-อาจารย์และกลุ่มโรงเรียนเพื่อผู้บริหารโรงเรียนจักได้ตั้งงบประมาณเพื่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษานี้ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรหน่วยงานต่าง ๆ อาชีพต่าง ๆ ว่ามีความต้องการเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้มนุษย์มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว และท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ ให้มากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยวแบบชีวิตสัมผัสชนบท (Home stay) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเกษตร การท่องเที่ยวกีฬา การท่องเที่ยวเพื่อการบำบัดรักษา เช่น นวดตัว อบสมุนไพร ใอน้ำ ชัดผิว เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ ม.ป.ป.
 ----- . (2545,พฤศจิกายน). "ข่าวท่องเที่ยว," วารสารการท่องเที่ยว. 43 (4) : 24.
- กรมฝึกหัดครู. หน่วยศึกษานิเทศก์. (2535). การท่องเที่ยว, ตำราเอกสารวิชาการ : กรุงเทพฯ ๔.
- กิตติวัฒน์ รัตนดิถก ณ ฎเกิด. (2541.ตุลาคม-ธันวาคม). "การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ," จุลสาร
 การท่องเที่ยว. 17 (4) : 40-52.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). นันทนาการชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จินดา ทับจิ้น. (2546). พฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนขยาย
 โอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร.
 สารนิพนธ์. กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- จิราพร กองทอง. (2540). ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด้าน
 เจ้าจอม อ่าเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์. กศ.ม.(ภูมิศาสตร์).
 มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.
- จุฑามาศ จันทร์รัตน์. (2541.เมษายน - มิถุนายน). "การท่องเที่ยวก้าวไกลหัวใจอยู่ที่ความ
 ร่วมมือ," จุลสารการท่องเที่ยว. 17 (2) : 9-11.
- จุฑามาศ ไชยคร. (2536). การศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวใน
 จังหวัดแม่ฮ่องสอน. ปรินญาณิพนธ์. กศ.ม.(ภูมิศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา
- ชาญวิทย์ เกตรศิริ. (2540). วิถีไทย : การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โครงการ
 วิถีทรรศน์ 1-10.
- ชิดจันทร์ หังสสุต. (2530). หลักและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชูชีพ เยาวพัฒน์. (2543). นันทนาการ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
 เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณรงค์เดช นวลมีชื่อ. (2540, ตุลาคม-ธันวาคม). "Eco-tourism การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์
 สัญลักษณ์ใหม่แห่งทศวรรษ," จุลสารการท่องเที่ยว. 16 (4) : 56-63.

- ดวงใจ สิทธิไชย. (2521). การศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ดาร์ส ดาราศักดิ์. (2525). สันทนาการชั้นนำ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ดุษฎี ซุมสาย. (ม.ป.ป.) หลักวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.
- ทายาท กิตติกุล. (2540). ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจไปท่องเที่ยวต่าง
ประเทศของคนไทย : กรณีศึกษา ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
อัดสำเนา.
- ธัญญารัตน์ วงษ์สมัย. (2542). การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2539, มกราคม-มีนาคม). “ มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
กันเถอะ .” จุลสารการท่องเที่ยว. 15(1) : 19-23.
- บรรจบพร สุนทรรัตนกุล. (2544). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว
ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ประพัฒน์ ลักษณะพิสิทธิ์ และคณะ. (2523). การใช้เวลาว่างและกิจกรรมสันทนาการของ
ประชากรกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยของสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ปัทมา รอดทั้ง. (2540). การใช้เวลาว่างด้วยการเล่นกีฬาและออกกำลังกายของประชาชน
ในเขตภาคเหนือตอนล่าง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. อัดสำเนา.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2544). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
ศูนย์หนังสือราชภัฏพระนคร คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พนมศักดิ์ สวัสดิพงษ์. (2544, มกราคม-ธันวาคม). นันทนาการ:การพัฒนาคุณภาพชีวิตจากรอย
พระยุคลบาท, วารสารคณะพลศึกษา. 4(1) : 22.
- ฟอง เกิดแก้ว. (2527). “ การจัดกีฬาเพื่อสันทนาการสำหรับนิสิตและนักเรียนส่วนใหญ่ใน
สถาบันการศึกษา, ” วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ.
- ภราเดช พยัฆวิเชียร. (2539, มกราคม-มีนาคม). “ พัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน, ”
จุลสารการท่องเที่ยว. 15(1) : 4-7.

- ยุพดี เสตพรรณ. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย*. สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ : พิเศษฐ์การพิมพ์.
- รณกร นิรัตน์ตระกูล. (2541, เมษายน-มิถุนายน). “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เพื่อการพัฒนาป่า
ชุมชน.” *จูลสารการท่องเที่ยว*. 17(2) : 4-8.
- ล้วน สายยศ และคณะ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
สุวีรียาสาส์น.
- สถาบันราชภัฏ. (2546, 28 มกราคม). “*ราชภัฏห่วงครูเครียดไม่รู้วิธีพัฒนาตนเอง*,”
เดลินิวส์. 10.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2533). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- . (2535). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วรรณา วงษ์วานิช. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วิชัย เทียนน้อย. (2528). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). “*ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*,” 18 (3) : 8-11.
- สุดาพร ชูตินทรานนท์. (2542, เมษายน-มิถุนายน). “*การท่องเที่ยวกับธุรกิจบริการ*,” *จูลสาร
การท่องเที่ยว*. 18 (2) 39-53.
- ศรีพร สมบุญธรรม. (2536, มกราคม-มีนาคม). “*Eco-tourism การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์
สัญลักษณ์ใหม่แห่งทศวรรษ*” *จูลสารการท่องเที่ยว*. 12(1) : 7-13.
- อินเตอร์เน็ต. “*ข้อมูลบุคลากร กระทรวงศึกษาธิการ*.” WWW.moe.go.th/main2/psn-t45.htm , <http://eis46.ge.go.th/2546/neweis1.php> , WWW.dmj.ac.th/teacher.
WWW.mis.moe.go.th/Schools/dge.asp , <http://area.go.th/bangkok2/index1.htm>
WWW.bed.go.th (18 สิงหาคม 2546)
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการ กับสังคม*. (เอกสารประกอบการสอน) กรุงเทพฯ :
ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Boo, Elizabeth. (1991). “*Planning for Eco-tourism*,” *Park*. 2 (3) : 4-8.
- Commonwealth Department of Tourism. (1993). *Tourism Australia Passport to growth*.
A National Tourism Strategy (Implementation Progress Report Number1)
Canberra, Australia : Commonwealth of Australia.

- Gardner , T. and Mc Arthur S. (1994). *Guided Nature Based Tourism in Tasmania's Forests ; Trends Constraints and implication. Tasmania ; Forest. Trends Constraints and implications.* Tasmania : Forest. Tasmania.
- Good. Carter V. (1973). *Dictionary of Education.* 3rd. New York : Mc Graw-Hill.
- Krejcic , Robert V. and Daryle M. Morgan (1970) " *Educational and Psychological Measurement .*" 8 : 607-610 Autumn.
- Mcintosh. RW and C.R. Goeldner. (1986). *Tourism Principles, Practices , Philosophies.* 5 th New York : John Wiley & Son.Inc.
- Webster. (1973). *Wester''s new Twentich Century Dictionary.* Silversan and New York : World PUBLISHING Company.

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/ ๗๔๖๕

วันที่ ๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะพลศึกษา

เนื่องด้วย นายชัยนาท เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรมณ นาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์กำโชค เผือกสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอนก หงษ์ทองคำ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายชัยนาท เกิดศิลป์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพรณี หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/ ๗๔๖๘

วันที่ ๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

 เนื่องด้วย นายชัยนาท เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถมนต์ นาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์วิรัช วรรณรัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดิลก ดิลกานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายชัยนาท เกิดศิลป์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ ๗๒๘๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายชัยนาถ เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารมณ นาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ครู - อาจารย์ จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายชัยนาถ เกิดศิลป์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

๕

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897228 มือถือ 01-9880127

ที่ ศธ 0519.12/ ๗๒๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายชัยนาถ เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารมณี นาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู-อาจารย์ จำนวน ๕๐ คน ตอบแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายชัยนาถ เกิดศิลป์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปฏิญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897228 มือถือ 01-9880127

ที่ ศธ 0519.12/ 7๕๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายชัยนาถ เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญาโท เรื่อง “ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารมณีนาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู-อาจารย์ จำนวน 60 คน ตอบแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายชัยนาถ เกิดศิลป์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญาโท และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897228 มือถือ 01-9880127

ที่ ศธ 0519.12/ ๒๕๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายชัยนาท เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารมณี นาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู-อาจารย์ จำนวน 60 คน ตอบแบบสอบถาม ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายชัยนาท เกิดศิลป์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897228 มือถือ 01-9880127

ที่ ศร 0519.12/ ๗๒๕๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายชัชชาภ เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปฏิญาณนิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารมย์ นาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญาณนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู-อาจารย์ จำนวน 60 คน ตอบแบบสอบถาม ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายชัชชาภ เกิดศิลป์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปฏิญาณนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897228 มือถือ 01-9880127

ที่ ศธ 0519.12/ ๖๘๕๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายชัยนาถ เกิดศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารมย์ นาวากาญจน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอไม่ระบุอาจารย์ จำนวน 60 คน ตอบแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียน สาขาวิชาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายชัยนาถ เกิดศิลป์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5897228 มือถือ 01-9880127

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ
ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอนก หงษ์ทองคำ
ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์
ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์
ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิลก ดิลกานนท์
ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของบุคลากร
กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการ
ด้านการท่องเที่ยวของบุคลากรกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตวิภาวดี เพื่อสำรวจและจัด
กิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร
ในกลุ่ม
2. การตอบแบบสอบถามนี้ ไม่เป็นผลเสียใดๆ ต่อท่านแต่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัด
การพัฒนากิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวของสถานศึกษาต่อไป
3. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

ขอขอบพระคุณครู-อาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
ในครั้งนี้

(นายชัยนาจ เกิดศิลป์)

นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการนันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย / ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() น้อยกว่า 30 ปี () 41-50 ปี
() 31-40 ปี () มากกว่า 51 ปี

3. สถานภาพ

() โสด () สมรส

4. รายได้/เดือน

() ต่ำกว่า 10,000 บาท () มากกว่า 30,000 บาท
() 10,000-30,000 บาท

5. นโยบายการนำบุคลากรในโรงเรียนไปทัศนศึกษา

() มีเป็นประจำ () ไม่มี
() เคยมี

6. ค่าใช้จ่ายในการจัดนำเที่ยวเพื่อทัศนศึกษาของบุคลากรในโรงเรียน

() โรงเรียนออกทั้งหมด
() ทำนออกเองทั้งหมด
() ทำนออกบางส่วน
() ไม่มีการจัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการประเภทของกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยว
คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความต้องการ
 ของท่านมากที่สุด

ข้อที่	กิจกรรมการท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การท่องเที่ยวธรรมชาติ					
	ท่านต้องการพักผ่อนหย่อนใจและทัศนศึกษาในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ					
	1.1 ภูเขา					
	1.2 ป่า					
	1.3 น้ำตก					
	1.4 ถ้ำ					
	1.5 น้ำพุร้อน					
	1.6 แม่น้ำ					
	1.7 ทะเลสาบน้ำจืด					
1.8 ทะเล						
2.	ท่านต้องการท่องเที่ยวกิจกรรมผจญภัย					
	2.1 การปีนหน้าผา					
	2.2 ล่องแก่ง					
	2.3 กระดานโต้คลื่น					
	2.4 พายเรือ					
	2.5 สกีน้ำ					
	2.6 ดำน้ำ					
	2.7 ขี่ม้า					

ข้อที่	กิจกรรมการท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	การท่องเที่ยวศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรม					
	ท่านต้องการท่องเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น					
	3.1 โบราณสถาน					
	3.2 โบราณวัตถุ/พิพิธภัณฑ					
	3.3 แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์					
4.	ท่านชอบการแสดงทางวัฒนธรรมด้านดนตรี					
	การร้องเพลง การฟ้อน การเต้น ศิลปะ					
	4.1 ภาคเหนือ					
	4.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
	4.3 ภาคกลาง					
	4.4 ภาคใต้					
5.	งานประเพณีที่ท่านชอบและต้องการไป					
	ท่องเที่ยว					
	5.1 งานสงกรานต์					
	5.2 ประเพณีเข้าพรรษา					
	5.3 ตักบาตรดอกไม้					
	5.4 ลอยกระทง					
	5.5 ชักพระ					
	5.6 แห้งไฟ					
	5.7 ผีตาโขน					
	5.8 ไทลเรือไฟ					
	5.9 วิ่งควาย					
5.10 งานช้าง						
5.11 แผ่นดินพระนารายณ์						
6.	สถานที่ประกอบกิจการทางศาสนา					

ข้อที่	กิจกรรมการท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.	การท่องเที่ยวบ้านเทิงและกิจกรรมเกมกีฬา กีฬาทางบกที่ท่านชอบ					
	7.1 ฟุตบอล					
	7.2 บาสเกตบอล					
	7.3 วอลเลย์บอล					
	7.4 เทนนิส					
	7.5 แบดมินตัน					
	7.6 กิจกรรมแรลลี่					
	7.7 จักรยาน					
	7.8 ขี่ม้า					
	7.9 กอล์ฟ					
	7.10 วิ่ง					
	7.11 กระโดดร่ม					
7.12 เครื่องร่อนขนาดเล็ก						
8.	กีฬาทางน้ำที่ท่านชอบ					
	8.1 วายน้ำ					
	8.2 กระโดดน้ำ					
	8.3 ดำน้ำ					
	8.4 แข่งพายเรือเร็ว					
	8.5 สกี					
	8.6 ล่องแพยาง/แพไม้ไผ่					
8.7 เรือลากรัม						

ข้อที่	กิจกรรมการท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9.	ท่านชอบและต้องการท่องเที่ยวกิจกรรมบันเทิง					
	9.1 ชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์					
	9.2 รับประทานอาหารร้านอาหาร ภัตตาคาร และการร้องเพลง					
	9.3 สวนสนุก เช่น ดรีมเวิร์ล สวนสยาม สวนสัตว์					
	9.4 งานวัดตามประเพณีเทศกาล					

ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ.....

ขอขอบคุณ ครู-อาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

(นายชัยนาจ เกิดศิลป์)
 นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการนันทนาการ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายชัยนาจ เกิดศิลป์
วันเดือนปีเกิด	25 กุมภาพันธ์ 2503
สถานที่เกิด	อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	40/1259 หมู่บ้านประชาชนิเวณ 3 ส่วน 2 ซอยวัดบัวขวัญ ถนนงามวงศ์วาน ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา 7ว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2521	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2525	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) พลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
พ.ศ. 2547	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) การจัดการนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร